

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>I Licență</i>
Denumirea cursului	<i>Sociologie generală și sociologia familiei</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență socială</i>
Titular de curs	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
e-mail	emilia.laposina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.001 zi	5	I	I	150	75	75
F.01.O.001 f/f	5	1	I	150	30	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Disciplina este un curs fundamental și vizează pregătirea formabililor/studentilor pentru abordarea corectă cu maxim succes a teoriilor fundamentale sociologice, cunoașterea faptelor, fenomenelor și proceselor sociale, selectarea tehnicilor de cercetare a problemelor cu care se confruntă societatea modernă. Cursul urmărește să familiarizeze studenții cu conceptele și temele fundamentale ale sociologiei. În acest context, obiectivul general constituie dezvoltarea competențelor de bază în domeniul sociologiei generale și cunoașterea tehnicilor de cercetare sociologică. Pe parcursul cursului studenții se vor familiariza cu perspectiva particulară a sociologiei de a analiza fenomenele și procesele sociale.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none">- Dobândirea unor cunoștințe despre societatea contemporană și societatea românească actuală;- Conștientizarea limitelor asociate cunoașterii bazate pe simțul comun;- Dezvoltarea capacităților de analiză și sinteză a realității sociale contemporane;- Dezvoltarea unor orientări atitudinale de tip democratic prin conștientizarea diversității comportamentale și axiologice- Cunoașterea principalelor perspective teoretice ce fundamentează cercetarea empirică în științele sociale- Cunoașterea principalelor metode de cercetare utilizate în cercetarea socială,- Înțelegerea avantajelor și limitelor specifice principalelor metode utilizate în cercetarea socială.- Cunoașterea și utilizarea adecvată a conceptelor, termenilor și noțiunilor specifice domeniului- Comentarea critică a metodelor și instrumentelor utilizate în realizarea unor proiecte concrete.
Finalități de studii
<p><i>la nivel de integrare:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- să argumenteze noțiunile sociologice și să extindă ipotetic conținutul acestora la alte domenii;- să estimeze principiile și legitățile de evoluție a faptelor, fenomenelor și proceselor sociale;- să formuleze raționamente și prognoze sociale;- să anticipeze evoluția proceselor și fenomenelor cu impact negativ asupra personalității și a societății;- să elaboreze recomandări cu privire la soluționarea situațiilor-problemă prin metode de previziune (reflexive, normative), pe bază de analiză (analiza valorii, input – output), de stimulare a creativității (brainstorming);- să realizeze acțiuni de cercetare, evaluare și implementare;- să dezvolte orientări atitudinale de tip democratic prin conștientizarea diversității comportamentale și axiologice specifice lumii contemporane. <p><i>la nivel de aplicare:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- să clasifice procesele și relațiile sociale după anumite criterii;

- să utilizeze metodele de analiză, sinteză și evaluare în procesul de cunoaștere a realității sociale;
- să analizeze diferite forme ale acțiunii și interacțiunii sociale din perspectiva interdisciplinară;
- să distingă specificul cercetărilor sociologice la nivel micro- și macrosocial;
- să aplice cunoștințele teoretice în cercetarea fenomenelor și proceselor sociale;
- să compare specificul evoluției fenomenelor din societatea moldovenească cu cele similare din alte societăți;
- să stabilească corelații dintre cauze, reprezentări și consecințe în desfășurarea fenomenelor sociale.

la nivel de cunoaștere:

- să determine obiectul de studiu, problematica, funcțiile și rolul sociologiei în societatea contemporană;
 - să definească categoriile și conceptele de bază ale sociologiei generale
 - să identifice factorii ce determină devenirea personalității în sistemul relațiilor sociale;
- să descrie paradigmele interpretative integratoare cu privire la fenomenele și procesele sociale;

Precondiții

1. Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede limba de instruire la nivelul C2.
2. Studiarea disciplinelor ciclului liceal, susținerea bacalaureatului.
3. Sunt necesare cunoștințe de bază din domeniul social, istoric, istoriei și teoriei literare.
4. Studenții trebuia să-și fi dezvoltat capacități de analiză a faptelor de limbă.

Teme de bază

Sociologia și specificul ei ca știință. Obiectul și problematica sociologiei
Istoricul apariției sociologiei. Întemeietorii sociologiei ca știință și stadiile ei evolutive. Sociologia Românească.
Societatea umană ca sistem.
Fapte, procese, relații sociale. Activitățile sociale
Unitățile sociale.
Teoria grupului social
Familia ca grup social. Structura și funcțiile familiei.
Personalitate a umană și societatea.
Cultura umană. Structura culturii
Socializarea. Statusul și rolul social.
Comunicarea socială.
Diviziunea muncii.
Stratificarea socială.
Mobilitatea socială.
Conflictele sociale.
Devianțele sociale.
Controlul social.
Schimbarea socială și modernizarea.
Cunoașterea comună și cunoașterea științifică în problematica familiei
Particularitățile cunoașterii comune.
Abordarea complexă a familiei.
Conexiuni și interferențe disciplinare.
Tendințe actuale în sociologia familiei
Relevanța teoretică și practic – aplicativă a studierii familiei
Tipuri și structuri maritale și familiale. Grupul domestic
Social și psihosocial în alegerea partenerului de viață. Piața maritală
Dinamica rolurilor în familie. Ciclul vieții familiale
Divorțialitate, recăsătorie și alternative nonmaritale
Familia și societatea în lumea contemporană

Strategii, metode și tehnici de predare & învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii și specificarea acestora.
2. Prelegere clasică:
3. Dezbateri:
4. Prezentări și referate
5. Învățare situațională
6. Învățare bazată pe problemă
7. Învățare experiențială
8. Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Gradul de implicare și calitatea participării studenților în cadrul seminariilor; calitatea realizării probelor de evaluare (I probă: – elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului - 20%) și a II-a probă: – 20%. Rezultatele evaluării curente constituie 60 % din cota notei finale. Evaluarea finală: examen (nota la examen va constitui 40% din cota notei finale)

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bulgaru M. Sociologie generală. Manual, II volume. –Chișinău, 2003
2. Sociologie și modernitate. Tranziții spre modernitatea reflexivă, Polirom, 2007,
3. Sociologie. Coordonator Lazăr Vrăsceanu, Polirom, 2011.
4. Dicționar de politică. Oxford.- București: Univers enciclopedic, 2001.-380p.
5. Mihăilescu I. Sociologie generală. - București, 2000
6. Zamfir C., Cace S., Zamfir E., Deliu A., Tudor E., Anghel I.M., Țoc S., Badoi D. Raport social al ICCV, 2017. Starea socială a României. Calitatea vieții: situația actuală și perspective pentru 2038. București, 2017.
7. Bozărnescu Ștefan, Bozărnescu Ana, Galaton Mihaela Interculturalitatea - sursa de coeziune socială. Timișoara, 2016.
8. Schifirneț Constantin Modernitatea tendențiată. Reflecții despre evoluția modernă a societății. București, 2016.
9. Zamfir Cătăli, Cace Sorin. O strategie a relansării calității vieții în perspectiva 2035. Direcții. Obiective. Ținte. Restricții. Oportunități. Priorități. ICCV. Academia Română. București. 2016.
10. Popescu Raluca Introducere în sociologia familiei Familia românească în societatea contemporană. Polirom 2009.
11. Iluț. Petru, Sociopsihologia și antropologia familiei, Iași: Editura Polirom; 2005,
12. Iluț P. Dimensiuni ale familiei actuale din România, Editura: Presa Universitară Clujeană, 2007.
13. Stănculescu, Elisabeta Sociologia educației familiale, Iași: Editura Polirom; 2002

Opțională:

1. Bodrug I. Cercetări Interetnice Academice la 10 ani de activitate a Institutului de Cercetări Interetnice. // Anuarul Institutului de cercetări Interetnice. Academia de Științe din Republica Moldova; vol II. - Chișinău, 2001, p. 5-12.
2. Bodrug I. Perspectiva de activitate a Institutului de Cercetări Interetnice. Raport-program prezentat și aprobat la Adunarea generală a Secției de Științe Socio-Umane și Economice a A.Ș.M. din 9 noiembrie 2001. // Anuarul Institutului de cercetări Interetnice. Academia de Științe din Republica Moldova; vol II, Chișinău, 2001, p.12-17.
3. Cașu I. „Politica națională,, în Moldova Sovietică (1944-1989). – Chișinău: Cardidact, 2000. – 213 p.
4. Dicționar de sociologie. Larousse. – București: Univers Enciclopedic, 1996. - 367 p.

Denumirea programului de studii	Asistența socială
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Teoria și practica asistenței sociale
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Maria Vîrlan dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Maria Vîrlan conf. univ., Maria Dița
e-mail	maria_virlan@yahoo.com , patricia07@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.002 zi	6	I	I	180	90	90
F.01.O.002 f/f	6	I	I	180	36	144

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Teoria și practica în AS” oferă posibilitatea studentului să cunoască teoriile fundamentale de orientare complexă care stau la baza muncii sociale. Are menirea de a oferi cunoștințe cu privire la tehnicile și metodele de lucru utilizate în asistența socială, precum și analizează evoluția asistenței sociale și portretul profesional-moral al asistentului social.

Permite studentului cunoașterea și înțelegerea principalelor perspective teoretice, modele, metode și tehnici din asistența socială. Cursul propune înțelegerea și aprofundarea conceptelor specifice asistenței sociale, ca și a importanței fundamentării teoretice a sistemelor de asistență socială. O parte consistentă a tematicii cursului pune accentul pe cunoașterea și însușirea teoriilor și modelelor dezvoltate în și pentru asistența socială. O altă parte a cursului este axată pe înțelegerea și formarea abilităților de utilizare a metodologiei specifice domeniului asistenței sociale. De aceea, prin abordarea unor teme specifice, cursul își propune dezvoltarea capacității de a utiliza concepte teoretice, de a interpreta teoretic fenomene sociale și de a aplica în practică, în abordarea concretă a unor probleme și cazuri sociale, cunoștințele teoretice, diferitele modele ale practicii din asistența socială, ca și metodele și tehnicile consacrate în domeniu.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea și înțelegerea teoriilor în asistența socială; va ști conceptele și perspectivele teoretice clasice și specifice asistenței sociale; va demonstra cunoașterea metodelor pentru evaluarea inițială și evaluarea complexă; va ști care sunt fazele procesului de asistență socială.

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se documenta în vederea proiectării unui plan de intervenție; în informarea la zi privind problemele legate de procesul de asistență socială; în priceperea de a consulta sursele de specialitate și de a învăța din propriul demers educativ.

Competențe de aplicare: studentul va aplica cunoștințele specifice disciplinei în identificarea problemelor cu care se confruntă beneficiarul, în selectarea corectă a metodelor de evaluare; în elaborarea planului de intervenție.

Competențe de analiză: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare/dezvoltare a competențelor, pentru a lua o decizie științific întemeiată; în aplicarea unor grile sau parametri de evaluare, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a planului individual de intervenție; în analiza posibilităților de dezvoltare personală din perspectiva asistențială.

Competențe de comunicare: se arată în capacitatea de a se exprima în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific asistenței sociale în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihosocială și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbaj profesional.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de a proiecta un design de evaluare inițială și complexă, un plan de intervenție individualizat corect din punct de vedere a standardelor existente.

Finalități de studii

- Să evalueze gradul de aplicabilitate a teoriilor în practica de specialitate.
- Să definească corect problema beneficiarului și să identifice cauzele acesteia.

- Să interpreteze corect cazuistica variată din asistența socială, utilizând teoriile specifice.
- Să selecteze metodele eficiente la diferite faze ale procesului de asistență socială.
- Să proiecteze activități pentru planul de intervenție socială.
- Să justifice intervențiile asistentului social.
- Să-și asume rolurile asistentului social în relaționarea cu beneficiarii sistemului.
- Să demonstreze autonomie în ceea ce privește învățarea, precum și un nivel ridicat de înțelegere a proceselor învățare.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Sociologia generală și tehnici de cercetare, Introducere în asistență socială.*

2. Condiții prealabile:

- operaționalizarea termenilor în domeniul asistenței sociale: teorii, metode și tehnici în asistență socială, intervenție asistențială, echipă multidisciplinară, procesul de asistență socială etc.

Unități de curs

Tema 1. Introducere în teoria și practica asistenței sociale

Tema 2. Personalitatea - determinant fundamental în asistența socială.

Tema 3. Teorii ale personalității cu aplicație în asistența socială

Tema 4. Teoriile asistenței sociale

Tema 5. Fazele procesului de asistență socială

Tema 6. Abordări metodologice în practica asistenței sociale

Tema 7. Metode și tehnici în asistența socială

Tema 8. Interviu

Tema 9. Managementul de caz

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii informaționale
2. Prelegere clasică
3. Brainstorming
4. Lucrul în grup
5. Analiza studiilor de caz
6. Simularea

Strategii de evaluare

Prin examen oral, care se constituie din:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază
- Proba II de evaluare curentă: evaluarea portofoliului, elaborarea referatului tematic/ eseului și prezentarea discursului/studiului de caz;

Prezentări orale, participări în dezbateri, portofoliu, analiza studiilor de caz, planuri de intervenție elaborate etc.

Proba finală – examen scris.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Buzducea, coord. Doru. Asistența socială a grupurilor de risc, Editura Polirom, Iași, 2011.
2. Buzducea D., Aspecte contemporane în asistența socială. Iași: Polirom, 2005.
3. Cojocaru, S. Metode apreciative în asistența socială. Ancheta, supervizarea și managementul de caz, Polirom, Iași, 2005.
4. Irimescu, G.A., Tehnici specifice în asistența socială, Universității .A.I. Cuza., Iași, 2002.
5. Howe D. Introducere în teoria asistenței sociale. București: UNICEF, 2001.
6. Miftode V. Tratat de asistență socială. Iași: Lumen, 2010.
7. Miley, K.K.; O.Melia, M.; Du Bois, B., Practica asistenței sociale. Abordarea participativă, Polirom, Iași, 2006.

8. Neamțu, N.; Fabian, A., Metode și tehnici de asistență socială a familiei, Word System, Cluj-Napoca, 2001.
9. Yin, K.R., Studiul de caz. Designul, colectarea și analiza datelor, Polirom, Iași, 2005.
10. World Vision România, Manual de bune practici în asistență socială comunitară. Material elaborat în cadrul proiectului PHARE: .Formarea lucrătorilor sociali din mediul rural., Iași, 2000.
11. Neamțu, N. (coord.), Procese de asistență socială centrate pe individ, familie și grup, Editura Accent, Cluj-Napoca. 2012.
12. Payne, M. Teoria modernă a asistenței sociale, Editura Polirom, Iași, 2011.
13. Sandu, Antonio Ștefan. Elemente de sociologie : sociologie generală, sociologie juridică, metodologia cercetării sociale. Antonio Sandu. București : Tritonic, 2014. 186 p.

Opțională:

1. Coulshed, V. Practica asistenței sociale, Ed. Alternative, București, 1993.
2. Iluț, P., Abordare calitativă a socioumanului, Polirom, Iași, 1997.
3. Hurubean, A., .Cercetarea calitativă în asistență socială: mize epistemologice, metodologice și profesionale., studiu publicat în Anuarul Universității .Petre Andrei. din Iași, Institutul European, Iași, 2007.
4. Miftode, V. Tratat de Asistență Socială. Fundamente teoretice și metodologice, vol. I, Editura Fundației AXIS, Iași, 2003.
5. Miftode V. Fundamente de asistență socială. București: Eminescu, 2000.
6. Neamtu, G., Stan, D. Asistență socială: studii și aplicații, Ed. Polirom, Iași, 2005.
7. Neamtu, G.(coord), Tratat de asistență socială, Ed. Polirom, Iași, 2003.
8. Roth, M.; Rebeleanu, A., Asistență Socială. Cadru conceptual și aplicații practice, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	<i>Bazele Asistenței sociale</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	<i>Frunze Olesea</i>
Cadre didactice implicate	<i>Frunze Olesea</i>
e-mail	<i>guzunalesea@yahoo.com</i>

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.003 zi	5	I	I	150	75	75
F.01.O.003 f/f	5	I	I	150	30	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „*Bazele Asistenței sociale*” are menirea de a crea o imagine generală despre domeniul muncii sociale și sferile de activitate a asistentului social. În cadrul acestei discipline fundamentale studentul se va familiariza cu aspectele generale și teoretice ale asistenței sociale, paradigmele și teoriile specifice asistenței sociale, dezvoltarea asistenței sociale, domeniile și nivelele de intervenție a asistentului social. Misiunea cursului este de a ajuta studenții de a se adapta procesului educațional, dar și viitoarei profesii, de a genera cunoștințe necesare în domeniul asistenței sociale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **Competențe cognitive:** studentul va demonstra cunoașterea principalelor probleme și nevoi sociale; va ști cum să utilizeze conceptele specifice activităților de ajutor în favoarea individului; va determina specificul intervenției asistentului social pentru fiecare categorie de beneficiari;
- **Competențe de învățare:** se exprimă în capacitatea de explicare a rolurilor pe care le îndeplinește în comunitate asistentul social și domeniile de activitate ale profesiei de asistență socială; în capacitatea de a asimila informația cu referire la măsurile legislative și administrative al serviciilor prin care se reglementează modalitățile de sprijin oferite cetățenilor cu resurse insuficiente; în abordarea profesionistă a relației dintre nevoi și drepturi în asistența socială.
- **Competențe de aplicare:** studentul va aplica cunoștințele specifice domeniului social în identificarea nivelelor sociale la care se face simțită asistența socială ; în capacitatea de a realiza transferuri interdisciplinare pentru analiza unor tipuri de politici sociale; în determinarea direcției de evoluție a asistenței și protecției sociale a populației marginalizate.
- **Competențe de analiză:** se vor manifesta prin creșterea abilităților de organizare sistematică a datelor și cunoștințelor din acest domeniu; în analiza sistemul de asistență socială din perspectiva nevoilor clienților; în înțelegerea și respectarea determinărilor culturale și proiectarea intervenției respectând valorile individului; în analiza posibilităților de dezvoltare profesională ca consecință a informațiilor teoretice.
- **Competențe de comunicare:** se arată în capacitatea de a se exprima utilizând limbajul specific asistenților sociali în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură asistențială și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbajul domeniului.
- **Competențe la nivel de integrare:** se dovedesc prin capacitatea de folosire independentă a informațiilor oferite de acest curs și de alte surse în activitățile practice ale asistenților sociali printr-o viziune sistematică asupra sistemului social ce va permite studenților determinarea specificului intervenției asistentului social pentru fiecare categorie de beneficiari.

Finalități de studii

- Să identifice problemele sociale și nivelele sociale la care se face simțită asistența socială;
- Să explice necesitatea elaborării demersurilor de intervenție individualizată în situațiile problemă;
- Să poată realiza o relație de cooperare cu clienții prin integrarea atributelor valori (empatie, căldură, acceptare, autenticitate, preocupare);
- Să stabilească rolurile preluate de AS în diferite cazuri;
- Să determine direcția de evoluție a asistenței sociale pentru populația marginalizată;
- Să determine nevoile clienților prin modelul casework;
- Să selecteze resursele necesare clienților prin modelul intervenționist.

Precondiții

Dobândirea experienței în asistența socială va însemna nu numai acumularea cunoștințelor teoretice și a abilităților practice, absolut necesare de altfel oricărei formări, ci și construirea unor principii intangibile de acțiune, reflectarea la modalitățile proprii sau ale altora de depășire a unor situații problematice. AS fiind știință interdisciplinară reclamă cunoștințe generale și din științele socio-umane.

Unități de curs

1. Asistența socială- aspecte generale
2. Nevoi și resurse în Asistență socială
3. Asistența socială din punct de vedere istoric
4. Dezvoltarea asistenței sociale în Basarabia
5. Relația de asistență socială – fundament central în activitatea profesională de asistență socială.
6. Atributele asistentului social.
7. Definierea și clasificarea beneficiarilor.
8. Structura de organizare a sistemului de asistență socială.
9. Interdisciplinaritatea în AS.
10. Modelul sistemelor ecologice.
11. Personalitatea asistentului social.
12. Definierea și clasificarea rețelelor sociale.

Strategii de predare și învățare

Utilizarea tehnicii SWOT, feed-back, sistemul Cornell, întocmirea unor liste de termeni care facilitează achiziția informațiilor noi, învățarea bazată pe problemă; activități în grup; brainstormingul; joc de rol; studiul individual; consultarea surselor bibliografice.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza prin diverse metode și forme:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază în asistență socială;
- Proba II de evaluare curentă: 2 teme predate sub formă de eseuri sau scurte referate (2-4 pagini) ;
- Răspunsuri orale, participări la discuții, portofoliul, elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului etc.

Forma finală de evaluare este examenul oral.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% – nota de la examenul final; 60% – nota medie de la evaluările scrise și orale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Buzducea, D. Asistența Socială. Compendiu de istorie, teorie și practică, Editura Collegium Polirrom, București, 2017, p. 47-68.
2. Frunze O., Vîrlan M., Îmbunătățirea protecției și bunăstării copilului în Republica Moldova. În: *Probleme ale*

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

științelor socioumane și modernizării învățământului. Vol.1. Chișinău: Tipografia UPS „Ion Creangă”, pp.202-206, 2017.

2.Neamțu G., *Tratat de asistență socială*, Polirom, Iași, pp 25-169, 2011.

3.Marian-Gabriel Hâncean *Rețelele Sociale. Teorie, metodologie și aplicații* Colegium- Sociologie, București, 2014

4.Buzducea, D. *Asistența socială a grupurilor de risc* Polirom, București, pp 73-8, 2014

Opțională:

1.Frunze O., Virlan M *Activitatea asistentului social în procesul de diminuare a violenței școlare. În Fundamente psihopedagogice ale prevenirii și combaterii violenței în sistemul educațional*, Chișinău,2014 (Tipogr. "Garomont-Studio"), 75-115.

2.Pop, L. coord. *Dicționar de politici sociale*, București: Expert. 2012

3.Roth-Szamoskozi, M *Perspectivă teoretică și practice ale asistenței sociale*,Cluj, Presa Universitară Clujeană.p. 11-138 2013

4. *Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova*, coor Bulgaru M., Saliu N.Chișinău, 2008.

Denumirea programului de studii	Asistență Socială
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Cultura informației și tehnologii informaționale în AS
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Științe Exacte și Tehnologii Informaționale, Catedra Informatică și TII
Titular de curs	Lector, Trifan V.
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.01.O.004 zi	4	I	I	120	60	60
G.01.O.004 f/f	4	I	I	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Modulul Cultura informației este orientat spre: însușirea cunoștințelor și deprinderilor în utilizarea și integrarea informațiilor; formarea deprinderilor de selectare, utilizare și evaluare a surselor de informare și documentare; implementarea deprinderilor de muncă intelectuală (elaborare referințe; tehnici de lectură etc.)

Modulul "Tehnologii informaționale" contribuie la formarea competențelor cognitive și de aplicare a produselor software specializate și instrumentelor moderne tehnologice în prezentarea și prelucrarea datelor cu ajutorul documentelor, tabelor electronice, reprezentărilor grafice, prezentărilor electronice interactive în procesul de proiectare și realizare a activităților de predare-învățare-evaluare.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- *Competențe cognitive:* de procesare a informației, prin utilizare produse program specializate în editarea informației electronice.
- *Competențe de învățare:* de formare a deprinderilor digitale la procesarea informației în cadrul programelor specializate și aplicarea lor la elaborarea documentelor electronice.
- *Competențe de aplicare:* de utilizare a instrumentelor informatice în crearea și editarea documentelor digitale; utilizarea catalogului electronic; identificarea bibliografică a documentelor (descrierea cărților, articolelor, documentelor electronice etc.);
- *Competențe de analiză:* de evaluare critică a posibilităților tehnologiilor informaționale, care pot fi integrate în elaborarea documentelor digitale la disciplinele de psihologie.
- *Competențe de comunicare:* în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, cu termeni specifici disciplinei, inclusiv utilizând TIC în diverse situații de comunicare;

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să utilizeze diverse surse de informare;
- Prezentarea bibliografiei și efectuarea legăturii dintre aceasta și textul studiului;

- Cunoașterea etapelor de elaborare a unui studiu individual științific și didactic;
- Să utilizeze baze de date, portaluri informaționale, arhive electronice etc.
- Să explice conceptele de bază cu privire la programele specializate în crearea documentelor electronice (editoare de texte, editoare de foi de calcul, editoare de prezentări electronice, produse gratuite destinate pentru elaborare de aplicații educaționale).
- Să realizeze documente digitale cu un editor de text și să aplice operații de bază și modalități avansate necesare prelucrării unui text.
- Să utilizeze posibilitățile editorului de calcul tabelar la crearea tabelelor, la efectuarea calculelor, construcția diagramelor și altor cerințe puse.
- Să creeze prezentări electronice interactive utilizând posibilitățile multimedia ale editorului de prezentări.
- Să elaboreze aplicații educaționale în conformitate cu conținuturile curriculumului școlar pentru disciplinele predate utilizând instrumente informatice.
- Să arhiveze și dezarhiveze informația electronică.
- Să caute și să selecteze informația relevantă utilizând motoarele de căutare în Internet.
- Să evalueze critic posibilitățile tehnologice ale programelor ce pot fi utilizate în optimizarea strategiilor de predare-învățare-evaluare în cadrul disciplinelor predate.

Precondiții

Studentii trebuie să dețină cunoștințe generale despre:

- componentele și gestionarea unui sistem de calcul;
- sistemele de operare;
- aplicațiile grafice utilizate în procesarea imaginilor;
- navigare în mediul Internet.

Unități de curs

1. Introducere.
2. Structura și funcționarea calculatorului. Sisteme de Operare. Rețele de calculatoare.
3. Editorul de texte Microsoft Word.
4. Editorul de foi de calcul Microsoft Excel.
5. Editorul de prezentări electronice Microsoft PowerPoint.
6. Arhivarea informației electronice.
7. Instrumentele rețelei Internet.
8. Executarea produselor educaționale în mediul Hot Potatoes.
9. Utilizarea resurselor electronice ale bibliotecii.

Metode și tehnici de predare și învățare

Învățare centrată pe student:

- prelegeri interactive;
- lucrări de laborator;

aplicații educaționale individuale.

Strategii de evaluare

Evaluările curente se realizează prin diverse metode: teste, prezentarea rezultatelor lucrărilor de laborator. Lucrarea finală de examen constă în proiectarea și elaborarea unui document text, unui tabel de calcul cu prezentarea grafică a datelor tabelare și a unei prezentări electronice care să satisfacă anumite condiții. Nota finală se constituie din următoarele componente: 60% - lucrări de laborator, aplicații educaționale individuale, evaluări curente, 40% - lucrarea finală de examen.

Bibliografie

Obligatorie

1. Lege privind accesul la informație. Nr. 982-XIV din 11 mai 2000. In: Monitorul oficial al Republicii Moldova, 28 iulie, 200, p. 11-17.
2. Legea Republicii Moldova cu privire la biblioteci: (Aprob. Prin Legea Nr. 286-XIII din 16.11.1994 a Parlamentului Republicii Moldova): [Republ.cu completări și modificări]. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, p. 5-10.
3. Bazele culturii informaționale: curs universitar. Bălți., 2007. 160 p.
1. Lau, Jesus. Linii directoare privind cultura informației și instruirea de-a lungul întregii vieți. Ch.: Gunivas, 2010. 64 p.
2. Q Series OPAC : Ghidul utilizatorului / elab. A. Negură. Ch., 2007.
3. Utilizarea catalogului Web OPAC on-line: Ghidul utilizatorului / elab. A. Negură. Ch., 2007.
4. Regneală, M. Dicționar explicativ de biblioteconomie și știința informării. București: Fabr, 2001, Vol. 1. 409 p.; Vol.2. 415 p.
5. Reguli de alcătuire a referințelor bibliografice. Coordonator Iulia Tătărescu. În: Buletinul ABRM, 2006, nr. 1(3), p. 11-15.; www.abrm.md.
6. Repanovici, Angela. Ghid de Cultura Informației. București, 2012.
7. Stoica, Ion. Informație și cultură: sinteze, reflecții, atitudini. București, 1997.
8. Microsoft Word 2010 Tutorials, <http://www.word-2010.com/>.
9. Microsoft Excel 2010 Tutorials, <http://www.excel-2010.com/>.
10. Microsoft PowerPoint 2010 Tutorials, <http://www.powerpoint-2010.com/>.
11. Microsoft Word 2010 Videos and Tutorials, <https://support.office.com/en-us/article/Word-2010-videos-and-tutorials-cfa75118-e522-4ea5-963e-2b56d25fb9a5>
12. Microsoft Excel 2010 Videos and Tutorials, <https://support.office.com/en-us/article/Excel-2010-videos-and-tutorials-807211fe-ee81-4887-b48a-68a94e1e912f>
13. Microsoft PowerPoint 2010 Videos and Tutorials, <https://support.office.com/en-us/article/PowerPoint-2010-videos-and-tutorials-36e0ae1e-f8a3-45dc-9558-75adcf759d73>
14. Hot Potatoes, https://hotpot.uvic.ca/hotpot6_help.pdf
15. Programul Hot Potatoes http://teste.upsc.md/Teste_pedagogice.pdf

Opțională

1. Boian E., Căpățână Gh., Prepelită A., Seiciuc E. Sisteme de operare: MS/DOS, WINDOWS, UNIX. – Chișinău: USM, 2005. - 270 p.
1. Chante, Alain, Lavergne de, Chaterine. Expresia „cultura informației: relevanță și probleme. In: *Biblio Polis* (ed. spec. „Cultura informației). 2010, nr.5, pp.10-19
2. Formarea pentru cultura informațională a studenților: reflecții pe marginea unui sondaj / Maria Vatamanu, Alla Iarovaia, Svetlana Studzinski, Elena Pancratov, Stela Pascal. În: *Buletin ABRM*, 2009.- Nr.1(9), pp. 73-77.
3. Popescu, C. Fluxul informațional în activitatea de cercetare. București: Univers Enciclopedic Gold, 2012, 183 p.
4. Țurcan, Nelly. Comunicarea științifică în contextul accesului deschis la informație. Ch.: CEP USM, 2012, 324 p.

Denumirea programului de studii	Asistența Socială
Ciclul	licență
Denumirea cursului	Consilierea în asistența socială
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială
Titular de curs	Cerneavschi Viorica
Cadre didactice implicate	Cerneavschi Viorica
e-mail	vioricacerneavschi@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.O.005 zi	6	I	I	180	90	90
S.01.O.010 ff	6	I	II	180	36	144

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul face parte din disciplinele de specialitate și este axat pe studiul de către cursanți a activității de consiliere ca formă de implicare socială a persoanelor aflate în situații de risc și dificultate. Cursul oferă oportunitatea de a cunoaște fundamentele teoretice ale activității de consiliere și de dezvoltare a abilităților practice în lucrul cu diferite categorii de beneficiari aflați în dificultate. De asemenea cursul mai prevede și organizarea și desfășurarea activităților interactive de cunoașterea specificului problemelor diferitor categorii de beneficiari. Disciplina are conexiuni cu alte cursuri de formare profesională ce vizează stabilirea și consolidarea relației de parteneriat cu diferite grupuri de beneficiari în situații de risc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea noțiunilor de bază ale consilierii.
- Cunoașterea diverselor tipuri de consiliere.
- Formarea competențelor de bază ale consilierului.
- Dobândirea de către studenți a cunoștințelor teoretice și a deprinderilor practice pentru a comunica într-un mod adecvat cu clienții, respectând principiile codului de etici al consilierilor.
- Interpretarea teoriilor directive și non-directive asupra consilierii.
- Identificarea specificului și a particularităților tipurilor de consiliere.
- Cunoașterea etapelor desfășurării discuției cu clientul.
- Formarea capacității de a utiliza instrumentarul metodologic specific muncii consilierilor.

Finalități de studii

- Să opereze cu conceptele și noțiunile de bază ale consilierii.
- Să proiecteze sesiuni de consiliere respectând etapele desfășurării discuției cu clienții.
- Să aplice tehnicile și instrumentele specifice domeniului consilierii în activitatea cu clienții.
- Să determine procedeele de stimulare a clienților realizate în procesul consilierii.
- Să explice necesitatea specificării unui cod de etici al consilierilor.
- Să cunoască metode și tehnici de consiliere cu diferite categorii de beneficiari ai asistenței sociale.

Precondiții

1. Discipline paralele studiate: *Bazele asistenței sociale, Teoria și practica asistenței sociale, Sociologia generală și sociologia familiei etc.*

2. Condiții prealabile:

- operaționalizarea termenilor în domeniul: asistenței sociale – categorii de beneficiari ai sistemului de asistență socială;

teorii, metode și tehnici în asistența socială etc.

- formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de sistematizare a informațiilor, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizare independentă a activității de învățare, de a elabora un referat.

Unități de curs

1. Elemente de ordin general privind consilierea.
2. Etică și valori în practica consilierii în asistența socială.
3. Pregătirea profesională a consilierului.
4. Abordarea gestaltistă.
5. Abordarea rațional-emotivă.
6. Analiza tranzacțională.
7. Terapia centrată pe persoană.
8. Conflictul –caracterizare generală, strategii de rezolvare a a conflictului.
9. Conceptul de problemă. Procesul rezolutiv.
10. Etapele de bază ale consilierii.
11. Tehnologia consilierii.
12. Ascultarea eficientă.
13. Jocul de rol -ca tehnica de consiliere.
14. Evaluarea intervenției consultative.
15. Limitele consilierii în asistența socială.
16. Consilierea comportamentelor dispozițional-dezadaptative ale copiilor și adolescenților de către consilierul asistent social
17. Tipurile de consiliere și specificul lor.
18. Consilierea victimelor traficului de persoane.
19. Consilierea vocațională.
20. Consilierea în serviciul de probațiune.
21. Consilierea refugiaților.
22. Specificul comunicării nonverbale gestual-kinestezice în consiliere.

Strategii de predare și învățare

Expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii informaționale; conversație euristică; activități în grup; brainstormingul; joc de rol; lucrul în grup; studiul individual; simularea; seminar interogativ; analiza studiilor de caz, consultarea surselor bibliografice.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza prin diverse metode și forme:

- Proba I de evaluare curentă: lucrare de evaluare în baza materialului teoretic studiat;
- Proba II de evaluare curentă: elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului.
- Răspunsuri orale, participări la discuții, portofoliul, etc.

Forma finală de evaluare - examen oral.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% – nota de la examenul final; 60% – nota medie de la evaluările scrise și orale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cerneavschi V., Stratan V. Comunicare și consiliere. Curs universitar. Chișinău: Garomont-Studio, 2018.
2. Micleușanu Z., Cuznețov L. Bazele consilierii. Ghid metodologic, Chișinău, 2015.
3. Cuznețov L. Consilierea și educația familiei. Introducere în consilierea ontologică complexă a familiei. Chișinău:

Primex com SRL, 2014.

4. Cuznețov L. Consilierea parentală. Ghid metodologic. Chișinău: Primex com SRL, 2013.
5. Dumitrașcu H. Consilierea în asistența socială. Iași: Polirom, 2012.
6. Buzducea D. Asistența socială a grupurilor de risc. Iași: Polirom, 2010.
7. Cerneavșchi V. Definiții conceptuale privind procesul de consiliere. Conferința științifică anuală UPS „Ion Creangă”, 2007.
8. Pănișoară I. Comunicarea eficientă. Iași: Polirom, 2004.
9. Lisievici P. Teoria și practica consilierii. București: Universității, 1998.
10. Немов Р. С. Основы психологического консультирования. Москва: Владос, 1999.
11. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли других по их жестам. Нижний Новгород: Изд. Ай Кью, 1992.

Opțională:

1. Nelson-Jones R. Manual de consiliere. București. Trei, 2009.
2. Holdevici I., Neașu V. Sisteme de psihoterapie și consiliere psihologică. București: Kullusys, 2008.
3. Băban A. Consiliere educațională. Cluj-Napoca: Ardealul, 2001.
4. Sandu A. Tehnici în asistența socială. Iași: Lumen, 2005.
5. Tudoran D. Consiliere educațională. Timișoara: Presa Universitară Română, 2002.
6. Oancea C. Tehnici de sfătuire/ consiliere. București: Vavila Edinf, 2002.
7. Allen E. Ivey. Abilitățile consilierului – abordare din perspectiva microconsilierii. Cluj-Napoca: Risoprint, 1999.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licențiat</i>
Denumirea cursului	Metodologia cercetării sociale
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Dița Maria, lector universitar , drd
Cadre didactice implicate	Dița Maria, lector universitar, drd
e-mail	patricia07@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.O.006 zi	4	I	I	120	60	60
S.01.O.005 ff	4	I	I	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina este un curs fundamental și vizează pregătirea formabililor/studentilor pentru realizarea cercetărilor calitative și cantitative în domeniul social . În acest context, obiectivul general al cursului îl constituie dezvoltarea competențelor de baza în domeniul cercetării sociale și cunoașterea tehnicilor de cercetare sociologică. Pe parcursul cursului studenții se vor familiariza cu perspectiva particulară a sociologiei de a analiza fenomenele și procesele sociale, selectarea corectă a metodelor de cercetare în conformitate cu scopul propus cercetării și tipul subiecților. Totodată, studenții vor reuși să cunoască aprofundat ce este asistența socială? Care sunt obiectivele asistenței sociale și complementaritatea acestora cu sociologia. În același timp studenții vor cunoaște care sunt categoriile de persoane, grupuri, comunități, fenomene care fac obiectul cercetării în domeniul asistenței sociale dar și metodologia cercetării în asistența socială. Studenții vor studia cum se stabilește un proiect de cercetare: formularea problematicii, a întrebării de plecare, *explorarea teoretică*, *explorarea terenului*, formularea ipotezei, determinarea variabilelor și indicatorilor etc. pe parcursul seminarelor va avea loc transmiterea unor cunoștințe referitoare la cercetarea sociologică; înțelegerea principalelor metodologii aferente tendințelor și curentelor sociologice contemporane; apropierea metodelor și tehnicilor de cercetare sociologică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Definirea unor teorii și metode de diagnoza socială în vederea identificării problemelor Sociale
- Identificarea unor mecanisme de răspuns adecvate situațiilor problematice cu care se confrunta persoanele, grupurile, comunitățile, societatea actuală
- Identificarea unor strategii de abordare și a unor scenarii de interpretare a realităților și problematicilor sociale
- Recunoașterea situațiilor sociale care necesită cercetare-intervenție
- Abordarea argumentată teoretic și practic a unor situații sociale-problemă (în vederea soluționării lor eficiente respectând valorile și principiile specifice asistenței sociale)
- Aplicarea unor tehnici de cercetare

Finalități de studii

1. Înțelegerea construcției principalelor tehnici de cercetare sociologică și a modului în care pot fi folosite în abordarea domeniului asistenței sociale

2. Construcția unor instrumente, indicatori, variabile
3. Realizarea micro și macro cercetărilor sociale
4. Interpretarea rezultatelor
5. Analiza studiilor de caz
6. Participarea viitorilor asistenți sociali în cadrul cercetărilor sociologice naționale

Precondiții

Obiectivele disciplinei sunt în concordanță cu celelalte discipline din planul de învățământ; disciplina este baza formării profesionale a viitorilor specialiști în domeniul asistenței sociale; cunoașterea și utilizarea metodelor și tehnicilor sociologice înlesnește analiza fenomenelor socioumane actuale; identificarea problemelor sociale și a soluțiilor aferente prin derularea unor proiecte de cercetare. Astfel, cursurile cu care este în strânsă legătură acesta sunt: Bazele AS, Teorie și practică în AS, Sociologia generală și sociologia familiei.

Condiții prealabile: termenii necesară de fi cunoscuți la acest curs sunt: subiecți, clienți, asistență socială. Asistent social, cercetare sociologică, fenomen social

Unități de curs

1. Domeniile constitutive ale metod. cercetării
2. Aspecte fundamentale cu referire la metod. de cercetare
3. Impactul teoriei sociologice în cercetarea socială
4. Structura tehnico-metodică a metodologiei cercetării
5. Legătura asistenței sociale cu sociologia . Importanța cercetării sociale
6. Metodologia cercetării empirice
7. Etapele cercetării sociale empirice
8. Clarificarea noțiunilor de bază cu referire la cercetarea socială
9. Calitativ și cantitativ în științele sociale
10. Diferența dintre abordarea calitativă și cantitativă
11. Caracteristicile abordării calitative
12. Culegerea informației sociale în cercetarea cantitativă
13. Prelucrarea și analiza informației sociale calitative
14. Metode și tehnici de cercetare cantitativă

- 15 Metode și tehnici de cercetare calitativă
- 16 Principii metodologice cantitative
- 17 Observația sociologică ca metodă calitativă de cercetare
- 18 Chestionarul în cercetarea socială.
- 19 Clasificare și reguli de formare a chestionarelor
- 20 Reguli și etape de desfășurare a cercetării sociale
- 21 Focus-grupul în cercetarea socială
- 22 Interviu în cercetarea socială. Convorbirea comprehensivă
- 23 Metodologia aplicării focus-grupului
- 24 Documentarea socială
- 25 Ancheta sociologică
- 26 Experimentul social
- 27 Sondajul de opinie publică
- 28 Metoda testelor în științele sociale
- 29 Studiul de caz
- 30 Istoria vieții

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii și specificarea acestora.
2. Prelegere clasică
3. Brainstorming
4. Proiect de cercetare sociologică
5. Învățare situațională
6. Învățare bazată pe problemă
7. Simularea
8. Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Gradul de implicare și calitatea participării studenților în cadrul seminariilor; calitatea realizării probelor de evaluare (I probă: – elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului - 20%) și a II-a probă: – 20%. Rezultatele evaluării curente constituie 60 % din cota notei finale. Evaluarea finală: examen (nota la examen va constitui 40% din cota notei finale)

Bibliografie

1. R. McQueen, C. Knussen, *Metode de cercetare în științele sociale*, Inst. European, 2006
2. S. Moscovici, F. Buschini, *Metodologia științelor socioumane*, POLIROM, 2007
3. Jean - Claude Passeron, *Le raisonnement sociologique*, Nathan, Paris, 1995
4. Miha Achim, *ABC-ul investigației sociologice*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1971.
5. Emile Durkheim, *Regulile metodei sociologice*, București, 1974.
6. Lazăr Vlăsceanu, *Metodologia cercetării sociale. Orientări și probleme*, București, 1982, 1986.
7. John Law, *Method in social science research*, Routledge, Abingdon, 2004
8. Matt Menn, Mark Weinstein, Nick Foard, *O scurtă introducere în cercetarea socialului*, Sage Publications, Londra, New Delhi, 2006 etc.
9. Chelcea, Septimiu. (2001). *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*, București, Editura Economică.
10. Chelcea, Septimiu, Mărginean, Ioan și Cauc, Ion. (1998), *Cercetarea sociologică. Metode și tehnici*.
11. Dița M., *Aspecte psiho-asistențiale privind fenomenul ”persoane fără adăpost”*, Chișinău 2013, ISSN 1857-0224
12. Dița M., Vîrlan M., *Problematika reintegrării sociale a vârstnicilor fără adpost în R.M.*, Chișinău, 2016, ISBN 978-9975-46-333-1
13. Miftode, Vasile. (1995). *Metodologia sociologică. Metode și tehnici de cercetare sociologică*. Galați, Editura Porto-Franco
14. Mucchielli, Al. *Dicționar al metodelor calitative în științele umane și sociale*, Polirom, 2002
15. Thomas Black, *Understanding social science research*, SAGE Publications, London, New Delhi,
16. Frunze O., Lapoșin E., *Evaluarea domeniului psihomotric a pregătirii pentru școală a copiilor cu cecitate*, Chișinău 2016, ISSN 1857-0224
17. Vîrlan M., Dița M., *Impactul violenței domestice asupra dezvoltării personalității preadolescentului*, Chișinău 2014, ISBN 978-9975-46-2154-0

**Universitatea Pedagogică
de Stat „ION CREANGĂ”
din Chișinău**

str. Ion Creangă, nr. 1, MD - 2069,
Chișinău, Republica Moldova
www.upsc.md

Ciclul		<i>Licență</i>				
Denumirea cursului		Educație Fizică				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Educație Fizică				
Titular de curs		C.Ciorbă, dr. hab., prof. univ.				
Cadre didactice implicate		A.Anghel, I.Țapu, A.Lungu, M.Bodiu				
e-mail		ciorbaconst@yahoo.com				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	contact indirect
G.01.O.007 zi	-	1	1	60	30	30
G.01.O.006 f/f	-	1	1	60	30	30
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>În condițiile actuale, când marea majoritate din rândurile tineretului studentesc duc un mod de viață sedimentar, iar majoritatea timpului este efectuat în fața calculatoarelor, televizoarelor, la orele de curs și așa mai departe, starea fizică și funcțională a acestora este una destul de șubredă. Conform actelor normative, în cadrul instituțiilor de învățământ superior, cursurile de educație fizică sunt foarte limitate în numărul de ore (2 pe săptămână) și sunt prevăzute doar pentru anul întâi de studii, fapt ce duce la scăderea nivelului pregătirii fizice și funcționale a acestora.</p> <p>Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” este o instituție de orientare pedagogică, ori cursul de EDUCAȚIE FIZICĂ este unul important pentru cultivarea modului sănătos de viață a cetățeanului, care îl va promova în rândurile elevilor.</p> <p>Disciplina nominalizată va contribui la formarea persoanelor multilateral dezvoltate, capabile să facă față tuturor condițiilor de viață. Cursul are conexiune cu disciplinele de pedagogie, economie, biologie, fiziologie, psihologie unde componenta asanativă este una foarte importantă pentru viitoarele cadre didactice din Republica Moldova..</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
Cunoaștere						
<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea esenței celor mai importanți termeni și noțiuni din domeniul educației fizice;• Familiarizarea studenților cu cele mai avansate metodologii în domeniul educației fizice universitare;• Posedarea informației cu privire la practicarea independentă a exercițiului fizic;						
Capacități						
<ul style="list-style-type: none">• Evidențierea cauzelor ce duc la scăderea nivelului pregătirii fizice în condițiile actuale;• Însușirea metodicilor de practicare a exercițiului fizic în funcție de scopurile puse în fața sa;• Însușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii fizice generale;• Însușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii funcționale.						
Atitudini						
<ul style="list-style-type: none">• A-și manifesta poziția față de practicarea exercițiului fizic în regimul zilei;• Exprimarea poziției față de practicarea exercițiului fizic;• Dezvoltarea viziunii moderne cu privire la formele de practicare a exercițiului fizic;• Trezirea interesului față de modul sănătos de viață;						
Finalități de studii						
<ul style="list-style-type: none">• Să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii fizice;• Să cunoască cauzele ce determină nivelul dezvoltării fizice;• Să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii funcționale;						

- Să fie în stare să alcătuiască complexe de exerciții fizice pentru diferite grupuri de mușchi;
- Să cunoască modalitățile organizării practicării independente a exercițiului fizic;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului pregătirii motrice;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului dezvoltării fizice;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului pregătirii funcționale;
- Să aplice terminologia studiată în activitatea profesională;

Să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Precondiții

Studentii trebuie să posede deprinderi de practicare independentă a exercițiului fizic, să fie în stare să selecteze complexe de mijloace fizice pentru organizarea și desfășurarea activităților motrice la lecțiile de educație fizică, la lecțiile independente, lucrul individual la domiciliu etc.

Studentii trebuie să posede deprinderi de practicare de evaluare a nivelului pregătirii fizice, nivelului dezvoltării fizice, precum și a nivelului pregătirii funcționale.

În cadrul orelor practice se va determina nivelul pregătirii teoretice și practice al studenților, iar la finele acestora se va evalua prin calificativul ”admis” – ”respins”.

Unități de curs:

- Tema 1. Caracteristica sistemului național de educație fizică și sport;
- Tema 2. Baschetul în sistemul educației fizice universitare
- Tema 3. Voleiul în sistemul educației fizice universitare
- Tema 4. Badmintonul în sistemul educației fizice universitare
- Tema 5. Atletismul în sistemul educației fizice universitare
- Tema 6. Pregătirea fizică generală

Strategii de predare și învățare

1. Lecții practice cu aplicarea aparatelor nestandarde;
2. Lecții practice cu folosirea largă a inventarului sportiv;
3. Prezentări de filme documentare tematice.
4. Oferirea bibliografiei obligatorii și opționale etc.

Strategii de evaluare

Se vor aplica următoarele strategii de evaluare: evaluarea nivelului pregătirii sportive (tehnic, tactic, motric, teoretic), evaluarea stării funcționale (pulsul, tensiunea arterială, proba Ruffier, Testul Sergent), evaluarea nivelului pregătirii practico-metodice (desfășurarea antrenamentelor sportive), evaluarea la concursuri sportive

Bibliografie

Obligatorie:

1. Barbu C., Stoica M., Metodica predării exercițiilor de atletism în lecția de educație fizică, Ed. Printech, 2000, 265 p.
2. Ciorbă C. Modelarea teoretică a conținutului învățământului superior de cultură fizică. Știința culturii fizice. Chișinău, 2010, nr.4, P. 5-13. ISSN 1841-1606.
3. Ciorbă Constantin. Teoria și metodică educației fizice. Chișinău, Valinex, 2016, 140 p.

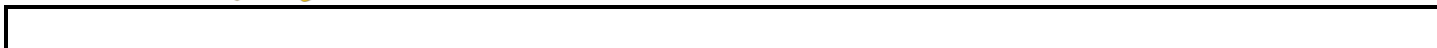
Opțională:

4. Ciorbă C., Cucereavii O. Rotaru A. Jocuri sportive (curs de lecții). Chișinău, ”Valinex”, 2007 - 152 p.
5. Fleancu J., Ciorbă C. Baschet, îndrumar practico-metodic, Cultura-Pitești, 2001, 290 p.
6. Conohova T., Richicinschi G.- Jocuri sportive – curs de bază. Chișinău 2010.
7. Roman, D., Rugină, Gh., - Metodica predării exercițiilor de atletism, Editura Fundației România de Măine, București, 2001
8. Petrescu, T., Gheorghe, D., Sabău, E., - Atletism. Curs de bază, Editura Fundației România de Măine, București, 2007, 236 p.
9. Marcu V. Badminton, mijloc al educației fizice. București. Sport-turism, 1989.

**Universitatea Pedagogică
de Stat „ION CREANGĂ”
din Chișinău**

str. Ion Creangă, nr. 1, MD - 2069,
Chișinău, Republica Moldova
www.upsc.md

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>Licență</i>
Denumirea cursului	<i>Pedagogia reabilitară</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Valentina Stratan, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Emilia Lapoșina
e-mail	vstratanmd@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.008 zi	3	I	II	90	45	45
F.02.O.007 f/f	3	I	II	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina este continuarea logică a cursurilor fundamentale și vizează pregătirea studenților pentru abordarea corectă a reabilitării și a socializării persoanelor dezadaptate social. Actualitatea cursului este incontestabilă prin obiectivul ei general și special și contribuția în realizarea competențelor, ce definesc programul de studii, precum și corelarea acestuia cu alte cursuri din program. În acest context, cursul constituie o conexiune cu cursurile de specialitate care concurează la formarea profesională a viitorilor asistenți sociali (*Teorii și metode în asistența socială, Pedagogia specială, Psihosociologia devianței, Pedagogia socială, Asistența socială a persoanelor cu handicap, Asistența socială a persoanelor în dificultate ș.a.*).

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Interpretarea conceptelor specifice cursului: reabilitare pedagogică, mediu pedagogic de reabilitare, reabilitare social-pedagogică, ecologia educației, hermeneutică pedagogică, abordare sinergetică, dezadaptare socială, abordare umanistă.
- Determinarea direcțiilor științifice adiacente pedagogiei reabilitare în sistemul de științe antropologice.
- Diferențierea principalelor abordări de reabilitare, particularizate pentru diferite trasee de educație și dezvoltare a individului.
- Analiza comparativă a activității social-pedagogice și activității de reabilitare pedagogică în instituțiile educaționale și de protecție socială.
- Operarea cu categorii și concepte specifice pedagogiei reabilitare și utilizarea lor corectă și cu sens.
- Conferirea reabilitării (pedagogice, sociale ș.a.) statut de componentă imanentă a asistenței sociale.
- Aplicarea cu sens și particularizată a metodelor pedagogiei conductive în procesul reabilitării.
- Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercitarea profesiei.
- Autoevaluarea nevoilor de formare continuă și adaptarea competențelor profesionale la dinamica contextului social.
- Formarea abilităților de comunicare verbală (susținerea de prezentări orale, implicarea activă în discuții etc.).
- Învățarea unor abilități de lucru în echipă.

Finalități de studii

- să confere pedagogiei reabilitare dimensiunea teoretico-aplicativă în sistemul de științe socio-psiopedagogice;
- să argumenteze statutul și obiectul de cercetare al pedagogiei reabilitare;
- să cunoască și să caracterizeze metodele de reabilitare elaborate și propuse în pedagogia conductivă;
- să demonstreze cunoașterea abordărilor pedagogice ale reabilitării individualității și integrității persoanei dezadaptate;
- să proiecteze activități curente și de perspectivă privind reabilitarea pedagogică a copiilor/adolescenților dezadaptați;
- să fundamenteze reabilitarea reieșind din tradițiile medicinei holistice, a pedagogiei umaniste și a asistenței sociale;
- să structureze tehnologiile de intervenție reabilitară pe principiile ecologiei educației și ecologiei omului;
- să elucideze metodologia operaționalizării obiectivelor în funcție de mediul educațional de reabilitare;
- să întocmească elaborări metodologice de reabilitare centrate pe hermeneutica pedagogică;

- să utilizeze în practică modelele social-pedagogice de reabilitare, conectate la colaborarea cu familia, specialiștii aferenți procesului de educație, comunitatea;
- să ilustreze posibilitățile de realizare a mecanismelor de autoreabilitare prin motivare și activism personal.

Precondiții

1. Discipline de curriculum: *Introducere în asistența socială, Psihologia specială și psihopatologia, Sociologia generală, Psihologia vîrstelor, Pedagogia specială.*
2. Competențe: de a-și determina scopurile de învățare; de cunoaștere și înțelegere a conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare (adaptare/dezadaptare/readaptare, situația socială de dezvoltare a copilului, mecanisme de socializare, etapele socializării, metode de prevenție/intervenție/recuperare/reabilitare a dezadaptării ș.a.); de analiză și rezumare a surselor bibliografice; de căutare independentă a informației; de a lucra în echipă; a asuma diferite roluri în colectiv; de organizare independentă a activității de învățare; de a-și autoevalua activitatea de cunoaștere; respectarea eticii profesionale și civice; de autoreglementare emoțională și sprijin etc.

Unitățile de curs

- Tema 1. Pedagogia reabilitară în sistemul de științe antropologice.
- Tema 2. Obiectul, specificul, metodele și principiile de bază ale pedagogiei reabilitare ca teorie și practică.
- Tema 3. Concepția de sănătate și patologie în pedagogia reabilitară
- Tema 4. Sănătatea neuro-psihică și factorii de risc.
- Tema 5. Aspectul pedagogic al procesului de reabilitare.
- Tema 6. Reabilitarea pedagogică ca proces și rezultat al restaurării integrității și individualității.
- Tema 7. Reabilitarea și asistența socială în contextul microfactorilor de educație și dezvoltare a omului.
- Tema 8. Reabilitarea social-pedagogică a copiilor și adolescenților dezadaptați.
- Tema 9. Cultura pedagogică a specialistului din domeniul reabilitării.

Strategii de evaluare

Prin examen scris, constituit din:

- Proba I și II de evaluare curentă;
- Prezentări a proiectelor tematice, a proiectelor aplicative de intervenție, experimente/studii realizate individual.
- Participări în dezbateri, discuții interactive, analiza studiilor de caz, proiectelor, eseele etc.
- Proba finală – examen scris.

Bibliografie

Obligatorie:

- Căpiță, C., Dumitru, A. Stiluri de predare – stiluri de învățare. Inovație și performanță în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din mediul urban, Modul 2. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. București, Millenium Design Group. 2011
- Oprea C., Pânișoară I. Metode interactive de predare, învățare, evaluare. Suport de curs. Program de formare, Universitatea din Craiova. Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic. Editor – Inspectoratul școlar al Județului Teleorman. 2012
- Payne M. Teoria modernă a asistenței sociale, Editura Polirom, Iași. 2011
- Stratan V., Cerneavschi V., Plămădeală V. Pedagogia reabilitară în contextul asistenței sociale: Curs universitar / Stratan V., Cerneavschi V., Plămădeală V.; Univ. Ped. de Stat "Ion Creangă", Fac. de Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra de Asistență Socială. – Chișinău : S. n., 2018 (Tipogr. "Garomont-Studio"). – 150 p.
- V.Stratan, E. Lapoșina. Asistența socială a familiilor cu copii cu dizabilități. În: Asistența socială-un răspuns la problematica grupurilor de risc. Publicație didactică. Chișinău, 2013, p.195-257.
- V.Stratan. Modelarea personalității elevului greu educabil prin reinterpretarea metodelor asistențiale. În: Asistența socială între teorie și practică: Manual/UPS "Ion Creangă". Fac. Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Asistență Soc. Chișinău: S.n., 2016.
- Морозов В.В. Антология реабилитационно-педагогического опыта. М. – «Академический Проект». – 2005.

- Стратан В. Формирование социальной компетентности у подростков группы риска. Материалы Международной Научно-практической конференции: Посвященная 25-ой годовщине образования Комратского государственного университета, 4 февр. 2016 г. Том 1. 2016 - 618 р.
- Стратан В. Неполная семья как объект социальной работы. Международная научно-практическая конференция, посвящённая 20-летию Комратского Государственного Университета "Наука. Культура. Образование", 11 февр. 2011 г. - Комрат : Комрат. гос. ун-т, 2011..
- Теория и практика социальной реабилитации / Р.В. Куприянов, Д.Р. Шарифулина, Е.А. Бе-рецкая; Казан. гос. технол. ун-т. Казань, 2005.

Opțională:

- Neamtu, G., Stan, D. Asistența socială: studii și aplicații, Ed. Polirom, Iași, 2005.
- Mighiu C. (coord.), Benga, O., & Muntean, D. „1, 2, 3...Pași în reabilitarea copilului care a suferit o trauma. Ghid pentru terapeuți”. Iasi: Editura Spiru Haret. (pe suport electronic)
- Reviste de pedagogie: Alternative educaționale, Nr.1-10/2006. Coord. Nicolescu
- Варенова Т.В. Коррекционная педагогика: учебно-методический комплекс для студентов специальности «Социальная работа». — Мн.: ГИУСТБГУ, 2007. — 112 с.
- Гордеева А.В. Реабилитационная педагогика: от теории – к практике. Монография. – М., 2001. Алмазов Б.Н. Психологические основы педагогической реабилитации. Владос, 2008
- Гордеева А.В. Реабилитационная педагогика. М. – «Академический Проект». – 2005.
- А.В. Гордеева, В.В. Морозов. Прикладная реабилитационная педагогика. Москва. 2004.-176 с.
- Гордеева А.В. Реабилитационная педагогика в общеобразовательном контексте:- М. : АПКИПРО, 2002. 64 с.
- Кевля Ф. И. Социально-педагогическая поддержка семей и детей группы риска. // Вестник психосоциальной и коррекционно-реабилитационной работы. М., 2006.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	<i>Pedagogia specială</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
e-mail	emilia.laposina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.008 zi	3	I	II	90	45	45
F.02.O.007 f/f	3	I	II	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina este continuarea logică a cursurilor fundamentale și vizează pregătirea studenților pentru abordarea corectă a dezvoltării atipice, a educației speciale și a socializării copiilor/adolescenților aflați în dificultate. Actualitatea cursului este incontestabilă prin obiectivul ei general și special și contribuția în realizarea competențelor, ce definesc programul de studii (*cunoștințe privind profilurile atipice de dezvoltare și socializare în copilărie; înțelegerea și conceperea unor design-uri de cercetare care să fie aplicate în studiul dezvoltării, socializării și protecției sociale a copiilor/adolescenților aflați în dificultate*), precum și corelarea acestuia cu alte cursuri din program. În acest context, cursul constituie o conexiune cu cursurile de specialitate care concură la formarea profesională a viitorilor asistenți sociali (*Teorii și metode în asistența socială, Psihosociologia devianței, Pedagogia socială, Asistența socială a persoanelor cu handicap, Asistența socială a persoanelor în dificultate ș.a.*).

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea cu principalele modalități de evaluare, particularizate pentru diferite trasee atipice de dezvoltare și socializare (deficiență, dizabilitate, handicap, dezadaptare, deprivare, tulburări de comunicare, copii rămași fără grija și atenția părinților etc).
- Diferențierea între trasee tipice și atipice de dezvoltare și socializare a copiilor/adolescenților.
- Explicarea cauzelor, efectelor și formelor diferitelor tipuri de deficiențe și socializare atipică
- Înțelegerea aspectelor particulare în dezvoltarea și socializarea atipică și caracterizarea cognitive-comportamentală a unor profile.
- Operarea cu concepte fundamentale în domeniul pedagogiei speciale și reabilitare și utilizarea lor corectă și cu sens
- Conceperea și propunerea de planuri individualizate de intervenție privind optimizarea calității vieții copiilor/adolescenților cu un traseu atipic de dezvoltare și socializare.
- Înșușirea de strategii de prevenție și intervenție pentru copiii/adolescenții, familiile cărora sînt afectate de fenomenul migrației economice.
- Analiza comparativă a diferitelor tipuri de instrumente de depistare a dificultăților în dezvoltarea și socializarea copiilor și a metodelor de corectare/prevenire a acestora
- Exercitarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercitarea profesiei.
- Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social.
- Înșușirea unor abilități de comunicare verbală prin susținerea de prezentări orale și prin implicarea activă în discuții.
- Învățarea unor abilități de lucru în echipă.

Finalități de studii

- Să identifice și explice conceptele specifice pedagogiei speciale și reabilitare
- Să integreze conceptele specifice cu alte concepte și teorii socio-psiho-pedagogice.
- Să explice modul în care pedagogia specială și reabilitarea integrează concepte, teorii, metode etc. din alte ramuri ale psihopedagogiei și din domenii conexe.
- Să înțeleagă și dezvolte metodele și tehnicile de diagnoză și recuperare/reabilitare folosite în pedagogia specială și reabilitare
- Să structureze cunoștințele privind diferențierea între dezvoltarea/socializarea tipică – trasee atipice de dezvoltare/socializare.
- Să acumuleze cunoștințe privind dezvoltarea diferitor profiluri atipice de dezvoltare/socializare (dizabilitate, tulburări de dezvoltare, de adaptare, învățare, de comunicare, probleme generate de divorțul sau plecarea părinților etc.).
- Să dobândească abilități de concepere și propunere a unor planuri de prevenție și intervenție pentru a reduce efectele unui traseu atipic de dezvoltare/socializare.
- Să proiecteze design-uri experimentale adecvate obiectivelor concrete ale cercetării în domeniul pedagogiei speciale și reabilitare.
- Să adopte o atitudine proactivă și pozitivă în învățarea teoriilor pedagogiei speciale și reabilitare
- Să internalizeze aspectele deontologice necesare aplicării noilor metode, tehnici și instrumente specifice noilor abordări în pedagogia specială și reabilitare
- Să cultive dorința de autorealizare în plan profesional și personal prin implicare în parteneriate de cercetare, publicarea de articole și participarea la evenimente științifice, educaționale și culturale în domeniul pedagogiei speciale și reabilitare și în cele conexe.

Precondiții

1. Discipline de curriculum: *Introducere în asistența socială, Psihologia specială și psihopatologia, Psihologia generală, Psihologia vîrstelor.*
2. Competențe: de cunoaștere și înțelegere a conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare (norma de vîrstă și patologie, analizatori, adaptare/dezadaptare/readaptare, deficiență/disabilitate/handicap, defectul primar/secundar/terțial, situația socială de dezvoltare a copilului, metode de recuperare/reabilitare ș.a.), utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională; de analiză și rezumare a surselor bibliografice; de organizare independentă a activității de învățare etc.

Unități de curs

Rolul și locul psihopedagogiei speciale în cadrul științelor educației. Cadrul conceptual și terminologia specifică.
Etiologia specifică diferitelor tipuri de deficiențe
Factorii și etapele dezvoltării copilului/tînărului cu dizabilități.
Evaluarea complexă și diagnosticarea copilului/tînărului cu cerințe educative speciale. Diagnosticarea precoce și intervenția timpurie.
Particularitățile dezvoltării psihofizice și sociale ale copiilor/tinerilor cu dizabilități Necesitățile educaționale speciale.
Bazele didacticii speciale. Principii, metode, forme de organizare și condițiile instruirii copiilor cu dizabilități
Modalități și tehnici ale activităților educațional - terapeutice
Tulburările de limbaj. Forme de manifestare a tulburărilor de limbaj și terapia limbajului
Probleme ale copiilor cu deficit de vedere și modalități de soluționare ale acestora în pedagogia deficienților vizuali
Asistența pedagogică specială a copiilor cu deficiențe auditive.
Copii cu dizabilități motorii. Reabilitarea complexă a copiilor cu PCI. Socializarea și integrarea copiilor cu PCI.
Diferențierea categoriei de copii cu RDP. Activitatea individual – recuperatorie cu elevii cu RDP.
Copii cu deficiențe complexe (multiple). Formarea autonomiei personale și sociale.
Integrarea copiilor/tinerilor cu CES în școala de masă
Formarea și dezvoltarea abilităților, deprinderilor și capacităților în vederea integrării socio-profesionale a copiilor/tinerilor cu CES

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii și specificarea acestora.
2. Prelegere clasică:
3. Dezbateri:
4. Proiect
5. Învățare situațională
6. Învățare bazată pe problemă
7. Învățare experiențială
8. Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen scris, constituit din:

Proba I de evaluare curentă: prezentarea referatului și lucrarea de control;

Proba II de evaluare curentă: test de cunoaștere la Pedagogia reabilitară;

Prezentări a proiectelor tematice, eseurilor, a proiectelor aplicative de intervenție, elaborate în baza rezultatelor obținute la unul din studii de caz, realizate individual.

Participări în dezbateri, analiza studiilor de caz, etc

Bibliografie

Obligatorie:

- Crețu V. Incluziunea socială și școlară a persoanei cu handicap – Strategii și metode de cercetare. București: Ed. Printech, 2006. 232 p.
- Danii A., Racu A. Educația terapeutică complexă și integrată. Chișinău: Ed. Univers Pedagogic, 2006. 208 p.
- Popovici D. V. Orientări teoretice și practice în educația integrată, Arad: Ed. Univ., 2007, 354 p.
- Popovici D. V. Integrarea și incluziunea educațional școlară a copiilor cu deficiențe. În: Tratat de psihopedagogie specială, București: Ed. Universitatea din București, 2011, p. 1007-1130.
- Racu A., Popovici D. V., Crețu V., Racu S., Bucinschi C. Asistența socială a persoanelor cu dizabilități. Chișinău: Ed. Pontos, 2007, 298 p.
- Racu A., Popovici D. V., Danii A., Crețu V. Intervenția recuperativ-terapeutică pentru copiii cu dizabilități multiple, Chișinău: Ed. Ruxanda, 2011. – 376 p.
- Gerguț A. Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale. Strategii diferențiate și incluziune în educație. Polirom, Iași, 2014.
- Gherguț A. Psihopedagogia persoanelor cu cerințe special. Strategii diferențiate și inclusive în educație. -B., Polirom, 2006
Vlad Mircea, Ghilaș Ileana, Cozma Adrian, Vasiliu Coca-Marlena
- Dicționar enciclopedic de Psihopedagogie specială, Editura Fundației Culturale Marin Speteanu, București, 2009
- Mara Daniel – Strategii didactice în educația incluzivă, Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 2009

Opțională:

- Ainscow M. (coord.) Improving Schools, Developing Inclusion. Ed: Routledge, London and New York, 2006.
- Chicu V., Cojocaru V. Educație incluzivă. Repere metodologice. -Ch., 2006.
- Vrasmas E. Coord. Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu dizabilități. B., 2003

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	<i>Politici sociale</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	<i>Frunze Olesea</i>
Cadre didactice implicate	<i>Frunze Olesea</i>
e-mail	<i>guzunalesea@yahoo.com</i>

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.009 zi	4	I	II	120	60	60
F.02.O.010 f/r	4	I	II	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina politici sociale reprezintă unul din cursurile de bază în formarea profesiei de asistent social. Acest curs are menirea de a forma la studenți competențe în diagnosticarea problemelor sociale, abilități de analiză a politicilor sociale și găsirea soluțiilor privind rezolvarea de problemele sociale actuale și a căilor de schimbare socială.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe cognitive:** studentul va demonstra cunoașterea principalelor probleme sociale și a politicilor sociale destinate spre soluționarea acestora; va ști cum să utilizeze conceptele specifice politicilor sociale pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese la nivel mezo- și macrosocial.
- Competențe de învățare:** se exprimă în capacitatea de a asimila informația cu referire la politicile sociale din diferite surse în vederea organizării unui proiect social, conform obiectivelor enunțate; în abordarea profesionistă riguros structurată a SB; identificarea interacțiunilor complexe dintre toate elementele structurale a politicilor sociale; în formularea de obiective cognitive și alegerea modalităților de atingere a lor.
- Competențe de aplicare:** studentul va aplica cunoștințele specifice domeniului politicilor sociale în diferențierea instrumentelor de intervenție ale statului și diagnosticarea unor probleme sociale, în elaborarea schemei de soluționare a problemelor sociale; în capacitatea de a realiza transferuri interdisciplinare pentru analiza unor tipuri de politici sociale.
- Competențe de analiză:** se vor manifesta prin creșterea abilităților de organizare sistematică a datelor și cunoștințelor din acest domeniu; analizarea modalităților de conlucrare între administrația publică centrală, locală și organizațiile non-guvernamentale în elaborarea politicilor sociale în domeniul populației și familiei; în determinarea unor parametri de autoevaluare și evaluare reciprocă a cunoștințelor; în analiza posibilităților de dezvoltare profesională ca consecință a informațiilor teoretice.
- Competențe de comunicare:** se arată în capacitatea de a se exprima utilizând limbajul specific asistenților sociali în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură asistențială și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbajul domeniului.
- Competențe la nivel de integrare:** se dovedesc prin capacitatea de folosire independentă a informațiilor oferite de acest curs și de alte surse în activitățile practice ale asistenților sociali printr-o viziune sistematică asupra politicilor publice.

Finalități de studii

- Să utilizeze conceptul de politică socială ca element sistemic în raport cu alte politici;
- Să se servească de criteriile de clasificare a politicilor sociale;
- Să analizeze (folosind schema cauzală și funcțională) unele probleme sociale concrete și politicile sociale de ramură;
- Să compare politicile sociale în vederea selectării soluțiilor eficiente de rezolvare a problemelor sociale;

- Să determine tipologiile Statului Bunăstării;
- Sa puncteze lacunele politicilor sociale ce generează inegalitatea;
- Să explice importanța rolului APL în implementarea politicilor sociale;

Precondiții

Asimilarea acestui curs cere cunoștințe teoretice și competențe practice preluate din Sociologie, Bazele Asistenței Sociale, Metode și tehnici și Dret și legislație în AS.

Unități de curs

1. Perspective sociologice în studiul problemelor sociale
2. Concept de problemă socială.
3. Perspective alternative de analiză a problemelor sociale
4. Diagnoza socială a problemelor sociale
5. Tipologia problemelor sociale
6. Politica socială- concept și rolul acestea
7. Istoricul politicilor sociale
8. Legitimarea politicilor sociale
9. Economia de piață și producerea bunăstării
10. Statul Bunăstării
11. Tipologia Statului Bunăstării
12. Modele ale Statului Bunăstării
13. Evaluarea și eficiența politicilor sociale
14. Politici sociale în domeniul populației și familiei
15. Reforma politicilor sociale

Strategii de predare și învățare

Utilizarea tehnicii SWOT, feed-back, sistemul Cornell, întocmirea unor liste de termeni care facilitează achiziția informațiilor noi, învățarea bazată pe problemă; activități în grup; brainstormingul; joc de rol; studiul individual; consultarea surselor bibliografice.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza prin diverse metode și forme:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază în domeniul politicilor sociale ;
- Proba II de evaluare curentă: 2 teme predate sub formă de eseuri sau scurte referate (2-4 pagini) ;
- Răspunsuri orale, participări la discuții, portofoliul, elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului etc.

Forma finală de evaluare este examenul oral.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% – nota de la examenul final; 60% – nota medie de la evaluările scrise și orale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Frunze O. Bunăstarea copilului – prioritate în activitatea asistentului social. În: *Aspecte psiho-sociale în protecția copilului și familiei de violență*, 2016. Ch.: Tipografia UPS ”Ion Creangă”, 2016, pp. 266-277
2. Mărginean I. *Politici sociale și tranziția la economia de piață în România*, București; 2015
3. Mihaș L., Lauretzen B., *Modele de politici sociale*, București; 2014
4. Zamfir C., *Politici sociale în România*, București; (1999)

Opțională:

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

1. Frunze O., Vîrlan M. Prevenirea comportamentului delinvent prin intervenții psiho – socio – pedagogice. *Revista Psihologie. Pedagogie specială. Asistență Socială*. 2017, nr. 3 (48)
2. Frunze O., Vîrlan M. Asistența socială a tineretului: direcții de bază și forme moderne. În: *Preocupări contemporane ale științelor socio-umane, V. II. Științe ale Educației și Asistență Socială*/coord. Șt. Svetlana Rusnac. – Chișinău: S.n. 2016 (Tipogr. “Biotehdesign”), 2016
3. Lazar Florin, Introducere in politici sociale comparate, Polirom, 2010
4. Preda, Marian, Riscuri si inechitati sociale in Romania, Polirom, Iasi, 2009
5. Pop Luana, Politici sociale, Ed. Economica, 2005
6. Zamfir, C., Zamfir, E., (coord.), "Politici Sociale"- România în context european", Bucuresti, Alternative. 1995

Denumirea programului de studii	Asistență Socială
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Psihologia și sociologia comportamentului deviant
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie Specială/Catedra Asistența Socială
Titular de curs	Vîrlan M., dr., conf. univ., Lapoșina E. dr., conf. univ
Cadre didactice implicate	Vîrlan M., Dița M.
e-mail	maria_virlan@yahoo.com , patricia07@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.010 zi	5	I	II	150	75	75
F.02.O.013 f/f	5	II	III	150	36	114

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul face parte din disciplinele fundamentale de la specialitatea Asistență Socială; este orientat spre formarea competențelor profesionale de bază în urma studierii și cunoașterii specificului personalității persoanelor cu tulburări comportamentale a potențialilor beneficiari asistențiali. Un viitor asistent social trebuie să cunoască teoriile explicative a apariției comportamentului deviant pentru ca ulterior să poată contribui, prin acțiuni, metode și tehnici specifice, la reintegrarea socială și familială a acestor persoane.

Cursul „*Psihologia și sociologia comportamentului deviant*” este o disciplină distinctă a psihologiei și sociologiei care studiază particularitățile comportamentului deviant, tipologiile de personalitate deviantă și modul în care asistentul social, împreună cu echipa multidisciplinară, intervine pentru depășirea situațiilor problematice și de criză generate de comportamentul și acțiunile acestor persoane. Obiectivele de bază ale cursului constau în dezvoltarea cunoștințelor și abilităților de analiză științific fundamentată a comportamentului deviant, formarea de deprinderi de identificare a factorilor și circumstanțelor de personalitate care au condiționat actul antisocial dar și propunerea unor modalități de intervenție profesionistă pentru recuperarea și reintegrarea socială a persoanelor cu comportament deviant.

Cursul se prezintă ca o parte componentă a programului de pregătire a specialiștilor în asistența socială pentru ulterioara activitate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

1. să posede capacități de evaluare complexă psiho-sociologică și asistențială a beneficiarilor cu tulburări comportamentale ,operaționalizînd conceptele teoretice utilizate în psihologie și sociologie
2. Să ofere asistență specializată persoanelor cu tulburări de comportament, în dependență de cauzalitatea acestora
3. să poată împărtăși o atitudine empatică și asertivă, atitudini pozitive față de valorile general umane, multiculturale, etico-profesionale și le va aplica în relațiile cu ambianța socială și în cadrul profesiei.
4. să identifice infractorii și manifestările lor comportamentale în așa fel ca pe parcursul intervenției să reușească să realizeze profilul psihologic a acestora
5. să realizeze și să pună în aplicare un proiect de reeducare a infractorilor utilizînd sistemele terapeutice recomandate
6. să aplice toate măsurile de intervenție asistențială în vederea realizării activităților profilactice sau preventive care să înlăture cauzele și condițiile care duc la adoptarea unor conduite delictive în rândul minorilor
7. să utilizeze diverse abordări ce se practică în vederea vindecării comportamentelor compulsive, oferind consiliere persoanelor cu diferite adicții aplicînd tehnici comportamentale și interpersonale
8. să ofere consiliere jertfelor cultelor distructive ținînd cont de particularitățile acestui tip de consiliere

9. să propună și să aplice un model/training de modificare a comportamentului agresiv la copii, ținând cont de pașii consecutivi și implicând în activitate părinții și pedagogii acestora.
10. să intervină ca profesionist în cadrul echipei multidisciplinare în vederea prevenirii și combaterii violenței domestice
11. să aplice în munca asistențială managementul pacientului suicidal și să țină cont de regulile de consiliere a persoanelor cu intenții suicidare
12. să aplice corect metodele și tehnicile de lucru cu persoanele cu devieri comportamentale legate de viața sexuală
13. să poată analiza tot spectrul de probleme legate de manifestările psihomorale și psihocomportamentale ale indivizilor cu comportament deviant, dar și cele ce țin de propriile acțiuni și conduite în fiecare caz concret să denote profesionalism la toate fazele intervenției cu fiecare caz în parte, ținând cont de abordarea individualizată în asistența socială dar și de prevederile Codului etic al profesiei de asistent social

Finalități de studii

1. să facă o caracteristică psihosocială generală a devianței
2. să contureze categoriile de teorii explicative ale comportamentului deviant cu toate specificitățile acestora
3. să identifice toate categoriile de devieri comportamentale, analizând factorii determinanți și modalitățile de înlăturare a acestora
4. să categorisească tipurile de infractori
5. să prezinte sistemele terapeutice în lucrul cu infractorii, proiectând un demers de sprijin în vederea restructurării personalității acestora
6. să analizeze delincvența juvenilă ca formă a devianței, precum și profilaxia comportamentului deviant în rândul minorilor
7. să descrie comportamentul adictiv și tipologia adicțiilor, ca formă a comportamentului deviant, cu toate particularitățile psihologice și sociologie ale indivizilor cu astfel de comportament
8. să facă o caracteristică a activității cultelor distructive, care duc la desocializarea persoanei și generează mari modificări ai structurii personalității
9. să cunoască agresivitatea, cu toate formele sale de manifestare, atât ca caracteristică general umană, cât și ca formă a devianței de comportament
10. să descrie violența domestică ca fenomen psiho-social și ca formă a devianței comportamentale
11. să identifice semnele comportamentale a persoanei cu intenții suicidare și să însușească managementul pacientului suicidal
12. să descrie devierile în comportamentul sexual
13. să argumenteze raportul dintre patologii psihice și cele comportamentale.
14. să argumenteze rolul asistentului social în lucrul cu persoanele cu comportament deviant

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Teorii și metode în Asistența Socială, Introducere în asistența socială, Psihologia dezvoltării*
2. Condiții prealabile:
- operaționalizarea cu termenii de specialitate din domeniul asistenței sociale: beneficiar, tulburări comportamentale, consiliere, echipă multidisciplinară, psihologie, sociologie, devianță, etc

Unități de curs

- Tema 1. Caracteristica psihosocială a devianței.
- Tema 2. Teoriile explicative biologice ale devianței.
- Tema 3. Teoriile explicative sociale ale devianței.
- Tema 4. Teoriile explicative psihologice ale devianței.
- Tema 5. Factorii devianței comportamentale.
- Tema 6. Comportamentul anti-social –comportamentului delincvent al copilului.
- Tema 7. Metode și tehnici de lucru folosite în asistența socială a delincvenților.

Tema 8. Prevenirea delincvenței.

Tema 9. Copiii străzii.

Tema 10. Caracteristica psihosocială a infractorilor.

Tema 11. Devianța școlară.

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii informaționale
2. Prelegere clasică
3. Brainstorming
4. Lucrul în grup
5. Analiza studiilor de caz
6. Simularea

Strategii de evaluare

Prin examen în scris, care se constituie din:

- Proba I de evaluare curentă: lucrare de control în baza materialului teoretic predat-învățat
- Proba II de evaluare curentă: Analiza activității individuale a studentului(portofolii, referate, comunicări)

Proba finală – examen scris

Bibliografie

Obligatorie

1. Albu, E. *Manifestări tipice ale devierilor de comportament la elevii preadolescenți. Prevenire și terapie*, București: Editura Aramis Print, 2002.
2. Balica, M., Horga I., Fartușnic, C., *Elevi în situații speciale: devianți și supradotați. Modulul al II-lea-Perfecționare*, București: Comunicare.ro, 2012.
3. Butoi T. *Psihologie judiciară. Curs universitar – abordări teoretice și practice*. București: Trei, 2012.
4. Dolea I., Zaharia V., Prișcan V., Buciuceanu-Vrabie M., *Fenomenul delincvenței juvenile în Republica Moldova, Chișinău: Editura „Cartea Juridică”, 2012.*
5. Deteșan A., Fiscuci C., Racoțta N., *Modificarea comportamentului infracțional al tinerilor și minorilor care au comis fapte penale, Cluj-Napoca: Editura LIMES, 2003.*
6. Hudîțeanu, A., *Devianța comportamentală la elevi. Cunoașterea, prevenirea și soluționarea devierilor comportamentale ale elevilor*, Sibiu: Editura Psihomedica, 2001.
7. IRP, “Ghidul pentru specialiști din domeniul justiției juvenile”, Chișinău, 2004.
8. Rădulescu S. M. *Sociologia devianței și a problemelor sociale*. București: Lumina Lex, 2010.
9. Vîrlan M. *Problema comportamentului deviant la preadolescenții contemporani. Teza de dr. șt. Psihologice, Chișinău 2003.*
10. Vîrlan M.; Frunze O. *Aspectele resocializării delicvenților minori. În Dimensiuni contemporane în formarea personalității copilului și adolescentului. Ch.: Tipografia „Reclama”, 2014. pp. 234 – 238.*
11. Dița, M.; Vîrlan, M. *Rolul echipei multidisciplinare în profilaxia comportamentului deviant. În Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Ch.: Tipografia UPS ”Ion Creangă”, 2014, pp. 442-449.*

Opțională

1. Blandul, C., V., *Psihopedagogia comportamentului deviant*, Ed. Aramis, Colecția: Arta predării, 2012.
2. Neamțu, C. *Devianța școlară*, Iași: Editura Polirom, 2003.
3. Ogien, A., *Sociologia devianței*, Iași: Polirom, 2002.
4. Petcu M. *Delicvența, Repere psihosociale*, Editura Dacia, Cluj – Napoca, 1999.
5. Rădulescu. S. *Devianță, criminalitate și patologie socială*. București, 1999.
6. Rusnac. S. *Psihologia dreptului*. Chișinău, 2000.
7. Vîrlan, M.; Dița, M. *Metode și tehnici de comunicare a asistentului social cu delicvenții minori. În:*

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Probleme ale științelor socio-umane și modernizării învățământului. Vol. I, coord. Racu Ig., Ch.: Tipogr. UPS ”Ion Creangă”, 2012, p. 179-185.

8. Vîrlan, M.; Șleahțișchi, M. Organizarea activităților de psihoprofilaxie a comportamentului deviant în școală. În: *KREATICON ”Creativitate-Formare-Performanță”*. Ediția a IX-a. Iași: PIM, 2012, p.59-65

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licențiat</i>
Denumirea cursului	<i>Elemente de Psihopatologie</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Carata Dumitru, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Carata Dumitru, dr., conf. univ.
e-mail	d.carata@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.011 zi	3	I	II	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Psihopatologia este o disciplină de bază, în cadrul cărei studenții urmează să studieze particularitățile psihice persoanelor cu cerințe educaționale speciale, evoluția și dezvoltarea lor psihică, modalitățile corectiv-recuperative pentru valorificarea potențialului uman existent și formarea personalității acestora în vederea integrării socio-profesionale cât mai adecvate.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea concepțiilor fundamentale a evoluției copilului anomal și particularităților evoluției psihicului acestuia, cunoașterea etiologiei, patogeniei și simptomatologiei tulburărilor psihice a persoanelor cu cerințe educaționale speciale.</p> <p>Competențe de învățare: studenții vor manifesta capacitatea de a se documenta privind tipologia și simptomatologia diferitor forme deficiențelor mintale, senzoriale, fizice și asociate; în priceperea de a consulta sursele de specialitate și de a învăța din propriile experiențe pe parcursul orelor practice (simulare) și practicii anuale.</p> <p>Competențe de aplicare: se materializează în realizări concrete (elaborarea planului de intervenție psihosocială privind recuperarea și integrarea socio-profesională a persoanelor cu cerințe educaționale speciale; proiecte realizate integral, în cadrul simulărilor și al celor două practici la specialitate), în capacitatea de transfer al celor învățate asupra situațiilor de reabilitare și integrare beneficiarilor și colaborarea eficientă în echipa multidisciplinară.</p> <p>Competențe de analiză: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare/dezvoltare a competențelor, pentru a lua o decizie științific întemeiată; în aplicarea unor grile sau parametri de evaluare, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a cunoștințelor în cadrul cursului studiat.</p>
Finalități de studii
<p>Să determine rolul serviciilor de asistență socială, de sprijin, protecție, reabilitare și integrare persoanelor cu cerințe educaționale speciale.</p> <p>Să utilizeze tehnicile de diagnostic diferențiat stărilor psihopatologice și să argumenteze specificul metodelor intervenției psihosociale individualizate.</p> <p>Să repereze metodele, procedeele/tehnicile și exercițiile aplicabile în lucrul său cu persoanele cu cerințe educaționale speciale.</p> <p>Să argumenteze aspectul multidisciplinar al asistentei psihosociale a persoanelor cu cerințe educaționale speciale.</p>

Precondiții

1. Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede limba de instruire.
2. Discipline anterior studiate: disciplinele ciclului liceal, bacalaureat.;
3. Deprinderi de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, un proiect, un eseu, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare.

Unități de conținut

1. Psihopatologia, noțiuni generale
2. Disontogeniile. Oligofrenia RDP
3. Demenția Handicapul de auz Autismul infantil
4. Tulburările de percepție, de vigilență și somn. Tulburările vieții instinctuale, de comportament alimentar, psiho-sexuale, de activitate.
5. Tulburările de voință, de caracter, afective și de memorie. Psihopatologia proceselor de inteligențe, de gândire, de expresie, de schemă corporală, de personalitate. Psihopatia
6. Nevrozele. Psihozele reactive.
7. Tulburările psihice ca urmare a dereglării metabolismului. Tulburările psihice în bolile endocrine. Tulburările psihice în bolile aparatului genital și în perioada puerperală.
8. Epilepsia
9. Psihoza maniaco-depresivă
10. Schizofrenia
11. Alcoolismul. Narcomania.

Strategii de evaluare

Nota finală la cursul studiat este constituită din:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a materialului predat la compartimentul „Psihopatologia” - 15%
- Proba II de evaluare curentă: test de cunoaștere a materialului predat la compartimentul „Psihologia specială” - 15%
- Studiul individual -10%
- Reușita curentă (evaluarea formativă) -20%
- Rezultatul la examen (evaluarea finală în scris) – 40%

Bibliografie

Obligatorie:

1. Carata D. „Psihopatologia” Tipografia UPS „I.Creangă”, Chișinău, 2010
2. Enachescu C. „Tratat de psihopatologie”, Editura Polirom, Bucuresti, 2007;
3. Enachescu C. „Psihosexologia”, Editura [Polirom](#), Bucuresti, 2011;
4. Verza E. „Introducere în psihopedagogia specială și în asistența socială”, Ed.Fundației Humanitas, București, 2002 .
5. Verza, E. „Tratat de psihopedagogie specială” Editura Universității din București, 2011

Opțională:

1. Baldovin G. „Psihologia dinamică pentru un copil de 10 ani” 2008
2. Baldovin G. „Dinamica psihologiei abisale”, 1998
3. Buică C., „Bazele defectologiei”, București, 2004
4. Enachescu C. „Tratat de igiena mintala” (Editura Polirom, Iasi, editia a III-a, revazuta si adaugita) 2008
5. Radu Gh. „Psihologie școlară pentru învățământul special și integrat- sinteze”, Ed. Fundației

Humanitas, Bucureșt, 2002

6. Stănică, I., Popa, Mariana, Popovici, D.V. „Psihopedagogie specială– deficiența de auz”, Ed. Pro Humanitate, București, 2001
7. Ștefan M. „Psihopedagogie specială– deficiența de vedere”, Ed. Pro Humanitate, București, 2000
8. Străchinaru I., „Psihopedagogia specială”, Vol.I, Iași, 1994
9. Verza, E. „Tratat de logopedie” Ed. Fundației Humanitas, București, 2003

Denumirea programului de studii	Asistența socială
Ciclul	Licența
Denumirea cursului	Integrarea socială a persoanelor cu probleme de sănătate mintală
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și psihopedagogie specială/Asistență socială
Titular de curs	Plămădeală Victoria
Cadre didactice implicate	
e-mail	victoria.plamadeala001@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.0.011.	3	1	2	90	45	45
F.02.0.019	3	2	4	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul dat face parte din cursurile la alegere care contribuie la însușirea unei sume de cunoștințe teoretice despre om și sănătatea mintală. „Asistența socială în domeniul sănătății mintale” prin valențele sale multiple reprezintă un important instrument de acțiune practică a asistentului social în activitatea de promovare a stării de sănătate mintală și de combatere a factorilor de risc atât la individ, cât și în cadrul comunității social – umane.

Actualitatea acestei discipline reiese din necesitatea promovării acțiunii de igienă mintală pentru prevenirea creșterii riscului bolilor psihice, devianțelor sociopatice, violenței, toxicomanilor, alcoolismului, perversiunilor sexuale, etc. Odată cu introducerea unității de asistent social în spitalele psihiatrice și rețeaua de centre de sănătate mintală a apărut necesitatea predării acestui curs la instituțiile superioare de învățământ implicate în formarea asistenților sociali.

Cursul dat se bazează și are tangențe cu următoarele discipline:

Dreptul și legislația în AS

Sociologia generală și tehnici de cercetare

Psihologie și psihopatologie

Psihologia dezvoltării

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- ✓ Identificarea factorilor de risc pentru sănătatea mintală în raport cu etapele vieții;
- ✓ Identificarea problemelor cu care se confruntă familia persoanei cu probleme de sănătate mintală;
- ✓ Elaborarea planului de intervenție asistențială privind recuperarea și (re)socializarea persoanei cu probleme de sănătate mintală;
- ✓ Identificarea rolului asistentului social în protecția dreptului persoanelor cu probleme de sănătate mintală;
- ✓ Edificarea poziției active în promovarea valorilor sănătății mintale și educației unui mod sănătos de viață;

Finalități de studii

- Să determine obiectivele și funcțiile asistenței sociale în domeniul sănătății mintale;
- Să explice conceptul de normalitate și anormalitate;
- Să identifice factorii de risc ai sănătății mintale;
- Să determine specificul sănătății mintale în raport cu etapele vieții;
- Să explice caracteristicile bolnavului psihic;
- Să identifice dificultățile cu care se confruntă familia persoanei cu probleme de sănătate mintală;
- Să determine rolul serviciilor de recuperare a persoanelor cu probleme de sănătate mintală;
- Să structureze și să aplice un program de (re)socializare a persoanei cu probleme de sănătate mintală;

- Să determine rolul asistentului social în diminuarea factorilor de risc pentru sănătatea mintală;
- Să determine principiile și scopurile educației sănătății mintale;
- Să aplice diverse modele de educație a modului sănătos de viață;

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Sociologia generala si tehnici de cercetare, Introducere in asistenta sociala, Teorie si metoda in asistenta sociala, Dreptul și Legislația în AS, Psihologia dezvoltării, etc.*

2. Condiții prealabile:

- cunoașterea limbii de instruire la nivelul C2;
- operaționalizarea terminilor în domeniul asistenței sociale: sănătate mintală, igienă mintală, normalitate/anormalitate psihică, boală psihică, factorii de sanogeneză, factorii de morbigeneză, psihoprofilaxia, recuperare, resocializare, etc.
- formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare.

Unități de curs

- Abordări conceptuale cu privire la sănătate mintală
- Conceptul de normalitate prin prisma ideilor moderne
- Istoricul abordării sănătății mintale
- Factorii de risc pentru sănătatea mintală
- Sănătatea mintală pe parcursul vieții
- Sănătatea mintală în copilărie și adolescență
- Sănătatea mintală a adultului
- Sănătatea mintală a persoanei de vârstă a treia
- Protecția socială a persoanelor cu probleme de sănătate mintală
- Modelul social și sănătatea mintală

Strategii de predare și învățare

Prelegere clasică;
Prelegere interactivă;
Prelegere în baza suportului;
Dezbateri tematice;
Învățare situațională;
Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen oral care se constituie din:
Proba de evaluare curentă: evaluarea portofoliului, prezentarea studiului de caz/planului de intervenție
Proba finală: bilet cu 3 întrebări la nivel de cunoaștere, aplicare și integrare

Bibliografie

Obligatorie:

1. Suport pentru curs universitar Plămădeală V., Stratan V., 2018
2. Enăchescu C. Tratat de igienă mintală, Polirom, Iași, 2004;
3. Golu F. Manual de psihologia dezvoltării, Polirom, Iași, 2015;
4. Prelipceanu D. Psihiatrie note de curs, Info Medica, București, 2003;

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

5. Melnic M. Societatea civilă și sănătatea mintală, Chișinău 2003;
6. Neamțu G. , Tratat de asistență socială, Iași, 2003

Opțională:

1. Tudose F., Tudose C., Dobranici L., Psihologie și psihiatrie pentru psihologi, Info Medica, București, 2002;
2. Buzdicea D. Sisteme moderne de asistență socială, Polirom, Iași, 2009;
3. Dilion M. Suport de curs Instruirea asistenților sociali comunitari, Chișinău, 2007;
4. Hărățău M., Ghid de promovare a sănătății mintale la locul de muncă
www.romtens.ro/images/Brosura_Sanatate_Mintala_La_Munca.pdf
5. Milea Ștefan – Psihiatrie și/sau sănătate mintală – Revista Română de Psihiatrie, seria a - III – a, vol. X, nr. 1 – 2, 2008

Denumirea programului de studii	Limbaj profesional și comunicare în engleză, franceză
Ciclul	Ciclul I – Licența
Denumirea cursului	Limbaj profesional și comunicare în franceză
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Limbi și Literaturi Străine/Limbi și Literaturi Romanece
Titular de curs	Donoaga C., lector, Covaleva O., lector superior
Cadre didactice implicate	
e-mail	angela.copacinski@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.02.O.012 zi	4	I	II	120	60	60
G.02.O.008 f/f	4	I	II	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
La familiarisation avec le français dans sa dimension sonore (sons, intonation, rythme), favorisation d'une attitude réceptive à la langue et développement des aptitudes perceptives. Développement des habitudes d'une bonne prononciation, de la lecture et de l'écriture, de la compréhension du système de la langue, la mémorisation des éléments lexicaux et leur emploi dans le contexte.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none">• Développement des compétences linguistiques de l'étudiant en ce qui concerne la prononciation, l'orthographe et le vocabulaire.• Audition et reproduction des sons français pour une communication fonctionnelle.• Entraînement de l'orthographe par les dictées préparées. Entraînement de la transcription phonétique française.• Identification et compréhension du vocabulaire relatif à la famille, au logement, à l'horaire, etc.• Poser des questions sur le lieu d'habitation, les relations, les loisirs, le travail, etc. et répondre au même type de questions.• Utilisation des expressions et des phrases simples pour décrire le lieu d'habitation, les gens, les conditions de vie, etc.• Énonciation des questions simples, production de courts messages, échange de simples informations.• Développement des idées à partir d'une notion, d'une question, d'une idée donnée, ayant à la base le lexique exigé.• Réalisation des exercices de grammaire structuraux, d'appariement, à trous, de transformation, communicatifs, créatifs, etc.• Compréhension et utilisation des expressions familières et quotidiennes et des énoncés simples grammaticalement corrects qui visent à satisfaire des besoins concrets.• Adaptation des connaissances de la langue aux contraintes de la situation donnée; pouvoir donner une réponse argumentée et grammaticalement correcte à une demande, à une exigence.• Identification des catégories grammaticales dans les textes et explication de leur fonctionnement.• Développement des idées à partir d'une notion, d'une question, d'une idée donnée, ayant à la base les formes grammaticales exigées.
Finalități de studii
<ul style="list-style-type: none">• Être capable de présenter un sujet à développer sur de diverses thématiques quotidiennes.• Pouvoir reproduire correctement des structures phonologiques.• Posséder des aptitudes de s'exprimer de façon détaillée sur des sujets différents.• Faire des transcriptions des phrases pour assurer une prononciation correcte.

- Écrire correctement un texte français, en respectant l'orthographe.
- Participer aux conversations sur de divers sujets (famille, logement, emploi du temps, loisirs, etc.) en respectant les règles de prononciation.
- Être capable d'identifier les intentions et les points de vue exprimés dans des documents écrits, oraux, audio-visuels, qui supposent de la part de l'étudiant une tâche à réaliser.
- Replacer des phrases dans un contexte vivant correspondant à la réalité.
- Maîtriser des habitudes du travail autonome afin de remédier aux confusions les plus fréquentes et les plus importantes pour la communication.
- Pouvoir intégrer les quatre compétences linguistiques (compréhension orale/écrite; expression orale/écrite) dans des situations réelles d'apprentissage, en concordance avec le «Cadre européen commun de référence pour les langues».
- Posséder et appliquer les compétences linguistiques en ce qui concerne la morphologie et l'orthographe des formes grammaticales.
- Maîtriser la langue au service de l'expression verbale et écrite.
- Rédiger des textes (lettres, commentaires, résumés, compositions, etc.) en appliquant correctement les règles de grammaire.
- Pouvoir demander ou transmettre par écrit et oralement des renseignements personnels en tenant compte des contraintes grammaticales.
- Pouvoir appliquer les compétences grammaticales générales (savoir, savoir-faire, savoir-être, savoir-apprendre) et de mobiliser ses autres compétences (observation, interprétation de ce qui est observé, induction, mémorisation etc.) en concordance avec le «Cadre européen commun de référence pour les langues».
- Appliquer les compétences communicatives grammaticalement correctes à partir des documents écrits, oraux, audio-visuels, qui supposent de la part de l'étudiant une tâche à réaliser.
- Assurer l'intégration des quatre compétences linguistiques (compréhension orale/écrite; expression orale/écrite) dans des situations réelles d'apprentissage; en tenant compte de la morphologie, de la toponymie de la phrase française, de la cohérence et de la cohésion des idées

Precondiții

Le niveau A1 (introductif) est le niveau le plus élémentaire d'utilisation de la langue qui prévoit une gamme de moyens linguistiques très limités, qui permet à l'apprenant de comprendre une information simple et de produire des énoncés très simples, qui visent à satisfaire des besoins concrets.

Conținutul unităților de curs

I. Phonétique articulatoire

Thème 1. Spécificités du français oral. Règles de phonographie.

Thème 2. Les voyelles. L'arrondissement. Fermée/ouverte. Antérieure/postérieure. Oralité/nasalité. La chute du caduc. (2 heures).

Thème 3. Les consonnes. Les semi-consonnes. Les diacritiques. La longueur rythmique/historique. L'apostrophe française. Principes de transcription phonétique.

Thème 4. La syllabe. Syllabe muette/ouverte/fermée. Règles de syllabation. L'accent.

Thème 5. Le groupe rythmique. L'enchaînement vocalique/consonantique. La liaison obligatoire/interdite/facultative. L'intonation. (2 heures).

Thème 6. Les sons [a-ɑ-ã]. Exercices d'entraînement.

Thème 7. Les sons [i-j]. Exercices d'entraînement.

Thème 8. Les sons [e-ɛ]. Exercices d'entraînement.

Thème 9. Les sons [ə-œ-ø]. Exercices d'entraînement.

Thème 10. Les sons [u-y-ɥ-w]. Exercices d'entraînement.

Thème 11. Les sons [o-ɔ-õ]. Exercices d'entraînement.

Thème 12. Les sons [ɛ-œ]. Exercices d'entraînement.

II. Compréhension orale (Audition) : Exercices d'entraînement des sons français. (*Phonétique progressive*).

III. Lexique français. Vocabulaire thématique. (

Leçon 1. Décrire une personne. Ma famille. Activités textuelles.

Leçon 2. Décrire les objets. Ma maison. Activités textuelles.

Leçon 3. Le temps. Soir d'été orageux. Activités textuelles.

Leçon 4. Une ville. Ma ville natale. Activités textuelles.

Leçon 5. Les activités journalières. Ma journée de travail. Activités textuelles.

Leçon 6. Les loisirs. Les loisirs des Français. Activités textuelles.

IV. Expression écrite. Dictées préparées

Dictée 1, p.58 (*Flux*). (1 heure).

Dictée 2, p.70 (*Flux*). (1 heure).

Dictée 3, p.83 (*Flux*). (1 heure).

Dictée 4, p.94 (*Flux*). (1 heure).

Dictée 5, p.108 (*Flux*). (1 heure).

Dictée 6, p.118 (*Flux*). (1 heure).

Dictée 7. Transcription des textes.

Dictée 8. Transcription des textes.

Dictée 9. Transcription des textes.

Dictée 10. Transcription des textes.

V. Grammaire contextuelle

Thème 1.

Le nom. Généralités. Classification des noms. (2 heures) Genre des noms. Les noms animés : formation du féminin. Le genre des noms inanimés. Nombre des noms. Formation du pluriel des noms simples. Le pluriel des noms composés.

Thème 2.

L'article. Article défini. Article contracté. Article indéfini. Article partitif. Omission de l'article.

Thème 3.

L'adjectif. La typologie des adjectifs. La place des adjectifs. Degrés de comparaison des adjectifs qualificatifs. Féminin des adjectifs qualificatifs. L'accord des adjectifs. Pluriel des adjectifs. Adjectifs et pronoms possessifs. Adjectifs et pronoms démonstratifs. Adjectifs et pronoms indéfinis. Adjectifs numéraux. Adjectifs exclamatifs. Adjectifs et pronoms interrogatifs. L'adjectif verbal.

Thème 4.

Le verbe. Classification sémantico-fonctionnelle des verbes (verbes transitifs, intransitifs, pronominaux, auxiliaires et semi-auxiliaires). Forme interrogative. Forme négative. Les temps de l'Indicatif : présent. Verbes du I-er groupe. Verbes du II-e groupe. Les temps de l'Indicatif : passé composé. L'accord des participes passés. (4 heures). Les temps de l'Indicatif : futur simple. Emploi du futur simple. Concordance des temps de l'Indicatif (le plan du présent).

VI. Attestations courantes:

Ire Attestation (7e semaine) : test grammatical + transcription phonétique.

IIe Attestation (14e semaine) : test grammatical + transcription phonétique.

L'évaluation courante: L'évaluation courante: des activités d'apprentissage s'effectue sous forme de tests, travaux de contrôle, réponses quotidiennes orales, dictées préparées, dictées non-préparées (50% de la note finale). On prend en compte la présence des étudiants aux cours (10 %).

L'évaluation sommative est exprimée par les réponses des étudiants à l'examen final (40% de la note finale).

Bibliografie

Obligatorie:

1. BEACCO, J. C. *La didactique de la grammaire dans l'enseignement du FLE*, Didier, Paris, 2010
2. SOLCAN Angela, GUZUN Maria, *FLUX* (Phonétique/ Communication), Chişinău : 2010.
3. CHARLIAC Lucile, *Phonétique progressive du Français*, Paris : CLE international, 2011.
4. MIQUEL Claire, *Communication progressive du Français*, Paris : CLE international, 2014.
5. LE ROBERT Nathan, *Orthographe*, Paris : Nathan, 1995.
6. PICOCHÉ Jacqueline, *Enseigner le vocabulaire*, éd. Allouche, 2012

Opțională:

1. CONSEIL DE L'EUROPE, *Cadre européen commun de référence pour les langues*, Conseil de l'Europe, Paris : Éditions Didier, 2001.
2. CORNQUIRE Claudine *La compréhension orale*, Paris, Clé International, 1998
3. MOIRAND Sophie *Enseigner à communiquer en langue étrangère*, Paris, Hachette, 1998

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	Asistența socială
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia dezvoltării
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și psihopedagogie specială / Psihologie
Titular de curs	Racu Iulia, conf. univ., dr.
Cadre didactice implicate	
e-mail	racu_iulia@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.03.O.012 f/f	4	II	III	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Psihologia dezvoltării este o disciplină fundamentală la ciclul I, din cadrul Facultății de Psihologie și Psihopedagogie Specială din Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. Psihologia dezvoltării familiarizează studenții cu problematica dezvoltării umane și conține ample atât teoretice cât și practice ce vizează cele mai importante și noi idei, cercetări și teorii psihologice din domeniu cu privire la dezvoltarea umană, oferind o viziune de ansamblu și complexă în privința apariției dezvoltării, a legităților, factorilor celor mai importanți pentru explicarea tuturor schimbărilor din comportamentul copiilor și adolescenților, a crizelor generatoare de noi motivații ale dezvoltării și a vârstelor și stadiilor distincte ale dezvoltării cu profiluri psihologice distincte.

Disciplina psihologia dezvoltării cuprinde și problematica ciclurilor vieții umane de la naștere până la adolescență, precum și a specificului lor în timp, a trăsăturilor caracteristice fiecărui stadiu din dezvoltarea umană în complexitatea tuturor modificărilor fizice, cognitive și psihosociale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Să caracterizeze strategiile și metodele de cercetare utilizate în psihologia dezvoltării.
Să poată discuta rezultatele obținute prin diferite metode.
Să argumenteze rolul pe care îl joacă biologicul și cultura în funcționarea omului de-a lungul vieții.
Să cunoască diferite teorii privind dezvoltarea umană.
Să discute pe marginea ideilor fundamentale din abordările teoretice ale dezvoltării umane.
Să caracterizeze principalele etape de dezvoltare.

Finalități de studii

Precizarea sarcinilor și specificul psihologiei dezvoltării în raport cu alte ramuri ale psihologiei sau față de alte domenii științifice.
Identificarea și ilustrarea tipurilor de cunoștințe utilizate de psihologii dezvoltării, principalele repere teoretice și metodologice caracteristice autorilor prezentați.
Definirea principalelor arii, niveluri explicative și conceptele cheie ale teoriilor dezvoltării umane.
Compararea teoriilor prezentate.
Prezentarea și exemplificarea principalelor caracteristici ale dezvoltării ontogenetice.
Aplicarea reperelor teoretice achiziționate în rezolvarea unor exerciții și situații problematice.

Precondiții

Unități de curs

Tema 1. Incursiuni în psihologia dezvoltării
Tema 2. Repere istorice în apariția și evoluția psihologiei dezvoltării

- Tema 3. Strategiile și metodele de investigare în psihologia dezvoltării**
Tema 4. Premisele, condițiile și forțele motrice ale dezvoltării psihice și formării personalității
Tema 5. Teoriile dezvoltării umane
Tema 6. Teoria socioculturală a dezvoltării. Lev Vîgotski
Tema 7. Teoria dezvoltării cognitive. Jean Piaget
Tema 8. Etapele dezvoltării cognitive. Jerome Bruner
Tema 9. Ciclurile vieții umane. Charlotte Buhler
Tema 10. Teoria dezvoltării psihosociale. Erik Erikson
Tema 11. Teoria formării pe etape a acțiunilor intelectuale. Piotr Galperin
Tema 12. Pruncia. Copilăria mică
Tema 13. Preșcolăritatea. Mica școlaritate
Tema 14. Preadolescența Adolescența

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului (prelegeri, seminare) sunt utilizate următoarele strategii: expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, clarificare conceptuală, discuția panel, dialogul euristic, rezolvarea de situații problematice, dezbateră, simulări, activități pe microgrupuri, grupuri de discuții, proiecte de cercetare, analiza SWOT, brainstormingul, masa rotundă.

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților prevede verificarea temelor de acasă, eseurilor, referatelor, proiectelor, aprecierea lucrărilor de evaluare pe parcurs și evaluarea portofoliilor de semestru.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Crețu T. Psihologia vârstelor. ed. a III-a rev. și ad. Iași: Polirom, 2009. 392 p.
2. Harwood R., Miller S., Vasta R. Psihologia copilului. tr. de I. Manole, I. Avădănei, I. Aneci. Iași: Polirom, 2010. 944 p
3. Papalia E., Olds S., Feldman R. Dezvoltarea umană. tr. de A. Mindrila-Sonetto. București: TREI, 2010. 832 p.
4. Racu I., Racu Iu. Psihologia dezvoltării: manual. Chișinău: CEP USM. 2013. 212 p.
5. Racu Iu. Teorii psihologice ale dezvoltării: suport de curs. Chișinău: Totex-Lux. SRL. 2013. 84 p.
6. Абрамова Г. Возрастная психология. 6-е изд. Москва: Академический Проект. 2006. 702 с.

Opțională:

1. Golu F. Psihologia dezvoltării umane. București: Universitară, 2010. 315 p.
2. Muntean A. Psihologia dezvoltării umane. ed. a II-a rev. și ad. Iași: Polirom, 2006. 464 p.
3. Piaget J. Psihologia inteligenței. tr. de D. Răutu. Chișinău: Cartier, 2008. 204 p.
4. Sion G. Psihologia vârstelor. ed. a 4-a. București: Fundației România de Măine, 2007. 256 p.
5. Verza E., Verza F. Psihologia copilului. București: Trei. 2017. 556 p.
6. Выготский Л. Собрание сочинений: В 6-ти т. Т. 4 Детская психология. Под. ред. Д. Эльконина. Москва: Педагогика, 1984. 432 с.
7. Веракса Н, Веракса А. Детская психология. Москва: Юрайт. 2017. 446 с.
8. Крайг Г., Бокун Д. Психология развития. Пер с англ. Т. Прохоренко. 9-е изд. Санкт-Петербург: Питер. 2005. 940 с.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licențiat</i>
Denumirea cursului	<i>Metode și tehnici de intervenție în Asistența Socială</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Dița Maria., lector
Cadre didactice implicate	Dița Maria., lector
e-mail	patricia07@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.013 zi	5	I	II	150	75	75
S.02.O.009 f/f	5	I	II	150	30	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul face parte din disciplinele de specialitate; este orientat spre formarea competențelor profesionale de bază de intervenție a asistentului social în lucrul cu toate categoriile de beneficiari. Acesta are conexiuni cu alte cursuri de formare profesională privind prevenirea și combaterea problemelor sociale dar și integrarea socială a tuturor beneficiarilor asistențiali. Viitorul asistent social va obține abilitățile și competențele necesare de a stabili corect un plan de intervenție, cu toate componentele sale, dar și va ști când și cum să utilizeze tehnicile specifice de intervenție asistențială. Acest curs este important și însușirea tuturor instrumentelor de lucru a unui asistent social în lucru cu cazul dar și va cunoaște spre final care este procedura managementului de caz în Asistența Socială și rolul acesteia în intervenție. Este un curs fundamental care stă la baza celorlalte cursuri de la specialitate. La finalul acestui curs studenții vor deține cunoștințele și abilitățile necesare care vor fi aplicate atât în perioada stagiilor de practică dar și în munca asistențială ulterioară.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

1. să realizeze intervenția conform principiilor fundamentale ale acesteia
2. să stabilească obiective și sarcini clare în procesul intervenției
3. să analizeze problemele clientului în contextul întregului sistem social, extinzându-și sfera intervenției la niveluri multiple ale acesteia
4. să selecteze corect opțiunea pentru o formă specifică de intervenție realizate cu fiecare client în parte
5. să deruleze programe asistențiale pe toate coordonatele, utilizând diferite metode de investigare și intervenție
6. să aplice în practica asistențială tehnicile și instrumentele de evaluare
7. să utilizeze tehnicile de intervenție în conformitate cu natura problemei clientului
8. să stabilească corect planurile individualizate de asistență și să conlucrez în cadrul echipei multidisciplinare și pluridisciplinare
9. să realizeze eficient împreună cu sistemul client toate obiectivele planului de intervenție
10. să reușească să monitorizeze și să reevalueze cazul dar și să închidă cazul unei intervenții reușite

Finalități de studii

1. să determine componentele de bază a managementului de caz
2. să cunoască misiunea și obiectivele intervenției socio-asistențiale
3. să identifice nivelurile intervenției în practica asistenței sociale și să abordeze aspectul multidimensional al intervenției

4. să cunoască criteriile aplicării formelor de intervenție și tipurile acțiunilor întreprinse
5. să descrie metodologia și coordonatele activității asistențiale
6. să facă analiza complexă a procesului de evaluare în Asistența Socială
7. să explice procedura de intervenție socială personalizată cu toate etapele și tehnicile specifice
8. să abordeze strategiile de intervenție în Asistența Socială
9. să analizeze complex un studiu de caz și să propună un plan de intervenție pentru acesta
10. să argumenteze necesitatea monitorizării, reevaluării și închiderii cazului în Asistența Socială

Precondiții

Discipline anterior studiate: *Teorie și practică în Asistența Socială, Bazele asistenței sociale, Sociologia generală și sociologia familiei, Metodologia cercetării sociale*

Condiții prealabile:

operaționalizarea termenilor de specialitate din domeniul asistenței sociale: asistență socială, sistemul client, probleme sociale, teorii și metode în asistență socială, echipă multidisciplinară, prevenire, criză psihologică, consiliere, practica asistenței sociale, mediul social, resurse, vulnerabilitate, etc.

Unități de curs

Tema 1. Intervenția în asistența socială – cadrul general.

Tema 2 . Evoluția formelor de asistență socială și modelelor de intervenție asistențială

Tema 3. Procesul de evaluare în practica Asistenței Sociale

Tema 4. Intervenția socială personalizată (Casework - lucrul cu cazul)

Tema 5. Strategii de intervenție în Asistența Socială

Tema 6. Metodologia elaborării planului de intervenție

Tema 7. Monitorizarea, reevaluarea și închiderea cazului în Asistența socială

Tema 8. Managementului de caz în Asistența Socială

Tema 9. Instrumentarea dosarelor beneficiarilor în cadrul managementului de caz

Tema 10. Rolurile asistentului social în intervenție

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii și specificarea acestora.
2. Prelegere clasică
3. Lucru în echipă
4. Proiect
5. Învățare situațională
6. Învățare bazată pe problemă

7. brainstorming

Strategii de evaluare

Prin examen oral, care se constituie din:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a terminologiei și conceptelor de bază din domeniul intervenției sociale
- Proba II de evaluare curentă: Analiza complexă a unui studiu de caz cu propunerea unui plan de intervenție conform procedurii managementului de caz; referate, comunicări, portofoliul individual, activități în grup, brainstorming, etc.

Bibliografie

1. Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova, Bulgaru M., Saliu N. Chișinău, 2008.
2. Bocancea, C., Neamțu, G., Asistență socială: elemente de teorie și strategii de mediere- Iași, 1996.
3. Bulgaru M. Metode și tehnici în asistență socială.- Centrul editorial, Chișinău, 2002.
4. Bulgaru M., Dilion M. Concepte fundamentale ale asistenței sociale. Note de curs.- Chișinău-2000.
5. Bulgaru M. Aspectele teoretice și practice ale Asistenței sociale. Suport de curs. Chișinău, 2003.
6. Dița M., Vîrlan M., Rolul echipei multidisciplinare în profilaxia comportamentului deviant, Chișinău 2014, pg. 442-449, ISBN 978-9975-46-198-6
7. Dița M., Strategii și metode de lucru a asistentului social cu ex-deținuții în vederea restabilirii legăturii cu familia, Cahul 2015, ISBN 978-9975-914-98-7
8. Dița M., Vîrlan M., Modalități asistențiale în prevenirea și combaterea vagabondajului în rândul minorilor, Chișinău 2016 ISBN 978-9975-933-82-7
9. Dragomir V. Modelul intervenției în practica asistenței sociale / Revista de Asistență Socială nr.3-4, 121-126, ISSN:1583-0608. (2003).
10. Goian C. Formarea practică a viitorilor profesioniști în domeniul asistenței sociale. Editura Universității de Vest Timișoara, 2010.
11. Ghiduri de bună practică în asistența socială a copilului și a familiei. – București, 2002.
12. Irimescu G. Tehnici Specifice în Asistența Socială. Iași, Ed. Universității „Al.I.Cuza”, 2002
13. Managementul de caz în asistența socială. Ghidul asistentului social. Ministerul Protecției
14. Sociale Familiei și Copilului din Republica Moldova cu suportul proiectului „Susținere în acordarea unor servicii de asistență socială eficiente și durabile”, finanțat de DFK) / SIDA, 2009.
15. Mecanismul de supervizare profesională în asistența socială. Ministrul Protecției Sociale, Familiei și Copilului Republica Moldova, 2008
16. Mecanismul de referire a cazului în sistemul de servicii sociale. Ghid de aplicare practică.

17. Ministrul Protecției Sociale, Familiei și Copilului Republica Moldova, 2009.
18. Manea L. Metode și tehnici în asistența socială - suport de curs, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Specializarea Asistență Socială, Universitatea din București, 2004.

Ciclul		<i>Licență</i>				
Denumirea cursului		Educație Fizică				
Facultatea/catedra responsabilă de curs		Educație Fizică				
Titular de curs		C.Ciorbă, dr. hab., prof. univ.				
Cadre didactice implicate		A.Anghel, I.Țapu, A.Lungu, M.Bodiu				
e-mail		ciorbaconst@yahoo.com				
Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	contact indirect
G.02.O.014 zi	-	I	2	60	30	30
G.02.O.011 f/f	-	I	2	60	30	30
Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii						
<p>În condițiile actuale, când marea majoritate din rândurile tineretului studentesc duc un mod de viață sedimentar, iar majoritatea timpului este efectuat în fața calculatoarelor, televizoarelor, la orele de curs și așa mai departe, starea fizică și funcțională a acestora este una destul de șubredă. Conform actelor normative, în cadrul instituțiilor de învățământ superior, cursurile de educație fizică sunt foarte limitate în numărul de ore (2 pe săptămână) și sunt prevăzute doar pentru anul întâi de studii, fapt ce duce la scăderea nivelului pregătirii fizice și funcționale a acestora.</p> <p>Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” este o instituție de orientare pedagogică, ori cursul de EDUCAȚIE FIZICĂ este unul important pentru cultivarea modului sănătos de viață a cetățeanului, care îl va promova în rândurile elevilor.</p> <p>Disciplina nominalizată va contribui la formarea persoanelor multilateral dezvoltate, capabile să facă față tuturor condițiilor de viață. Cursul are conexiune cu disciplinele de pedagogie, economie, biologie, fiziologie, psihologie unde componenta asanativă este una foarte importantă pentru viitoarele cadre didactice din Republica Moldova..</p>						
Competențe dezvoltate în cadrul cursului						
Cunoaștere						
<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea esenței celor mai importanți termeni și noțiuni din domeniul educației fizice;• Familiarizarea studenților cu cele mai avansate metodologii în domeniul educației fizice universitare;• Posedarea informației cu privire la practicarea independentă a exercițiului fizic;						
Capacități						
<ul style="list-style-type: none">• Evidențierea cauzelor ce duc la scăderea nivelului pregătirii fizice în condițiile actuale;• Însușirea metodicilor de practicare a exercițiului fizic în funcție de scopurile puse în fața sa;• Însușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii fizice generale;• Însușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii funcționale.						
Atitudini						
<ul style="list-style-type: none">• A-și manifesta poziția față de practicarea exercițiului fizic în regimul zilei;• Exprimarea poziției față de practicarea exercițiului fizic;• Dezvoltarea viziunii moderne cu privire la formele de practicare a exercițiului fizic;• Trezirea interesului față de modul sănătos de viață;						
Finalități de studii						
<ul style="list-style-type: none">• Să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii fizice;• Să cunoască cauzele ce determină nivelul dezvoltării fizice;• Să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii funcționale;						

- Să fie în stare să alcătuiască complexe de exerciții fizice pentru diferite grupuri de mușchi;
- Să cunoască modalitățile organizării practicării independente a exercițiului fizic;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului pregătirii motrice;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului dezvoltării fizice;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului pregătirii funcționale;
- Să aplice terminologia studiată în activitatea profesională;

Să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Precondiții

Studentii trebuie să posede deprinderi de practicare independentă a exercițiului fizic, să fie în stare să selecteze complexe de mijloace fizice pentru organizarea și desfășurarea activităților motrice la lecțiile de educație fizică, la lecțiile independente, lucrul individual la domiciliu etc.

Studentii trebuie să posede deprinderi de practicare de evaluare a nivelului pregătirii fizice, nivelului dezvoltării fizice, precum și a nivelului pregătirii funcționale.

În cadrul orelor practice se va determina nivelul pregătirii teoretice și practice al studenților, iar la finele acestora se va evalua prin calificativul ”admis” – ”respins”.

Unități de curs:

Tema 1. Caracteristica sistemului național de educație fizică și sport;

Tema 2. Baschetul în sistemul educației fizice universitare

Tema 3. Voleiul în sistemul educației fizice universitare

Tema 4. Badmintonul în sistemul educației fizice universitare

Tema 5. Atletismul în sistemul educației fizice universitare

Tema 6. Pregătirea fizică generală

Strategii de predare și învățare

1. Lecții practice cu aplicarea aparatelor nestandarde;
2. Lecții practice cu folosirea largă a inventarului sportiv;
3. Prezentări de filme documentare tematice.
4. Oferirea bibliografiei obligatorii și opționale etc.

Strategii de evaluare

Se vor aplica următoarele strategii de evaluare: evaluarea nivelului pregătirii sportive (tehnic, tactic, motric, teoretic), evaluarea stării funcționale (pulsul, tensiunea arterială, proba Ruffier, Testul Sergent), evaluarea nivelului pregătirii practico-metodice (desfășurarea antrenamentelor sportive), evaluarea la concursuri sportive

Bibliografie

Obligatorie:

1. Barbu C., Stoica M., Metodica predării exercițiilor de atletism în lecția de educație fizică, Ed. Printech, 2000, 265 p.

2. Ciorbă C. Modelarea teoretică a conținutului învățământului superior de cultură fizică. Știința culturii fizice. Chișinău, 2010, nr.4, P. 5-13. ISSN 1841-1606.

3. Ciorbă Constantin. Teoria și metodică educației fizice. Chișinău, Valinex, 2016, 140 p.

Opțională:

4. Ciorbă C., Cucereavii O. Rotaru A. Jocuri sportive (curs de lecții). Chișinău, ”Valinex”, 2007 - 152 p.

5. Fleancu J., Ciorbă C. Baschet, îndrumar practico-metodic, Cultura-Pitești, 2001, 290 p.

6. Conohova T., Richicinschi G.- Jocuri sportive – curs de bază. Chișinău 2010.

7. Roman, D., Rugină, Gh., - Metodica predării exercițiilor de atletism, Editura Fundației România de Măine, București, 2001

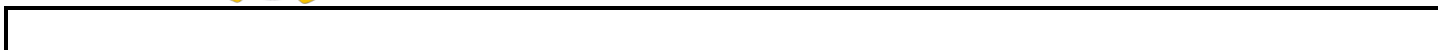
8. Petrescu, T., Gheorghe, D., Sabău, E., - Atletism. Curs de bază, Editura Fundației România de Măine, București, 2007, 236 p.

9. Marcu V. Badminton, mijloc al educației fizice. București. Sport-turism, 1989.

**Universitatea Pedagogică
de Stat „ION CREANGĂ”
din Chișinău**

str. Ion Creangă, nr. 1, MD - 2069,
Chișinău, Republica Moldova
www.upsc.md

Denumirea programului de studii	Asistență Socială
Ciclul	Ciclul I, licență
Denumirea cursului	Protecția civilă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Pedagogie; catedra Pedagogie Preșcolară
Titular de curs	Lidia Cojocari, dr., conferențiar universitar
Cadre didactice implicate	Iurie Cibric, lector superior universitar Aliona Boțan, lector universitar
e-mail	lidiac@mail.ru; cibric67@mail.ru;

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.02. O.015 zi	-	I	II	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Prezentul curs prezintă o parte integră a procesului instructiv educativ și vine să faciliteze însușirea cunoștințelor, deprinderilor practice și perfecționarea calităților manageriale ale studenților în vederea realizării măsurilor de protecție și intervenție privind protecția populației, valorilor culturale și bunurilor materiale în caz de calamități naturale, catastrofe și avarii cu caracter tehnogenic. Cursul se adresează studenților, în egală măsură, atât pentru comportamentul individual, cât mai ales pentru coordonarea eforturilor unor microgrupuri, în cazul instituirii unor situații excepționale. Cursul răspunde nevoii permanente de cunoaștere, de către studenți, a actelor normative care reglementează comportamentul acestora în caz de dezastre, relațiile cu instituțiile de profil ale statului, drepturile și obligațiile acestora rezultate din asemenea relații.

Necesitatea acestui curs rezidă din faptul că în acest domeniu vast al protecției populației și valorilor materiale se utilizează noțiuni, concepte, principii și proceduri operaționale cu caracter de noutate, iar complexul material bibliografic, din țară și din străinătate, se impune a fi sistematizat și adaptat, în permanență, la dese noutăți survenite în realitatea economico-socială a țării.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **Competențe gnosiologice:** de căutare, de aplicare și analiză critică a informației din diferite surse, de utilizare a diferitor metode de structuralizare a informației primare și modificare a nucleului informațional, referitoare la securitatea vieții umane și bunurilor materiale, acțiunile și măsurile de protecție individuală și colectivă în situațiile ce pun în pericol viața umană.
- **Competențe de aplicare:** de a aplica cunoștințele obținute în viața cotidiană, în activitatea profesională.
- **Competențe de analiză:** de a evalua și analiza rezultatele obținute practice, care reflectă măsurile de acordare a primului ajutor sinestrașilor, criteriile de apreciere a situațiilor excepționale ce pun în pericol viața.
- **Competențe de comunicare:** în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informaționale și de comunicare, în diverse contexte socio-culturale și profesionale.

Finalități de studii

- Să descrie esența noțiunilor din sfera protecției civile, din domeniul legislației ce reglementează activitatea cetățenilor pe linia protecției civile.
- Să identifice semnalele de înștiințare ale protecției Civile.
- Să posede cunoștințe și deprinderi practice în domeniul organizării protecției populației, valorilor culturale și proprietății în caz de calamități, catastrofe și avarii.
- Să propună măsuri de evitare a cauzelor declanșării situațiilor excepționale de genză naturală și antropogenă.
- Să elucideze tactica principiilor de acțiune în condiții extremale.
- Să demonstreze deprinderi practice de organizare și efectuare a acțiunilor de salvare – deblocare, de utilizare a remediilor de protecție individuală și colectivă.

- Să conștientizeze necesitatea însușirii noțiunilor de prim ajutor medical, exersarea procedeelor de acordare a acestora, cunoașterea măsurilor ce se impun pentru pregătirea psihologică a populației.

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe și deprinderi din cursurile preuniversitare.

Conținutul unităților de curs

- **Tema 1. Organizarea Protecției Civile.**
Incursiune istorică. Rolul și atribuțiile Protecției Civile. Legea Republicii Moldova cu privire la PC. Organizarea și structura Protecției Civile în R. Moldova. Drepturile și obligațiile cetățenilor la Protecția Civilă. Forțele Protecției Civile. Mijloacele de informare a PC. Semnalele de avertizare ale apărării civile și acțiunile corespunzătoare. Colaborarea internațională în domeniul PC. Pregătirea și instruirea pentru protecția civilă.
- **Tema 2. Dezastre – fenomene distructive, situații excepționale.**
Noțiuni generale. Clasificarea situațiilor excepționale: situații excepționale cu caracter natural, situații excepționale cu caracter tehnogen și situații excepționale cu caracter ecologic. Managementul dezastrelor.
Dezastre naturale - seismul, inundațiile, înzăpezirile, alunecările și prăbușirile de teren, epidemii, epizotii, epifitotii etc. - caracteristica generală, măsuri de prevenție, comportamentul și acțiunile în caz de dezastru, măsurile întreprinse după dezastru.
Dezastre tehnogene – accidentul chimic, accidentul radioactiv etc. - caracteristica generală, măsurile întreprinse în dependență de sursa toxică.
- **Tema 3. Armele de nimicire în masă.**
Arma atomică. Arma biologică. Arma chimică. Mijloacele de protecție.
- **Tema 4. Traumatismele în diferite situații excepționale și urgența medicală.**
Organizarea și realizarea măsurilor de salvare și urgență în focarele situațiilor excepționale. Traumatismele ca urmări a situațiilor excepționale și principiile acordării primului ajutor medical. Traumatismele țesuturilor moi. Traumatismele aparatului locomotor. Hemoragiile și hemostaza. Inecul. Șocul. Sincopa. Electrocutarea. Mușcături de insecte, animale. Obiecte străine în ochi, urechi, căile respiratorii, cavitatea abdominală. Moartea clinică și etapele de reanimare.
- **Tema 5. Focarele epidemice și combaterea maladiilor infecțioase.** Epidemiile și unele măsuri de protecție a omului.
Focarele epidemice și maladiile declanșatoare. Măsuri de protecție împotriva epidemiilor.
- **Tema 6. Evitarea crimelor și criminalilor.**
Situațiile ce pun în pericol viața umană și evaluarea lor. Pașii de evaluare a situațiilor ce pun în pericol viața. Identificarea persoanelor agresor: psihic normale; persoane psihic normale, dar care se află în stare de ebrietate alcoolică sau narcotică; persoane cu dereglări psihice. Comportamentul și acțiunile în diverse situații ce pun în pericol viața umană și bunurile materiale în viața cotidiană: în caz că ești urmărit de infractori; în caz că ești victimă unei infracțiuni stradale, infracțiuni în străinătate; în caz că tu sau apropiații tăi sînt amenințați de infractori; acțiunile în caz că ești agresat; cum să eviți furturile din locuințe, automobile, buzunare și escrocii; cum să recunoști că o persoană (un copil) se droghează și acțiunile întreprinse în acest caz; cum să eviți a cădea victimă a a unui viol, a traficantilor de ființe umane etc.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă se va realiza prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii, teste etc.

Evaluarea curentă I- lucrare scrisă

Evaluarea curentă II - lucrare orală

Evaluarea finală colocviu se va executa în scris, metoda de evaluare - test (itemi heterogeni.)

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% din notă constituie rezultatul evaluării finale (lucrarea finală de examen), 60 % din notă constituie evaluările curente petrecute pe parcursul semestrului, prin verificări succesive (cel puțin o evaluare);

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bacalov Iu., Croitoru I. Protecția civilă: îndrumar instructiv-metodic pentru elevi și studenți. Chișinău: CEP USM, 2006.
2. Bejan O., Țurcan V. și alți. Cum să eviți crimele și criminali. Chișinău, 2012.
3. Protecția civilă: material didactic pentru studenți a instituțiilor de învățământ superior. Departamentul Situații Excepționale a Republicii Moldova. Chișinău, 2003.
4. Recomandări pentru populație în caz de situații excepționale. Departamentul Situațiilor excepționale a R. Moldova. Chișinău, 2002.
5. Смирнов А.Г. и др. Основы безопасности жизнедеятельности. Москва. 2009.
6. Цвилюк Г.Е. Школа безопасности, или как вести себя в экстремальной ситуации. М.: НПО Образование, 1997.

Opțională:

1. Бенияш В.В. Населению о гражданской обороне. Кишинёв, 1987.
2. Буназян А.И. Руководство по медслужбе ГО. Москва, 1983.
3. Гремоздова Г.Г. Бактериологическое оружие и защита от него. Москва, 1981.
4. Руденко А.П., Косов Ю.Н. Учебное пособие для проведения занятий по гражданской обороне с населением, не занятых в сферах производства и обслуживания. М. Энергоатомиздат, 1988.
7. Самигин С.И., Самигина О.П. и др. Школа выживания: Обеспечение безопасности жизнедеятельности. Д.: Феникс, 1996.
5. Чугасов А.А. Простейшие средства защиты. Москва, 1982.
6. Шелковый А.С. Женская школа самозащиты. К. Украина, 1983.

Denumirea programului de studii	Asistentă Socială
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Micro- și macroeconomia
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Catedra Științe filosofice și economice
Titular de curs	M. Grosu
Cadre didactice implicate	C. Savițchi
e-mail	savecorina@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.03.A.017	3	II	III	90	45	45
U.03.A.015	3	II	III	90	45/18	45/72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Contextul economic actual impune reacție la orice schimbare. Cursul fiind o disciplină opțională, contribuie la extinderea și completarea orizontului de cunoștințe din: pedagogie, psihologie, asistență socială, cu informații din domeniul **”Bazele Micromacroeconomiei”** fapt ce va contribui la dezvoltarea și consolidarea unui set de competențe (cunoștințe, abilitati, atitudini) care conduc la formarea multilaterală a personalității și la dezvoltarea unei categorii de profesioniști capabili să se integreze cu succes în viața socială.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- cunoașterea noțiunilor, mecanismelor și concepțiilor economiei de piață;
- inițierea în istoria gândirii economice;
- analizarea stării actuale, perspectivele, tendințele dezvoltării economiei naționale;
- explicarea modalităților de formare a prețurilor, a veniturilor fundamentale;
- identificarea avantajelor privatizării și formării proprietății private și mixte;
- elaborarea măsurilor de reducere a costurilor de producție;
- evidențierea cauzelor care generează dezechilibre economice;
- formarea conștiinței economice a tineretului studios.

Finalități de studii

- să cunoască pilonii liberei inițiative;
- să argumenteze rolul politicii fiscale în formare bugetului național;
- să descrie indicatorii macroeconomici;
- să explice principiile de formare a prețurilor;
- să conștientizeze importanța privatizării în economia de piață;
- să prezinte particularitățile salarizării angajaților din cadrul întreprinderilor;
- să caracterizeze formele de șomaj;
- să descrie procesul de repartitie a veniturilor bugetare;
- să identifice politicile antiinflaționiste;
- să aprecieze importanța funcțiilor economice ale statului.

Precondiții

Dezvoltarea conștiinței economice a tineretului studios se realizează prin interacțiunea cunoștințelor cu caracter economic acumulate în instituțiile anterioare de învățământ (licee, colegii) cu cunoștințele obținute la facultate în cadrul disciplinelor de specialitate. Studenții cunosc să explice un șir de categorii economice cum ar fi: economie de

piață, preț, forme de proprietate, bani, salariu, impozite, etc., iar audierea cursului respectiv va contribui la dezvoltarea cunoștințelor și priceperi noi ce îi va ajuta să se integreze cu succes pe piața muncii și în viața socială.

Unități de curs

1. Obiectul de studiu, metoda și funcțiile cursului Bazele Micro- macroeconomiei
2. Factorii de producție și combinarea lor
3. Proprietatea, privatizarea, concurența și libertatea economică
4. Formele organizării activității economice, banii și piața contemporană
5. Sistemul de prețuri, cererea și oferta. Legea cererii și legea ofertei
6. Întreprinderea, costul de producție și eficiența economică
7. Veniturile fundamentale: salariul, profitul, dobânda și renta funciară
8. Piața capitalurilor și piața forței de muncă
9. Creșterea economică și sisteme de calculare a indicatorilor macroeconomici
10. Acumularea, consumul, economii, investiții
11. Fluctuațiile activității economice și politici anticriză
12. Statul și economia de piață. Politica fiscală și bugetară a statului
13. Economia națională. Probleme ale dezvoltării economice a țărilor subdezvoltate
14. Economia mondială și piața internațională

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin expunere cu aplicarea TIC.
2. Prelegere clasică.
3. Dezbateri.

Strategii de evaluare

1. Ev. Inițială: prezentări orale, participări la dezbateri, comunicări, referate etc.
2. Ev. formativ-continuuă: evaluări curente scrise la teme: gândirea filosofică în perioada antică, gândirea filosofică în perioada medievală.
3. Ev. sumativ-cumulativă /finală: examen oral.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Gh. Crețoiu, Viorel Cornescu, Ion Bucur. Economie, București, 2011.
2. Popescu C., Gavrilă I., Ciucur D., Tratat de economie generală, vol.I, Microeconomie, ASE București, 2012.
3. Ciobanu Gh., Microeconomie, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2008.
4. Dumitru Moldovanu, Curs de teorie economică, Chișinău, 2007.
5. Angelescu Coralia (coord.), Economie, ed.a VII-a, Editura Economică, București, 2011.
6. Mihail Grosu, Economie politică, Chișinău, 2001.

Opțională:

1. Lazăr D. T., Zai P., Bazele economiei de piață, suport de curs, Editura Accent Cluj-Napoca, 2008.
2. Ion Pârău, Teorie economică, Chișinău, 2007.
3. Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus, „Economie Politică”, Editura Teora 2000.
4. Hoanță N., „Economie și finanțe publice”, Ed. Polirom, Iași, 2000.
5. Ignat I., Pohoată I., Clipa N., Luțac Gh., Economie politică, Editura Fundației “Gh.Zane”, Iași, 1997.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova

www.ups.md creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	Asistența Socială
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Migrația și asistența persoanelor migrante
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie Specială/ Asistența socială
Titular de curs	Zubenschi Ecaterina
Cadre didactice implicate	Zubenschi Ecaterina
e-mail	e.zubenschi@yandex.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestru I	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.19 zi	4	II	3	120	60	60
S.03.O.17 f/f	4	II	3	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul „Migrația și asistența socială a persoanelor migrante”, face parte din discipline de specialitate. Este orientat spre formarea competențelor profesionale în oferirea serviciilor multidisciplinare diferitor categorii de imigranți, cu statut legal și ilegal, precum și copiilor din familiile emigrante. Cursul se studiază după discipline fundamentale care prevăd sistemului de protecție socială, drepturile diferitor categorii de beneficiari, comunicarea și etica deontologică a asistentului social etc.

Cursul: „Migrația și asistența socială a persoanelor migrante”, are conexiuni cu alte cursuri de formare profesională privind intervenția, prevenția și incluziunea socială a diferitor categorii de beneficiari asistențială. Este un curs actual și necesar, care reiese din condițiile actuale privind fenomenul migrației cu care se confruntă Republica Moldova. În cadrul disciplinei „Migrația și asistența socială a persoanelor migrante”, studenții se vor familiariza cu aspectele de bază, privind migrațiunea, abordările teoretice multidisciplinare, consecințele migrației asupra migrantului și membrilor familiei lui, asupra țării donatoare și primitoare în ansamblu. Studenții vor cunoaște riscurile la care se expun potențialii migranți și necesitatea informării lor. Vor obține cunoștințe de bază la specialitatea de asistență socială, privind:

- politicile sociale cu referire la legislația internațională și națională de gestionare a migrației; Drepturile persoanei migrante;
- organizațiile internaționale și naționale, preocupate de problema migrației;
- sistemul de asistență socială și servicii destinate diferitor categorii de persoane migrante cu statut legal și ilegal;
- lucrul asistentului social cu persoanele emigrante și imigrante din/în Republica Moldova;
- lucrul cu copiii din familiile persoanelor migrante.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea și înțelegerea terminologiei migrației, teoriilor migrației la nivel de analiză interpretativă macro, mezo și micro societală; va ști conceptele și perspectivele teoretice de aplicare în analiza fenomenului migrațional, în aplicarea modelelor de integrare și asimilare a migranților în societate; va demonstra cunoașterea diferitor categorii de metode în cercetarea migrației; elaborarea metodelor pentru evaluarea inițială și complexă a persoanei migrante; va ști serviciile sociale și asistențiale oferite migranților cu statut legal și ilegal.

Competențe de învățare: se vor manifesta în priceperea de a se documenta din sursele de specialitate, de a selecta informația necesară pentru asimilarea temeinică a cunoștințelor, de a proiecta planuri de intervenție cu diferite categorii de migranți, de învăța din experiența de lucru studiată pe teren și din propriul demers educativ.

Competențe de aplicare: studentul va aplica cunoștințele specifice disciplinei în identificarea problemelor cu care se confruntă diferite categorii de migranți, în aplicarea legislației internaționale și naționale vizând drepturile migranților în obținerea serviciilor sociale și asistențiale, prevăzute de lege; în determinarea modului de a soluționa problemelor sociale cu care se confruntă migranții; în reorganizarea mediului social, pentru adaptarea eficientă a migranților la condițiile noi de viață; în preîntâmpinarea și regularea conflictelor posibile etnice, religioase, sociale, politice, culturale etc.

Competențe de analiză: se exprimă în deprinderea studenților de a examina mai multe oportunități de formare/ dezvoltare a competențelor, pentru a lua o anumită decizie științific întemeiată în strategia de adaptare și asimilare a migrantului la noile condiții de viață, în formarea interrelațiilor pozitive dintre migrant și comunitatea primitoare; în analiza impactului emigrației asupra situației demografice din Republica Moldova, în proiectarea unor decizii de preîntâmpinare a fenomenului depopulării; în analiza experienței statelor dezvoltate vizând modalitatea de lucru cu persoanele migrante.

Competențe de comunicare: se arată în capacitatea de a se exprima clar și concis în limba maternă în formă orală și

scrisă, în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de realiza și susține convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihosocială și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbaj profesional.

Competențe la nivel de integrare: se manifestă prin capacitatea de încercare a studenților de a proiecta adaptarea diferitor categorii de migranți cu statut diferit, la condițiile de ședere pe teritoriul Republicii Moldova, de adaptare la condițiile de muncă, de cunoaștere a culturii naționale și de prevenire a diferitor forme de discriminare.

Finalități de studii

- să explice esența teoriilor migraționale și gradul de aplicabilitate a lor în practica de specialitate;
- să demonstreze capacități de cunoaștere privind politicile de gestionare a migrațiunii, să aplice în practică legislația în vigoare privind oferirea serviciilor sociale și asistențiale migranților;
- să definească corect problemele și nevoile diferitor categorii de migranți cu statut diferit;
- să comenteze politicile sociale în domeniul gestionării migrației și a protecției sociale a persoanelor migrante;
- să aplice în practică cunoștințe profesionale de protecție și de acordare a serviciilor de asistență socială, migranților cu statut legal și ilegal, de formulare a deciziilor necesare în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane;
- să reprezinte sistemul de organizații centrale și locale, rețeaua de servicii sociale și asistențiale, destinate migranților;
- să modeleze diferite situații – problemă cu care se confruntă migrații, rezolvarea acestora, aplicând legislația în vigoare;
- să justifice intervențiile asistentului social în necesitatea protecției diferitor categorii de migranți;
- să proiecteze activități pentru un program individual de intervenție asistență destinat migranților legali și ilegali;
- să recomande strategii de îmbunătățire a politicilor migraționiste și de diminuare a fenomenului migrațional din R. Moldova.

Precondiții

Precondiții / Condiții prealabile:

1. Discipline anterior studiate: Sociologia generală și tehnici de cercetare, Introducere în asistenta socială, Cadrul juridic; Teorie și metoda în asistenta socială, Teoria și practica în asistența socială, Statutul asistentului social și etica deontologică etc.
2. **Condiții prealabile:** - cunoașterea limbii de instruire la nivel (inițial B2, vorbitor adult C1)
- operaționalizarea termenilor în domeniul asistenței sociale: teorii, metode și tehnici în asistență socială, intervenție asistențială, echipă multidisciplinară, procesul de asistență socială, categorii de beneficiari etc.; - Deprinderi de muncă intelectuală: de a căuta, selecta și rezuma sursele bibliografice, de a elabora un referat, prezentare, de autoorganizare independentă a activității de învățare etc; Abilități de cunoaștere a calculatorului și de navigare pe internet.

Unități de curs

1. Introducere în migrațiologie
 1. Migrațiologia – știință multidisciplinară.
 2. Metodologia migrațiologiei.
 3. Teoriile migrației.
 4. Migrația internațională
 5. Cauzele și consecințele migrației.
 6. Migrația reglementată. Politici internaționale de gestionare a migrației.
 7. Acordul Schengen și Centrul Comun de vize.
 8. Politici naționale de gestionare a migrației.
 9. Instituții internaționale și naționale de gestionare a migrației.
 10. Asistența socială a imigranților legal.
 11. Asistența socială a copiilor din familiile migrante.
12. Migrația nereglementată. Politici sociale.
13. Asistența socială a tinerilor imigranți neînsoțiți, solicitanți de azil.

Strategii de predare și învățare

Forme: Cursul: tematic, integrat, dezbateri, problematizare;
Seminarul: introductiv, seminarul în baza studiului de caz; seminarul -dezbateri, seminarul în baza exercițiului.
Metodologie: studiul de caz, învățarea prin cooperare, învățarea prin descoperire, problematizarea, metode și tehnici interactive, metode de studiu independent, modelarea, simularea, exercițiul etc.

Strategii de evaluare

Prin examen oral sau scris.

Nota sumativă se constituie din nota de la examen + notele de la proba I de evaluare formativă + proba II de evaluare

formativă:	
La stabilirea notei finale a cursului studiat, se iau în considerare:	Ponderea în notare, exprimată în %
Probe de evaluare formativă:	
I probă de evaluare formativă:	25%
Evaluări curente: probe, exerciții, referat tematic/eseuri, situații problemă de cunoaștere a conceptelor de bază.	
II probă de evaluare:	35%
Evaluări curente: probe, referat tematic /eseuri, prezentări, discursuri/ planuri de intervenție, studiul de caz. Prezentări orale, participări în dezbateri, portofoliu, analiza studiilor de caz, planurilor de intervenție elaborate etc.	
III. Examen – evaluarea finală.	40%
	TOTAL: 100% = nota „10”

Bibliografie

Obligatorie:

1. Zubenschi E. Migrațiologie. Migrația și asistența socială a persoanelor migrante. Manual. Tipografia UPS „I. Creangă”, Chișinău, 2018, 193 p.
2. Zubenschi E. Suport metodic pentru învățământul preuniversitar la disciplina ”Migrația și asistența socială a persoanelor migrante”, 2017//în biblioteca electronica ”I. Creangă”: URI: <http://hdl.handle.net/123456789/796>;
3. Brettell Caroline B. Migration Theory: Talking Across Disciplines. Editura: Routledge, London, 2014, 356 p.
4. Cheianu-Andrei Diana (coord.), Gramma Rodica, Milicenco Stela. Necesitățile specifice ale copiilor și vârstnicilor lăsați fără îngrijirea membrilor de familie plecați la muncă peste hotare. CEP USM, Chișinău 2011;
5. Cojocaru Stefan. Metode apreciative în asistența socială. Ancheta, supervizarea și managementul de caz. Polirom, București, 2005, 224 p.
6. Hâncean Marian-Gabriel. Rețelele sociale în era Facebook. O analiză sociologică. Editura Polirom, București, 2018, 208 p.
7. Neamțu George. Tratat de asistență socială (Editia 2011), București:: Editura Polirom, București, 2011., p. 1344;
8. Migrație și dezvoltare-Aspecte Socioeconomice. Manual, Chișinău, 2018.
9. Денисенко М.Б., Ионцев В.А., Хорев Б.С. Миграциология. - М.: Изд-во МГУ, 1989.
10. Ионцев В.А. Международная миграция населения: теория и история изучения. – М.: Диалог-МГУ, 1999.
11. Ионцев Владимир, Ивахнюк Ирина. Модели интеграции мигрантов в современной России. © 2013, Европейский университетский институт Badia Fiesolana San Domenico di Fiesole (FI), Италия 2013, 22 с. <https://core.ac.uk/download/pdf/45683266.pdf>
12. Миграциология: учебно-методический комплекс / сост. Е. П. Зимовина. Караганда: Изд-во Кар ГУ, 2008.
13. Социология миграции : история становления и перспективы развития : учеб. пособие для студ. вузов / МГУ. - М. : Университет, 2009. - 190 с.

Opțională:

1. Zubenschi E. Costurile migrației (Power Point) //în biblioteca electronica ”I. Creangă” http://lib.ups.md/wp-content/uploads/2014/03/Lista.Bibl_.electronice.pdf
2. Zubenschi E. Forme de manifestare a traficului ilegal de copii. Consecințe (Power Point) // în biblioteca electronica ”I. Creangă” http://lib.ups.md/wpcontent/uploads/2014/03/Lista.Bibl_.electronice.pdf
3. Zubenschi E. Crearea oportunităților pentru tineret în vederea prevenirii traficului ilegal (Power Point) //în biblioteca electronica ”I. Creangă” http://lib.ups.md/wpcontent/uploads/2014/03/Lista.Bibl_.electronice.pdf
4. Zubenschi E. Migrația internațională în prima jumătate a secolului XX., conf., martie, 2016 Tipogr. UPS „I. Creangă”.
5. Anghel Remus Gabriel, Horvath Istvan. Sociologia migrației. Teorii și studii de caz românești. București: Editura Polirom, 2009., 132 p.
6. Osmochescu E. Legislația R. Moldova din perspectiva Convențiilor ONU cu privire la apatridie. 2010., p. 26;
7. Zamfir Elena, Stănescu Simona Maria, Arpinte Daniel. Asistența socială în România după 25 de ani: răspuns la problemele tranziției Cluj-Napoca: Eikon, 2015, 311 p.
8. Институциональные изменения в социальной сфере российских регионов. Коллективная монография. Под редакцией Шерешевой М. Ю. М.: Экономический факультет МГУ имени М. В. Ломоносова, 2017. — 260 с.
9. Интеграция мигрантов: возможна ли она в современном обществе?. Научная серия «Международная миграция

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova

www.ups.md creangaups@yahoo.com

населения: Россия и современный мир». Выпуск 29. Гл. ред. серии В.А. Ионцев. М.: Экономический факультет МГУ имени М.В. Ломоносова, 2015 - 150 с. <https://www.econ.msu.ru/sys/raw.php?o=27363&p=attachment>.

10. Молчанова. Сборник статей. М.: Экономический факультет МГУ имени М. В. Ломоносова, 2017 — 199 с.

11. Социально-экономические проблемы развития отдельных отраслей сферы услуг. Под ред. Н.А. Восколович, И.Н.

Literatură artistică:

1. Уэйнрайт Том. Narconomics. Преступный синдикат как успешная бизнес-модель. Издательство: Пальмира, Год издания: 2018, 401 р.

2. Беннетт М.А. Охота. Издательство, Росмэн-Пресс, Год выпуска, 2018, 304 стр.

3. Шамси Камила. Домашний огонь. Издательство: Фантом Пресс Год издания: 2018

Denumirea programului de studii	331.1 Asistență socială
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia socială aplicată
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială/ Catedra Psihologie
Titular de curs	Carolina Perjan conf.dr
Cadre didactice implicate	Popescu Cristina, lector
e-mail	carolina_perjan@yahoo.com / chrystal85@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.03.O.020 zi	4	II	III	120	60	60
U.04.O.018 f/r	4	II	IV	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de psihologia socială constituie un component de bază de pregătire a psihologilor profesioniști. Psihologia socială are menirea să completeze și să dezvolte cunoștințele studenților despre particularitățile psihice ale omului ca ființă social-culturală și cauzele comportamentului individual în situații sociale, impactul social asupra comportamentului individual în situații sociale, modul în care contextul social modifică în fapt percepția, memoria, gândirea, viața afectivă, relațiile interpersonale și aportul personal în inițierea unor fapte sociale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

Studentul la fi capabil:

- să distingă strategii, tehnici de diagnosticare a imaginii de sine, a atitudinilor, valorilor;
- să distingă categoriile de bază în psihologia socială;
- să identifice și să cunoască specificul psihologie sociale în soluționarea problemelor metodologice ale cercetării;
- să determine specificul mecanismelor de comunicare;

La nivel de aplicare:

- să stabilească legături între scopuri, obiective finalități, în actul relațiilor interpersonale și comunicarea;
- să aplice metode și metodici în scopul diagnosticării caracteristicilor psihosociale ale personalității;
- să clasifice instrumentariul diagnostic în dependență de problema social-psihologică;

La nivel de integrare:

- să elaboreze și să aplice training social-psihologic cu scopul formării calităților social psihologice a personalității;
- să evalueze valoarea practică a studiului reprezentărilor sociale;
- să determine obiectivele și conținutul psihologiei sociale ca știință;
- să distingă strategii, tehnici de diagnosticare a imaginii de sine, a atitudinilor, valorilor;
- să distingă categoriile de bază în psihologia socială;
- să identifice și să cunoască specificul psihologie sociale în soluționarea problemelor metodologice ale

cercetării;

- să determine specificul mecanismelor de comunicare;

La nivel de aplicare:

- să stabilească legături între scopuri, obiective finalități, în actul relațiilor interpersonale și comunicarea;
- să aplice metode și metodici în scopul diagnosticării caracteristicilor psihosociale ale personalității;
- să clasifice instrumentariul diagnostic în dependență de problema social-psihologică;

La nivel de integrare:

- să elaboreze și să aplice training social-psihologic cu scopul formării calităților social psihologice a personalității;
- să evalueze valoarea practică a studiului reprezentărilor sociale;

Finalități de studii

La finele cursului studentul va fi capabil:

- Să stabilească legături între scopuri, obiective finalități, în actul relațiilor interpersonale și comunicarea;
- Să aplice metode și metodici în scopul diagnosticării caracteristicilor psihosociale ale personalității;
- Să clasifice instrumentariul diagnostic în dependență de problema social-psihologică;
- Să determine specificul mecanismelor de comunicare;
- Să distinga strategii, tehnici de diagnosticare a imaginii de sine, a atitudinilor, valorilor.
- Să elaboreze și să aplice training social-psihologic cu scopul formării calităților social psihologice a personalității;
- Să evalueze valoarea practică a studiului reprezentărilor sociale;
- Să evalueze eficiența mecanismelor interne și externe de reglare a comportamentului psihosocial.

Precondiții

Pentru studierea cursului Psihologia socială studentul are nevoie de cunoștințe în domeniul psihologiei generale, psihologiei personalității, psihologiei dezvoltării, psihologiei limbajului.

Unități de curs

Tema I. Istoricul constituirii psihologiei sociale ca știință.

Tema II. Obiectul de studii al psihologiei sociale.

Tema III. Imaginea de sine și percepția socială

Tema IV. Montajul social și atitudinile

Tema V. Grupul ca formațiune psihosociologică.

Tema VI. Fenomenul atribuirii.

Tema VII. Metodologia și metodele cercetării social-psihologice.

Tema VIII. Conceptul de comunicare. Comunicarea în sistemul de relații sociale și interpersonale.

Tema IX. Reprzentările sociale.

Tema X. Problema personalității în psihologia socială

Strategii de predare și învățare

Dezbateri academice, problematizarea, lucrul în grup, analiza strategică etc.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test și portofoliu. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Psihologia socială. Crestomație. Adrian Neculau., Iași., 1998.
2. Manual de psihologie socială Boia, M Iași, Polirom, 2013
3. Psihologia socială a relațiilor cu celălalt. S. Moscovici., Iași., 1998.
4. A. Neculau. Manual de psihologie socială., Iași., 2003.
5. Ș. Boncu. Psihologia influenței sociale., Iași., 2002.
6. I. Radu. Psihologie socială. Cluj-Napoca, 2004.
7. Eiser J. R. Social Psychologi. Cambridge University. 1986.
8. Г.Андреева. Социальная психология. М., 2000.

Opțională:

1. Chelcea, S. (2012)Manual de psihologie socială, Iași
2. Curelaru, M. Metode și tehnici de cercetare în psihologia socială, Iași, 2003
3. Malim, T. Psihologie socială, București, 2003
4. Zamfir, C. Dimensiuni ale sărăciei, Editura Expert, București, 1995
5. Zamfir, E . Sărăcia - o abordare psihosociologică, în Neculau, A. (1996), coord., Psihologie socială. Aspecte contemporane, Iași, Polirom,
6. Zani, B., Palmolari, A. Manual de psihologia comunității, Iași, 2003
7. И. С. Клецина. Практикум по социальной психологии. Москва, 2008

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	<i>Comunicarea și consilierea</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	<i>Cerneavschi Viorica</i>
Cadre didactice implicate	<i>Cerneavschi Viorica</i>
e-mail	<i>vioricacerneavschi@gmail.com</i>

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.021 zi	6	II	III	180	90	90
S.04.O.019 f/f	6	II	IV	180	36	144

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul face parte din disciplinele de specialitate și este orientat spre formarea competențelor profesionale de bază de comunicare și de relaționare cu beneficiarii sistemului de asistență socială. Acest curs este axat pe studiul de către studenți a activității de consiliere ca formă de implicare socială a persoanelor aflate în situații de risc și dificultate. O parte consistentă a tematicii cursului oferă oportunitatea de a cunoaște fundamentele teoretice ale activității de consiliere și de dezvoltare a abilităților practice în lucrul cu beneficiarii aflați în dificultate. De asemenea cursul mai prevede și organizarea și desfășurarea activităților interactive de cunoașterea specificului problemelor cu care se confruntă beneficiarii.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea noțiunilor de bază și a elementelor componente ale comunicării.
- Cunoașterea diverselor forme și stiluri de comunicare.
- Formarea abilităților de comunicare eficientă.
- Identificarea barierelor de comunicare.
- Interpretarea teoriilor directive și non-directive asupra consilierii.
- Identificarea specificului și a particularităților tipurilor de consiliere.
- Cunoașterea etapelor desfășurării discuției cu clientul.
- Formarea capacității de a utiliza instrumentarul metodologic specific muncii consilierilor.
- Dobândirea de către studenți a cunoștințelor teoretice și a deprinderilor practice pentru a comunica într-un mod adecvat cu clienții, respectând principiile codului de etici al consilierilor.

Finalități de studii

- Să opereze cu conceptele și noțiunile de bază ale comunicării.
- Să dezvolte diferite stiluri de comunicare.
- Să sesizeze riscurile unei comunicări defectuoase.
- Să argumenteze importanța comunicării la nivelul vieții sociale și mai ales în domeniul asistenței sociale.
- Să proiecteze sesiuni de consiliere respectând etapele desfășurării discuției cu clienții.
- Să aplice tehnicile și instrumentele specifice domeniului consilierii în activitatea cu clienții.
- Să determine procedeele de stimulare a clienților realizate în procesul consilierii.
- Să explice necesitatea specificării unui cod de etici al consilierilor.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Introducere în asistența socială, Psihologia generală, Psihologia vîrstelor, Teorii, metode și tehnici în asistența socială, Sociologia generală și tehnici de cercetare etc.*
2. Condiții prealabile:
 - operaționalizarea termenilor în domeniul: psihologiei- emițător, receptor, mesaj, feedback; asistenței sociale- teorii, metode și tehnici în asistența socială etc.
 - formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de sistematizare a informațiilor, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizare independentă a activității de învățare, de a elabora un referat.

Unități de curs

1. Comunicarea – abordări conceptuale, principii și funcții ale comunicării.
2. Elementele componente ale comunicării.
3. Feedback-ul – definire, caracteristici, tipuri.
4. Formele comunicării.
5. Bariere în comunicare.
6. Conflictul –caracterizare generală, strategii de rezolvare a a conflictului.
7. Conceptul de problemă. Procesul rezolutiv.
8. Elemente de ordin general privind consilierea.
9. Etică și valori în practica consilierii în asistența socială
10. Pregătirea profesională a consilierului.
11. Abordarea gestaltistă.
12. Abordarea rațional-emotivă.
13. Analiza tranzacțională.
14. Terapia centrată pe persoană.
15. Etapele de bază ale consilierii.
16. Tehnologia consilierii.
17. Tipurile de consiliere și specificul lor.
18. Limitele consilierii în asistența socială. Consilierea comportamentelor dispozițional-dezadaptative ale copiilor și adolescenților.
19. Evaluarea intervenției consultative.

Strategii de predare și învățare

Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii informaționale; conversație euristică; activități în grup; brainstormingul; joc de rol; lucrul în grup; studiul individual; simularea; seminar interogativ; analiza studiilor de caz, consultarea surselor bibliografice.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza prin diverse metode și forme:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază în domeniul comunicării;
- Proba II de evaluare curentă: elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului; lucrare de evaluare în baza materialului teoretic studiat.
- Răspunsuri orale, participări la discuții, portofoliul, etc.

Forma finală de evaluare - examen oral.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% – nota de la examenul final; 60% – nota medie de la evaluările scrise și orale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cerneavschi V., Stratan V. Comunicare și consiliere. Curs universitar. Chișinău: Garomont-Studio, 2018.
2. Micleușanu Z., Cuznețov L. Bazele consilierii. Ghid metodologic, Chișinău, 2015.
3. Cuznețov L. Consilierea și educația familiei. Introducere în consilierea ontologică complexă a familiei. Chișinău: Primex com SRL, 2014.
4. Cuznețov L. Consilierea parentală. Ghid metodologic. Chișinău: Primex com SRL, 2013.
5. Dumitrașcu H. Consilierea în asistența socială. Iași: Polirom, 2012.
6. Buzducea D. Asistența socială a grupurilor de risc. Iași: Polirom, 2010.
7. Cerneavschi V. Definiții conceptuale privind procesul de consiliere. Conferința științifică anuală UPS „Ion Creangă”, 2007.
8. Pănișoară I. Comunicarea eficientă. Iași: Polirom, 2004.
9. Lisievici P. Teoria și practica consilierii. București: Universității, 1998.
10. Немов Р. С. Основы психологического консультирования. Москва: Владос, 1999.
11. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли других по их жестам. Нижний Новгород: Изд. Ай Кью, 1992.

Opțională:

1. Nelson-Jones R. Manual de consiliere. București. Trei, 2009.
2. Holdevici I., Neacșu V. Sisteme de psihoterapie și consiliere psihologică. București: Kullusys, 2008.
3. Băban A. Consiliere educațională. Cluj-Napoca: Ardealul, 2001.
4. Sandu A. Tehnici în asistența socială. Iași: Lumen, 2005.
5. Tudoran D. Consiliere educațională. Timișoara: Presa Universitară Română, 2002.
6. Oancea C. Tehnici de sfătuire/ consiliere. București: Vavila Edinf, 2002.
7. Allen E. Ivey. Abilitățile consilierului – abordare din perspectiva microconsilierii. Cluj-Napoca: Risoprint, 1999.

Denumirea programului de studii	Asistența socială
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Dreptul și Legislația în Asistență Socială și Dreptul European
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie Specială/Catedra Asistența Socială
Titular de curs	Frunze Olesea, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Diță Maria, lector
e-mail	guzunalesea@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03. O.022 zi	5	II	III	150	75	75
S.04. O.020 f/r	5	II	IV	150	30	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de formare a specialității, *Dreptul și legislația în Asistență Socială și Drept european*, în continuarea cursurilor fundamentale și alte cursuri de specialitate, contribuie la cunoașterea și analiza, de către studenți, a actelor normative în domeniul protecției drepturilor beneficiarilor de asistență socială, a familiilor cu copii, precum și a copilului aflat în situații de risc. În conformitate cu principiile unui stat de drept, unde toate sferele vieții sunt reglementate de lege, domeniul asistențial necesită a fi abordat și prin prisma cadrului normativ.

De asemenea, cursul revede strategia de informare și comunicare în domeniul integrării europene prin analiza structurilor europene. Înlănește identificarea formelor și serviciilor alternative de protecție a copilului în dificultate. La fel contribuie la crearea deprinderilor de utilizare a limbajului adecvat de specialitate; Cursul are tangențe cu următoarele discipline: *Sistemul de servicii în AS*, și prezintă un suport pentru disciplinele: *Adopția și plasament, Protecția și asigurarea socială, AS a persoanelor cu handicap*

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoașterea actelor normative în domeniul asistenței sociale;
Analiza comparativă a legislației în vigoare și cea internațională în domeniul social;
Utilizarea prevederilor legislative naționale cu privire la autoritățile din sistemul asistenței sociale;
Operarea cu aparatul terminologic al disciplinei, integrând noțiunile în modele de explicare teoretică a cazurilor de orotire a copilului;
Diferențierea raorturilor juridice de dret ale asistentei sociale;
Aplicarea rincipiilor dreptului asistenței sociale adecvate cazurilor;
Familiarizarea studenților cu politica de integrare europeană;
Analiza strategiei de integrare europeană;
Identificarea celor mai importante acte normative europene obligatorii utilizate în dreptul comunitar;

Finalități de studii

- Să cunoască categoriile de acte juridice în domeniul și ierarhia lor;
- Să înțeleagă limbajul juridic operativ de specialitate;
- Să interpreteze comparativ legislația din RM internațională în domeniu;
- Să identifice formele și serviciile de protecție a copilului în dificultate;
- Să diferențieze drepturile speciale ale copiilor și a reprezentanților legali;
- Să exemplifice cazurile de risc a copilului și cadrul normativ de protecție a lui;
- Să analizeze formele de protecție socială a persoanelor și a familiilor în dificultate;
- Sa cunoască politica de integrare europeană;
- Sa analizeze strategia de integrare europeană;
- Sa cunoască structurile europene și competențele lor;
- Să cerceteze tendințele și necesitățile aplicării reformelor legislative în domeniu;

Precondiții

Discipline concomitent studiate: *Sociologia generala si tehnici de cercetare, Introducere in asistenta sociala, Teorie si metoda in asistenta sociala, Psihologia generala.*

Condiții prealabile:

- operaționalizarea terminilor în domeniul: asistenței sociale- teorii, metode și tehnici în asistența socială etc.
- formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de sistematizare a informațiilor, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizare independentă a activității de învățare, de a elabora un referat.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Noțiuni introductive în domeniul dreptului;
- Tema 2: Norma juridică;
- Tema 3: Raportul juridic;
- Tema 4: Răspunderea juridică;
- Tema 5: Noțiuni generale privind dreptul civil;
- Tema 6: Ocrotirea persoanelor fizice prin mijloace de drept;
- Tema 7: Dreptul asistenței sociale- parte generală;
- Tema 8: Dreptul asistenței sociale- partea specială;
- Tema 9: Scurt istoric al apariției și evoluției Uniunii Europene;
- Tema 10: Evoluția comunităților europene;
- Tema 11 Categoriile de acte emise de instituții sau organisme europene;
- Tema 20: Politica de integrare europeană;
- Tema 21: Raporturile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza prin diverse metode și forme:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază a cursului;
 - Proba II de evaluare curentă: 2 teme predate sub formă de eseuri sau scurte referate (2-4 pagini) ;
 - Răspunsuri orale, participări la discuții, portofoliul, elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului etc.
- Forma finală de evaluare este examenul oral.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% – nota de la examenul final; 60% – nota medie de la evaluările scrise și orale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Dreptul protecției sociale, Romandaș N., Proca L., Chișinău, 2011.
2. Ghid de aplicare practică. Mecanismul de referire a cazului în sistemul de servicii sociale, aprobat prin Ordinul MMPSF nr. 55 din 12.06.2009;
3. Legea asistenței sociale nr. 547-XV din 25.12.2003.
4. Legea cu privire la drepturile copilului nr. 338-XIII din 15.12.1994;
5. Legii cu privire la protecția socială specială a unor categorii de populație din 14.04.2000
6. Programul Național privind crearea sistemului integrat de servicii sociale pe anii 2008-2012, Hotărârea Guvernului nr.1512 din 31 decembrie 2008
7. Vasile Cucerescu Drept instituțional European. Ed. Print- Caro, Chișinău, 2013.
8. Călinoiu Eduard. Drept comunitar european. Ed. Hiperion, București, 2011.
9. Iosif R.Urs, Carmen Todica Drept Civil.Teoria generală.Editura Hamangiu, 2015.
10. Țugui Eduard, Uniunea Europeană – Republica Moldova: asociere politică și integrare europeană, Editura IDIS „Viitorul”, Chișinău, 2015.
11. Boțan Igor , Acordul de Asociere UE-Republica Moldova: prevederi de bază, Chișinău, 2014.
12. Tornea Ion, Acordul de liber schimb aprofundat și cuprinzător dintre RM și UE, Editura IDIS „Viitorul”, Chișinău, 2014.

Opțională:

1. Gribincea T., Mesagerul Ministerului Sănătății și Protecției Sociale a Republicii Moldova 2005, nr. 7.
2. Proca L., Forme de ajutor social în cadrul sistemului de asistență socială, Revista Națională de Drept, 2005 nr. 6.
3. Strategie de reformă a sistemului de asistență socială, Legea nr.456-XIV din 28.05.99
Strategia Națională privind Protecția Copilului și Familiei, Hotărârea Guvernului nr. 727 din 16 iunie 2003
4. Convenția ONU cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licențiat</i>
Denumirea cursului	Sistemul de servicii în Asistență Socială
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Dița Maria, lector univ.
Cadre didactice implicate	Dița Maria, lector univ.
e-mail	patricia07@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.A.023	3	II	III	90	45	45
S.04.A.021	3	II	IV	90	24	66

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina ”Sistemul de servicii în AS” este un curs fundamental. Acest curs permite studenților să cunoască aspectele legate de sistemul de servicii sociale din R.M, aspecte legislative , metodologie și principii de includere a beneficiarilor în sistemul de servicii. Spre finalul cursului studenții vor reuși să dobândească cunoștințele necesare de a activa conform mecanismului de referire a cazului în sistemul de servicii sociale, managementului d ecaz ;I altor acte relevante.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Însușirea competențelor metodologice de a elabora în scris Planul individual de asistență și de a include beneficiarul într-un anumit serviciu
- Cunoașterea sistemului național de Asistență și protecție socială
- Definirea și clasificarea serviciilor sociale
- Cunoașterea furnizorilor de servicii sociale
- Identificarea organelor abilitate cu prestarea serviciilor sociale în R.M.
- Însușirea procedurii de acordare a serviciilor sociale
- Cunoașterea atribuțiilor Inspecției sociale
- Identificarea rolului autorității publice locale și a altor actori sociali în organizarea și dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele aflate în dificultate
- Însușirea procedurii de monitorizarea și evaluare a serviciilor sociale

Finalități de studii

- Elaborarea și implementarea Planului individualizat de asistență de comun acord cu beneficiarul și includerea acestuia în serviciul solicitat
- Aplicarea practică a mecanismului de referire a cazului în sistemul de servicii sociale
- Organizarea și administrarea serviciilor sociale
- Organizarea și dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele aflate în dificultate
- Realizarea completă și profesionistă a Procesului de acordare a serviciilor sociale
- Monitorizarea și evaluare a serviciilor sociale după intervenția socială

Precondiții

Cursul este unul fundamental. În dobândirea cunoștințelor la acest curs studenții se vor conduce de cunoștințele acumulate în cadrul cursurilor anterior studiate: Tehnici de intervenție în AS. Introducere în AS și rețeaua AS, Legislația familiei și AS, etc

Condiții prealabile: operaționalizarea cu termeni precum: beneficiari, servicii sociale, asistent social, intervenție, plan individualizat de asistență, examinarea cererii, monitorizare, evaluare, etc

Unități de curs

1. Abordări teoretice privind sistemul de servicii sociale
2. Definirea și clasificarea serviciilor sociale
3. Servicii sociale primare
4. Servicii sociale specializate
5. Servicii sociale cu specializare înaltă
6. Aspecte conceptuale privind asigurarea funcționalității serviciilor sociale
7. Nomenclatorul serviciilor sociale
8. Beneficiarii și furnizorii de servicii sociale. Organizarea și administrarea serviciilor sociale
9. Proceduri metodologice de acordare a serviciilor sociale. Acreditarea serviciilor sociale
10. Cadrul instituțional în domeniul asigurării cu servicii sociale
11. Politici, reglementări juridice și practice privind contractarea serviciilor sociale în context național și internațional

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii informaționale
2. Prelegere clasică
3. Brainstorming
4. Lucrul în grup
5. Simularea
6. Analiza studiilor de caz

Strategii de evaluare

Prin examen oral, care se constituie din:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a terminologiei și conceptelor de bază de la cursul studiat
- Proba II de evaluare curentă: Analiza complexă a unui studiu de caz cu includerea beneficiarului într-un anumit program social, referate, comunicări, portofoliul individual, activități în grup, brainstorming, etc.

Bibliografie

1. A Handbook on Non-State Social Service Delivery Models. A guide for policy makers and practitioners in the CSI region. Bratislava: UNDP, 2012.
2. A Guide to Social Contracting. Sofia, USAID- BCNL, 2006.
3. Ghid pentru dezvoltare comunitară și descentralizarea serviciilor de asistență socială. Iași, 2008.
4. Cojocaru Șt. Proiectul de intervenție în asistența socială. De la propunerea de finanțare la proiectele individualizate de intervenție. Iași: Polirom, 2006.
5. Mazur N., Newman C. Delegarea serviciilor sociale de către administrația publică locală din Moldova organizațiilor non-comerciale. Chișinău: EveryChild, 2006.

6. Vîrlan M., Dița M., Șomajul, sărăcia și persoanele fără adăpost, Chișinău 2013, pg. 23-26
7. Vîrlan M., Dița M., Tehnici de intervenție în AS, Suport de curs, Chișinău, 2016, ISBN 978-9975-46-309-6
8. Vîrlan M., Dița M., Problematika reintegrării sociale a vârstnicilor fără adăpost în R.M, Chișinău, 2016, pg. 262-271, ISBN 978-9975-46-333-1
9. Mecanismul de referire a cazului în serviciile sociale, Ghid de aplicare practică, nr. 55 din 12.06.2009
10. Proca L., Conceptul privind serviciile sociale. Rolul APL și altor actori sociali în organizarea și dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele afkate în dificultate, Chișinău 2015,
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Concepte%20privind%20serviciile%20sociale..pdf.
11. Raport privind mecanismul contractare a serviciilor sociale , Chișinău 2012
12. Legea cu privire la serviciile sociale nr.123 din 18.06.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 03.09.2010
13. Legea cu privire la asociațiile obștești nr. 837-XIII din 17.05.1996. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 02.10.2007, nr.153-156 BIS.
14. Legea cu privire la fundații nr.581 din 30.07.1999. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 28.10.1999, nr.118/556.
15. Legea privind achizițiile publice nr.96 din 13.04.2007 În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 27.07.2007, nr.107-111/470.
16. Legea cu privire la parteneriatul public – privat nr.179 din 10.07.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 02.09.2008, nr.165-166/605.
17. Hotărîrea Guvernului nr.96 din 16.02.2010 cu privire la acțiunile de implementare a Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 26.02.2010

**Universitatea Pedagogică
de Stat „ION CREANGĂ”
din Chișinău**

str. Ion Creangă, nr. 1, MD - 2069,
Chișinău, Republica Moldova
www.upsc.md

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licențiat</i>
Denumirea cursului	<i>Asistența socială a persoanelor abuzate</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psiologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
e-mail	emilia.laposina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.A.025 zi	5	II	III	150	75	75
S.04.A.023 f/r	5	II	IV	150	30	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Cursul face parte din disciplinele de specialitate; este orientat spre formarea competențelor profesionale de bază de intervenție asistențială (multidisciplinară) în cazul beneficiarilor de diferite vârste - victime ale violenței și maltratării; se studiază după cursuri fundamentale cu privire la abordarea corectă a sistemului de protecție socială, particularitățile persoanelor de diferite vârste; disciplina are conexiuni cu alte cursuri de formare profesională privind intervenția, prevenția, adaptarea și integrarea socială a altor grupuri de beneficiari în situații de risc.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none">- identificarea a factorilor de risc care influențează fenomenul abuzului;- aplicarea diverselor modalități de diagnosticare a cazurilor de abuz;- elaborarea planului de intervenție asistențială privind recuperarea persoanelor implicate în abuz;- cooperarea, colaborarea, parteneriatul în recuperarea multidisciplinară a persoanelor implicate în cazuri de violență;- aplicarea diverselor modalități de decizii privind prevenirea recidivelor violenței domestice;- stabilirea parteneriatului cu cadre didactice privind prevenirea abuzului și maltratării în instituții de învățământ;- implicarea comunității în activitatea de prevenție a abuzului și maltratării.
Finalități de studii
<ul style="list-style-type: none">- să propună proiecte de cooperare și parteneriat dintre specialiști în prevenția fenomenului abuzului,- să determine specificul reacției posttraumatice la indivizi de diferite vârste;- să identifice profilul psihologic al persoanei - victime a unei forme de abuz;- să structureze și să aplice un program de recuperare și protecție a persoanei abuzate, a membrilor familiei violente, a agresorului;- să aplice tehnici de diagnosticare a abuzului și maltratării, tehnologii eficiente de terapie individuală, de grup, ocupațională;- să recruteze voluntari pentru activitatea de intervenție și prevenție a abuzului în spațiul social;- să determine rolul serviciilor de asistență socială, de sprijin, de protecție, de prevenție în reducerea fenomenului de abuz;- să argumenteze aspectul multidisciplinar al asistenței sociale a persoanelor abuzate,- să explice esența noțiunilor-cheie, cauzele și consecințele abuzului,- să explice teoriile fundamentale ale problemei abuzului în societate;- să abordeze aspectul multidimensional al intervenției în cazuri de abuz;- să comenteze politicile sociale în domeniul prevenirii abuzului și protecției sociale victimilor;
Precondiții
<ol style="list-style-type: none">1. Discipline anterior studiate: <i>Sociologia generală și tehnici de cercetare, Introducere în asistența socială, Teorie și metoda în asistența socială, Psihologia generală, Psihologia vârstelor</i> etc.2. Condiții prealabile:<ul style="list-style-type: none">- operaționalizarea terminilor în domeniul asistenței sociale: protecția socială; drepturile omului/copilului; teorii, metode și tehnici în asistență socială, intervenție asistențială, echipă multidisciplinară, recuperare, terapii ocupaționale, servicii de

asistență socială, stres, agresivitate, vulnerabilitate, violență etc.

Unități de curs

Bunastarea și protecția copilului. Bazele psihosociologiei și terapiei abuzului copilului.
Definiția și clasificarea abuzului. Nivelurile, factorii, consecințele abuzului
Administrarea cazului de abuz asupra copilului.
Abuzul și neglijarea în contextul socio-economic actual
Trauma, abuzul la copii. Vulnerabilitatea și rezistența copilului Specificul reacțiilor posttraumatice
Evidențierea cazurilor de maltratare a copiilor. Unele strategii de recuperare
Abuzul sexual. Terapia ocupațională individuală și de grup
Modele de analiză și decizie în situații de abuz. Evaluarea succesului intervențiilor în protecția copilului
Prevenirea cazurilor de abuz asupra copiilor
Violența domestică: cadrul teoretic, formele, prevalența fenomenului
Etiologia violenței domestice: mituri, cauze, motivații, tipuri de familii în care predomină violența
Ciclul violenței domestice. Portretele modelate de violența domestică (victima, agresorul).
Intervenție și prevenție în violența domestică. Servicii de intervenție, instrumente. Rolul asistentului social, principii și valori de intervenție
Fenomenul de maltratare a bătrânilor. Asistența socială a persoanelor-victime de vârstă a treia.

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii și specificarea acestora.
2. Prelegere clasică:
3. Dezbateri:
4. Proiect
5. Învățare situațională
6. Învățare bazată pe problemă
7. Învățare experiențială
8. Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen oral, care se constituie din:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază în sistemul de protecție a persoanelor abuzate;
- Proba II de evaluare curentă: evaluarea portofoliului, elaborarea referatului tematic/ eseului și prezentarea discursului/studiului de caz;

Prezentări orale, participări în dezbateri, portofolul, analiza studiilor de caz, planuri de intervenție elaborate

Bibliografie

: **Obligatorie:**

1. Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, întocmită la Istanbul la 11 mai 2011. <https://rm.coe.int/168046253e>
2. Lege nr.45 din 01.03.2017 Cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie
3. Hotărâre Guvernului RM nr.270 din 08.04.2014 Cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijerii, exploatării și traficului.
4. Abuzul și neglijarea copilului. Studiul realizat de Organizația Salvați Copiii. București, 2000.
5. Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova / Maria Bulgaru, Nicolae Sali, Tatiana Gribincea [et.al]. - Ch.: "Cu drag" S.R.L., 2008.
6. Batog Mariana Modalități de intervenție psihologică în cazul tulburărilor posttraumatice de stress la copii și adolescenți. Chișinău, 2015
7. Bocabcea C., Neamțu G. Elemente de asistență socială. Iași, Polirom, 1999.

8. Bulgaru M., Dilion M. Concepte fundamentale ale asistenței sociale. Chișinău, 2000.
9. Buzducea D. (coord). Asistența socială a grupurilor de risc. -Iași: Polirom, 2010
10. Exploatarea sexuală și abuzul sexual față de copii Implementarea Convenției de la Lanzarote de către Republica Moldov. Chișinău, 2017, pag 57 http://lastrada.md/files/resources/3/raport_RO.pdf.
11. Ghid de bune practici pentru prevenirea abuzului asupra copiilor / Organizația Salvați Copiii. - Timișoara, 2005.
12. Macari N. Soluții practice și legale pentru victimele violenței în familie. Asociația Avocaților Americani/ Inițiativa pentru Supremația Legii. Chișinău, 2009. 41 p.
13. Muntean A. Violența în familie: Tratat de asistență socială / Coord. G. Neamțu. - Iași, 2003.
14. Maria Roth-Szamovschi: Protecția copilului. Presa Universitară Clujeană. Cluj-Napoca, 1999.
15. Maria Routh-Zamoskozi. Copii și femei victime ale violenței. - Cluj-Napoca, 2005.
16. Programul de reabilitare și reintegrare a copiilor supuși exploatării sexuale. Centru Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”, 2016.
17. Program de lucru cu trauma în copilărie. Caiet de lucru al copilului. Centru Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”, 2016.
18. Turluc Maria Nicoleta, Adina Karner Huțuleac, Oana Dănilă, Violența în familie. Teorii, particularități și intervenții specifice, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009, pag. (ISBN 978-973-703-4366).
19. Vraști Radu Ghid Practic de Intervenție în Criză, Canada, 2012,
20. Vraști Radu Evaluarea și intervenția în criza determinată de abuzul față de bătrân. <http://www.vraști.org/9.%20Evaluarea%20și%20intervenția%20în%20criza%20data%20de%20bătrânul%20abuzat.pdf>
21. Vraști Radu Ghid practic de intervenție în criza. <https://www.slideshare.net/daisykalt/ghid-practic-de-interventie-in-criza>

Opțională:

- Violența. Aspecte psihosociale / Volumul coordonat de Gilles Ferriol și Adrian Neculau. - Iași, 2003.
- Raport al Conferinței pentru prevenirea abuzului și neglijerii copilului. Eurobit, Timișoara, 1997.
- Traian Rotariu (coord.): Expunerea minorilor la abuz și neglijare. Complex, Cluj, 1996.
- Druță F. Psihologia familiei. Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 1998.
- <http://psyvolution.ro/particularitati-ale-stresului-post-traumatic-la-victimele-abuzului-sexual/>

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	Facultățile: Psihologie și psihopedagogie
Ciclul	I (licență)
Denumirea cursului	Politologie
Facultatea/catedra responsabilă de curs	CATEDRA ȘTIINȚE FILOSOFICE ȘI ECONOMICE
Titular de curs	Noroc Larisa, doctor în istorie, conferențiar universitar
Cadre didactice implicate	Țirdea Bogdan, doctor în politologie, lector superior Balan Sava, doctor în filosofie, conferențiar universitar
e-mail	larisa.noroc@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.04.A.027 zi	3	II	IV	90	45	45
U.05A.025 ff	3	II	IV	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

În condițiile democratizării regimului politic din Republica Moldova, accesul cetățenilor în viața politică, dar și orientarea umanitară a învățământului, cursul este important pentru a extinde cunoștințele studentului în domeniul politic și dezvoltarea aptitudinilor noi de formare profesională. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” este o instituție de orientare socio-umanistică, or cursul de Politologie este unul important pentru cultivarea politică a cetățeanului și educația civică a cadrului didactic, care va promova valorile democratice în rândurile elevilor. Disciplina nominalizată va contribui la formarea persoanelor multilateral dezvoltate, cu inițiativă, capabile să se implice conștient în viața politică în calitate de subiecți ai societății civile. Cursul are conexiune cu disciplinele de istorie și geografie, filosofie, psihologie, economie, unde componenta politică este importantă pentru studierea în ansamblu a sistemelor politice a unui stat.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoaștere

Cunoașterea esenței celor mai importanți termeni specifici științei politice;
Familiarizarea tinerei generații cu valori politice general-umane;
Posedarea informației cu privire la principiile de clasificare a structurilor politice.

Capacități

Evidențierea cauzelor care generează constituirea regimurilor politice, formelor de guvernare, structurilor politice;
Înșușirea calităților analitice privind activitatea componentelor vieții politice;
Structurarea discursului public;
Iscușinței de a opera cu terminologia politică și a argumenta pozițiile personale conceptuale.

Atitudini

A-și manifesta poziția față de regimurile politice din diferite state;
Exprimarea poziției civice față de procesele politice din țară;

Dezvoltarea viziunii moderne cu privire la procesele politice internaționale;
Trezirea interesului științific față de viața politică.

Finalități de studii

- Să reliefeze cauzele ce determină evoluțiile politice din lume;
- Să stabilească raporturi dintre politică, cultură, mentalitate socială;
- Să delimiteze și să efectueze clasificarea structurilor politice;
- Să analizeze după principiul obiectivității regimurile politice, formele de guvernare;
- Să evidențieze avantajele și dezavantajele funcționării structurilor politice;
- Să aplice terminologia studiată în activitatea profesională;
- Să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Precondiții

Precondiții / Condiții prealabile:

Studentii trebuie să posede deprinderi de muncă intelectuală precum: analiza critică a unor texte cu caracter istoric/politic, discursuri; înțelegerea ideilor și valorilor democratice/ nedemocratice); argumentarea opiniilor, părerilor; schițarea programelor alternative de conducere, organizarea independentă a activității de învățare etc. În cadrul prelegerilor și seminarelor se va determina nivelul de pregătire teoretico-metodologic, axiologic al studenților și în baza căruia se vor dezvolta cunoștințe și priceperi noi.

Unități de curs:

1. Obiectul de studiu, metoda și funcțiile politologiei
2. Etapele de evoluție a gândirii politice
3. Doctrină politică contemporană
4. Puterea politică și mecanismul realizării ei
5. Sistemul politic și regimul politic
6. Statul și societatea civilă
7. Partidele politice și sistemele de partid
8. Liderismul politic și elita politică
9. Cultura politică și socializarea politică
10. Alegerile și sistemele electorale
11. Politica națională și relațiile interetnice
12. Politica mondială și relațiile internaționale

Strategii de predare și învățare

1. Prelegeri interactive cu aplicarea TIC.
2. Organizarea dezbaterilor, situații problematice.
3. Prezentări de filme documentare tematice.
4. Transmiterea textelor de prelegeri, materialelor PowerPoint prin poșta electronică a studentului.
5. Oferirea bibliografiei obligatorii și opționale etc.

Strategii de evaluare

- Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, efectuarea studiului de caz, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii etc. (60% din nota finală).

- Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral sau scris la examene, sau prin organizarea de teste, lucrări de control etc. (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Țârdea B., Noroc L. Politologie. Curs de prelegeri. Chișinău, 2008.
2. Voiculescu M. Tratat de politologie, Ed.Universitară, București, 2002.
3. Cristian Preda. Introducere în știința politică. Colleyium. Polirom, 2013.
4. Teresa Fischer. Știința politică. Probleme, concepte, teorii. Polirom, 2007.
5. Valeriu Moșneaga. Gheorghe Rusnac, Politologie. Chișinău, CEP. USM, 2008.
6. Cornea Sergiu. Introducere în politologie. Cahul, USC, 2008.
7. Enciu N. Politologie: Curs universitar.. Chișinău, Civitas, 2005.
8. Пугачев В. Соловьев А. Введение в политологию. Москва, 2003.

Opțională:

1. Iiescu Ana-Paul, Socaciu Emanuil-Mihail. Fundamentele gândirii politice moderne. Iași, Polirom, 1999.
2. Manual de știință politică. Ed. Robert E.Goodin, Hans-Dietel Klingemen. Iași, Polirom, 2005.
3. Сака В. Политическая наука в Молдове тематическое и инструментальное измерение. Кишинэу, CEPUSM, 2004.
4. Гаджиев К.С. Политология. Москва: Логос, 2004.
5. Пушкарев Г.В. Политология. Москва, 2002.

Denumirea programului de studii	Asistența Socială
Ciclul	licențiat
Denumirea cursului	Asistența socială a persoanelor dependente.
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Carata Dumitru, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Carata Dumitru, dr., conf. univ.
e-mail	d.carata@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04O.029 zi	4	II	IV	120	60	60
S.05.O.027 f/f	4	III	V	120	30	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

În cadrul disciplinei să analizează formele, etiologia și patogenia dependenței. Sunt prezentate cele mai importante droguri, etapele formării personalității narcodedpendente, semnele și simptomele ale consumului de droguri, diagnosticul primar al dependenței, tabagismul, particularitățile dezvoltării dependenței față de preparate farmacologice, dependențele tehnologice și altele, aspectul juridic al narcomaniei, terapia, reabilitarea și resocializarea persoanelor dependente.

Actualitatea cursului se datorează evoluției rapide a narcomaniei în societate și necesității acumulării competențelor profesionale la viitorii specialiști în domeniul Asistenței Sociale, precum și corelarea acestuia cu alte cursuri din program. În acest context, cursul constituie o conexiune cu cursurile fundamentale și de specialitate care concură la formarea profesională a viitorilor asistenți sociali (*Psihologia specială și Psihopatologia, Asistența socială a persoanelor infectați HIV/SIDA., Asistența socială a persoanelor în dificultate ș.a.*).

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea concepțiilor fundamentale a etiologiei, patogeniei și evoluției dependenței, termenilor și noțiunilor specifice domeniului.

Competențe de învățare: studenții vor manifesta capacitatea de a se documenta privind tipologia și simptomatologia diferitor forme de dependență, în priceperea de a consulta sursele de specialitate și de a învăța din propriile experiențe pe parcursul orelor practice (simulare) și în IMSP Dispensarului Republican de Narcologie.

Competențe de aplicare: se materializează în realizări concrete (elaborarea planului de intervenție psihosocială privind reabilitarea și integrarea socio-profesională a persoanelor dependente de alcool, heroină și alte substanțe psihoactive; proiecte realizate integral, în cadrul simulărilor și al celor două practici la specialitate); în capacitatea de transfer al celor învățate asupra situațiilor de reabilitare și integrare beneficiarilor, colaborarea eficientă în echipa multidisciplinară.

Competențe de analiză: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare/dezvoltare a competențelor, pentru a lua o decizie științific întemeiată privind diagnosticul, reabilitarea și integrarea în societate persoanelor dependente; în aplicarea unor grile sau parametri de evaluare, prin care să desfășoare autoevaluarea și evaluarea reciprocă a cunoștințelor în cadrul cursului studiat.

Finalități de studii

1. Să determine rolul serviciilor de asistență socială, de sprijin, protecție, reabilitare și integrare socială persoanelor dependente.
2. Să utilizeze tehnicile de diagnostic persoanelor dependente, stărilor lor de abțință și să argumenteze necesitatea și specificul metodelor de intervenție medicală și psihosocială.
3. Să repereze metodele, procedeele/tehnicile și exercițiile aplicabile în lucrul său cu persoanele dependente.
4. Să argumenteze aspectul multidisciplinar al asistentei medico-psiho-sociale a persoanelor dependente.

Precondiții

1. Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede limba de instruire.
2. Discipline anterior studiate: Psihologia specială și Psihopatologia; Teorii și metode în AS.
3. Deprinderi de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, un proiect, un eseu, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare.

Repartizarea orelor de curs

Nr. d/o	Unități de conținut	Total ore	Ore de contact direct						Ore de lucru individual	
			Curs		Seminar		Laborator		zi	f/r
			zi	f/r	zi	f/r	zi	f/r		
1.	Dependență. Cauzele și factorii consumului de droguri. Patogenia dependenței.	8	2	1	2	1			4	6
2.	Alcoolul.	8	2	1	2	1			4	6
3.	Alcoolismul.	8	2	1	2	1			4	6
4.	Profilaxia alcoolismului.	8	2	1	2	1			4	6
5.	Drogurile. Noțiuni generale, clasificarea.	8	2	1	2	1			4	6
6.	Formarea personalității narcotico-dependente. Diagnosticul primar al dependenței.	8	2	1	2	1			4	6
7.	Narcomania și societatea.	8	2	1	2	1			4	6
8.	Aspectul juridic și pedagogic al narcomaniei.	8	2	1	2	1			4	6
9.	Servicii socio-medice acordate persoanelor dependente de drog.	8	2	2	2	1			4	5
10.	Prevenirea narcomaniei. Metode de educație în domeniul drogurilor.	8	2	1	2	1			4	6
11.	Tabagismul.	8	2	1	2	1			4	6
12.	Dependență de preparate farmacologice.	8	2	1	2	1			4	6
13.	Dependențele tehnologice.	8	2	1	2	1			4	6
14.	Dependență alimentară.	8	2	1	2	1			4	6

15	Dependență de muncă.	8	2	1	2	-			4	7
	TOTAL	120	30	16	30	14	0	0	60	90

Conținutul unităților de curs

Tema1. Dependență. Cauzele și factorii consumului de droguri. Patogenia dependenței.

Definiția dependenței stabilite de Organizația Mondială a Sănătății. Dependența naturală și dobândită. Dependența farmacologică, substanțială și alimentară. Etiologia și patogenia dependenței. Dependența psihică. Dependență fizică. Sindromul de abinență. Toleranță. Farmacodinamica drogurilor. Cauzele și factorii consumului de drog. Factorii inhibitori interni și externi ai consumului de droguri.

Tema 2. Alcoolul.

Tipurile de alcool. Funcțiile organismului și pătrunderea alcoolului în organism. Acțiunea alcoolului asupra organismului (efectele de bază, efectele de scurtă durată, efectele de lungă durată). Acțiunea alcoolului asupra sistemului nervos central. Efectele alcoolului asupra lungimii vieții.

Alcoolul - riscurile și consecințele lui psihosociale. Riscurile legate de alcool pentru consumatori, pentru urmași, pentru familie, pentru societate.

Consumul alcoolului în R. Moldova (date statistice).

Tema 3. Alcoolismul.

Definiția. Cauzele consumului de alcool. Factorii socio-culturali. Factorii psihologiei. Factorii geografiei. Fazele consumului alcoolului. (Consumul experimental; Consumul regulat; Consumul a devenit o preocupare; Dependența chimică.) Formele clinice de alcoolism. Beția alcoolică obișnuită, stadiile, evoluția, particularitățile clinice. Criza de beție patologică, formele și particularitățile clinice (Epileptoidă. Delirantă. Paranoidă. Maniacală. Depresivă. Isteroidă.). Alcoolismul cronic. Stadiile alcoolismului cronic. Criteriile principale de diagnostic. Cauzele și particularitățile consumului de alcool de către tineret. Complicațiile somatice și psihice ale alcoolismului.

Tema 4. Profilaxia alcoolismului.

Măsurile de profilaxie și combatere alcoolismului.

Măsurile instructiv-educative. Rolul școlii, familiei și societății în profilaxia alcoolismului. Metode de educație în școală, familie, societate. Educația prin mass-media.

Formarea și detectarea precoce a problemelor generale al alcoolismului. Măsurile social-economice în profilaxia alcoolismului.

Rolul asistentului social în intervenția și prevenția alcoolismului. Importanța asistentului social în lucru cu adolescenții alcoolizați.

Tema 5. Drogurile. Noțiuni generale, clasificarea.

Definiția drogurilor. Clasificarea drogurilor după originea lor (naturale, semisintetice, sintetice). Clasificarea drogurilor după efectele fiziologice dată de L.Lewin (eufhorice, inebriante, phantastice, excitante). Clasificarea drogurilor adoptată de Organizația Națiunilor Unite și de către Organizația Internațională a Poliției Criminale (Interpol) (depressive, stimulente, perturbatorii ale sistemului nervos central). Droguri legale și ilegale. Clasificarea drogurilor după efectele scontate (droguri care provoacă excitație psihică, droguri care provoacă calm psihologic, droguri care modifică percepția senzațiilor auditive, droguri care tulbură rațiunea).

Prezentarea analitică a celor mai importante droguri. Opiul și derivatele lui (opioacele). Coca și cocaina. Canabisul (marijuana). Khatul. Peyot. L.S.D. Drogurile inhalante.

Efectele consumului de droguri. Clasificarea drogurilor în dependență de efectele medicale și psihologice (excitante, depressive, halucinogene).

Tema 6. Formarea personalității narcotico-dependente. Diagnosticul primar al dependenței.

Etapile formării personalității narcotico-dependente după Babaian I.H. și Sergeev A.M. (Experimentatorii, episodicii, sistematicii, permanenții, narcomanii).

Semne și simptome ale consumului de droguri (semnelor fizice, de personalitate, de comportament).

Diagnosticul primar a dependenței de drog (vestimentația, exteriorul, părul, ochii, mimica, testarea lezărilor, sechele, comportamentul, probleme familiare, prietenii și limbajul specific.) Trăsăturile caracteristice narcomanilor după Vengos P.

Tema 7. Narcomania și societatea.

Politici antidrog. Supravegherea pe plan internațional. Actele internaționale și naționale cu privire la stoparea traficului și consumului ilicit de droguri. Convocarea „Comisiei cu privire la opiu” la Șanghai în 1909. Convenția de la Haga (ianuarie 1912). Convenția ONU din 1961 „Convenția despre substanțe psihoactive”. Convenția internațională din 1988 ”Despre lupta împotriva traficului de droguri”(Art.3). Comitetul controlului asupra Drogurilor. Comitetul permanent Antidrog. Utilizarea terapeutică a drogurilor. Particularitățile evoluției narcomaniei în SUA, Olanda, Franța și în alte state, aplicarea sancțiunilor.

Supravegherea pe plan național. Dimensiuni sociale ale consumului de droguri.

Tema 8. Aspectul juridic și pedagogic al narcomaniei.

Aspectul juridic al narcomaniei.

Codul civil: Articolul 25. Limitarea persoanei fizice în capacitatea de exercițiu.

Codul penal:

Capitolul VII

INFRAȚIUNI CONTRA FAMILIEI ȘI MINORILOR

Articolul 209. Atragerea minorilor la consumul ilegal de droguri, medicamente și alte substanțe cu efect narcotizat.

Capitolul XIII

ÎNȚELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII ÎN PREZENTUL COD

Articolul 134¹. Substanțe narcotice, psihotrope și precursori

Capitolul VIII

INFRAȚIUNI CONTRA SĂNĂTĂȚII PUBLICE ȘI CONVIEȚUIRII SOCIALE

Articolul 217. Circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor fără scop de înstrăinare.

Articolul 217¹. Circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor în scop de înstrăinare.

Articolul 217². Circulația ilegală a precursorilor în scopul producerii sau prelucrării substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor.

Articolul 217³. Circulația ilegală a materialelor și utilajelor destinate producerii sau prelucrării substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor.

Articolul 217⁴. Sustragerea sau extorcarea substanțelor narcotice sau psihotrope.

Articolul 217⁵. Consumul ilegal public sau organizarea consumului ilegal de substanțe narcotice, psihotrope sau analoage ale acestora.

Articolul 217⁶. Introducerea ilegală intenționată în organismul altei persoane, împotriva voinței acesteia, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora.

Articolul 218. Prescrierea ilegală sau încălcarea regulilor de circulație a substanțelor narcotice sau psihotrope.

Articolul 219. Organizarea ori întreținerea speluncilor pentru consumul substanțelor narcotice sau psihotrope.

Aspectul pedagogic al narcomaniei. Narcomania juvenilă - nouă patologie socială. Tendințe negative.

Tema 9. Servicii socio-medice acordate persoanelor dependente de drog.

Organizarea sistemului serviciilor socio-medice în țările europene. Organizarea sistemului serviciilor socio-medice în Republica Moldova. Structura Dispensarului Republican de Narcologie. Activitatea organizațiilor neguvernamentale.

Terapia persoanelor dependente. Principiile generale de tratament ale narcomaniei. Modelul medical de reabilitare a narcomaniei. Modelul de modificare a comportamentului. Modelul psihologic. Modelul social. Modelul complex. Metode contemporane de tratament. Etapa dezintoxicării fizice. Etapa de susținere a terapiei ambulatorii. Etapa terapiei de susținere. Crizele tipice care apar în cursul recuperării.

Psihoterapia dependenței de drog (prima fază, a doua fază, ultima fază). Psihoterapia în lucrul cu persoanele consumatoare de droguri. Terapia de familie. Terapia de grup.

Tema 10. Prevenirea narcomaniei. Metode de educație în domeniul drogurilor.

Factorii preventivi al consumului de droguri. Factorii inhibitori al consumului de droguri: factorii interni; factorii externi; factori interni și externi inhibitori în ultim moment.

Prevenirea narcomaniei. Strategii preventive. Factorii preventivi consumului de drog. Prevenția primară, secundară și terțiară a consumului de droguri.

Metode și tehnici de comunicare. Metode de educație în domeniul narcomaniei. Educația care recurge la metodele de grup și educația care implică tehnici mass-media.

Rolul școlii, familiei și societății în prevenirea consumului drogurilor.

Rolul asistentului social în intervenția și prevenția dependenței.

Tema 11. Tabagismul.

Istoria tutunului. Modul de utilizare a tutunului. Nicotina și metabolizii săi. Căile de pătrundere în organismul uman al nicotinei. Cauzele fumatului.

Apariția dependenței după Beirut. Dependența comportamentală, socială și psihică de nicotină. Efectele de scurtă și lungă durată ale nicotinei asupra organismului uman. Toxicitatea nicotinei. Fumatul pasiv. Utilizarea nicotinei în scop medical. Metode de renunțare la fumat.

Tema 12. Dependență de preparate farmacologice.

Sedativele, calmantele și somniferele (hipnotice sau soporifice) - aspectul medical. Fazele narcomaniei medicale (Faza euforică, Faza de obișnuință, Faza de dependență psihosomatică, Faza sevrajului, Faza de intoxicație cronică progresivă). Efectele specifice ale unor preparate farmacologice. Particularitățile dezvoltării dependenței față de preparate farmacologice.

Tema 13. Dependențele tehnologice.

Dependențe pasive (de televizor) și dependențe active (internet, jocuri pe computer, jocuri de noroc).

Dependență de internet: noțiuni generale, simptome caracteristice. Nevoile care satisfac utilizarea excesivă a internetului. Simptome și corelații fiziologice ce însoțesc utilizarea excesivă a internetului. Subcategoriile dependenței de internet după Jerald Block, patru componente principale dependență de internet.

Dependență de jocuri de noroc – istoricul, noțiuni generale, efecte fizice și psihice. Criteriile de diagnostic dependenței de jocuri de noroc. Caracteristici de personalitate comune dependenților de noroc.

Tema 14. Dependență alimentară.

Definiția dependenței de produse alimentare. Dependență alimentară în situațiile de stres. Starea de neliniște a gurii, manifestări externe. Toleranța alimentară și factorul fiziologic. Dependență de cașcaval. Dependență de fast-food. Dependență de ciocolată.

Dependență de cofeină. Proveniență cofeinei. Acțiunea fiziologică și patologică a cofeinei asupra organismului uman. Efecte primare și secundare ale consumului cofeinei. Complicații somatice și psihice. Simptomele dependenței de cofeină. Folosirea cofeinei în scopuri medicale.

Metodele de stresopsihoterapie – codificarea și terapia rațională. Măsuri profilactice.

Tema 15. Dependență de muncă.

Dependență de muncă – noțiuni generale. Cauzele dependenței de muncă, simptome caracteristice.

Strategii de evaluare

Nota finală la cursul studiat este constituită din:

- Proba I de evaluare curentă (a 7 săptămână): test de cunoaștere a materialului predat la cursul AS persoanelor dependente - 15%
- Proba II de evaluare curentă (a 14 săptămână): test de cunoaștere a materialului predat la AS persoanelor dependente - 15%
- Studiul individual -10%
- Reușita curentă (evaluarea formativă) -20%
- Rezultatul la examen (evaluarea finală în scris) – 40%

Lucrul individual

Nr.	Unități de conținut	Ore lucru individual		Subiectul	Produsul preconizat	Modalități de evaluare
		zi	f/r			
1.	Dependență. Cauzele și factorii consumului de droguri. Patogenia dependenței.	4	6	Studierea etiologiei și patogeniei dependenței.	1. Elaborarea referatului „Cauzele și factorii răspândirii dependenței de droguri în R.Moldova „ – 4 ore . 2. Elaborarea eseului „Formarea dependenței fizice” (f/r). - 2 ore	1. Evaluarea referatului. 2. Analiza eseului.
2.	Alcoolul.	4	6	Studierea drogurilor legale.	1.Elaborarea eseului „Efectele pozitive și negative alcoolului asupra organismului uman” - 2 ore 2.Elaborarea eseului „Alcoolul și violența.” - 2 ore 3.Elaborarea eseului „Alcoolul și sarcina” ((f/r). - 2 ore	1. Evaluare în grupuri mici. 2.Analiza eseului.
3.	Alcoolismul.	4	6	Studierea evoluției alcoolismului în R.Moldova.	1. Elaborarea eseului „Alcoolismul în R.Moldova – date statistice”. - 2 ore 2. Elaborarea eseului „Consumul băuturilor alcoolice de către tineret” - 2 ore. 3. Elaborarea eseului”Particularitățile cauzalității alcoolismului”. – 2 ore ((f/r).	1. Evaluarea individuală a calității îndeplinirii sarcinii. 3.Analiza eseului.
4.	Profilaxia alcoolismului.	4	6	Studierea particularităților profilaxiei alcoolismului.	1. Elaborarea și prezentarea proiectului „Profilaxia alcoolismului” - 4 ore 2. Elaborarea eseului „Rolul societății în profilaxia alcoolismului”- 2 ore (f/r).	1.Prezentare și evaluare proiectului în grupuri mici. 2.Analiza eseului.
5.	Drogurile. Noțiuni generale, clasificarea.	4	6	Studierea drogurilor.	1. Elaborarea referatului „Particularitățile legalizării drogurilor în țările europene” – 4 ore.	1.Evaluarea referatului. 2. Analiza eseului.

					2. Elaborarea eseului „Droguri legale”. 2 ore. (f/r).	
6.	Formarea personalității narcotico-dependente. Diagnosticul primar al dependenței.	4	6	Studierea particularităților de formare a dependenței de droguri.	1.Elaborarea eseului „Particularitățile formării dependenței la adolescenți” - 2 ore. 2.Elaborarea eseului „Efectele consumului de droguri asupra organismului” - 2 ore. 3. Elaborarea eseului „Semne specifice dependenței de drog - 2 ore ((f/r).	1. Evaluare în grupuri mici. 2.Analiza eseului.
7.	Narcomania și societatea.	4	6	Studierea politicilor antidrog. .	1. Elaborarea eseului „Controlul abuzului de droguri la nivel mondial”. – 2 ore 2. Elaborarea eseului „Controlul abuzului de droguri la nivel național”. – 2 ore 3. Elaborarea eseului „Controlul abuzului de droguri la nivelul societății”. – 2 ore (f/r)	1. Analiza eseului în grupuri mici. 2. Evaluarea reciprocă.
8.	Aspectul juridic și pedagogic al narcomaniei.	4	6	Studierea aspectelor pedagogice și juridice al narcomaniei..	1. Elaborarea referatului „Pedagogia colaborării - principiul educării copilului în familie și școală.– 4 ore 2. Elaborarea eseului „Narcomania și jurisprudența” – 2 ore (f/r).	1.Evaluarea referatului. 2.Analiza eseului.
9.	Servicii socio-medice acordate persoanelor dependente de drog.	4	5	Studierea sectoarelor și metodologiei psihopatologiei	1.Elaborarea eseului „Particularitățile organizării serviciilor socio-medice în R.Moldova și alte țări.” - 2 ore. 2. Elaborarea eseului „Particularitățile intervenției psihosociale la etapa de susținere persoanelor dependente” – 2 ore 3.Elaborarea eseului „Metode contemporane de tratament medical persoanelor dependente de drog.” - 1 oră. ((f/r).	1.Evaluare frontală reciprocă. 2.Analiza eseului.
10.	Prevenirea narcomaniei. Metode de educație în domeniul drogurilor.	4	6	Studierea particularităților profilaxiei narcomaniei.	1. Elaborarea referatului „Profilaxia narcomaniei” - 4 ore 2. Elaborarea eseului „Metode și tehnici de comunicare în domeniul educației drogurilor”. – 2 ore (f/r)	1.Prezentare referatului în grupuri mici. 2. Autoevaluarea.

11.	Tabagismul.	4	6	Studierea dependenței de nicotină	1.Elaborarea eseului „Efectele tabagismului asupra organismului”. – 2 ore 2. Elaborarea eseului „Renunțarea la fumat”- 2 ore 3. Elaborarea eseului „Efectele nicotinei în organism” – 2 ore (f/r)	1.Evaluare în grupuri mici. 2.Analiza eseului.
12.	Dependență de preparate farmacologice.	4	6	Studierea medicamentelor cu efect dependogen.	1. Elaborarea eseului „Stupefiantele prescrise”. – 2 ore 2.Elaborarea eseului „Particularitățile Narcomaniei medicale” – 2 ore 3. Elaborarea eseului „Prevenirea dependenței de medicamente”. – 2 ore (f/r)	1. Autoevaluarea. 2.Analiza eseului.
13.	Dependențele tehnologice.	4	6	Studierea particularităților dependențelor tehnologice.	1. Elaborarea referatului „Dependențele tehnologice active” – 4 ore 2. Elaborarea eseului „Diagnosticul dependenței de internet” - 2 ore (f/r)	1. Prezentarea referatului în grupuri mici. 2.Analiza eseului.
14.	Dependență alimentară.	4	6	Studierea particularităților dependenței de produse alimentare	1. Elaborarea eseului „Patogenia dependenței de alimente” – 2 ore. 2. Elaborarea eseului „Efectele negative dependenței de alimente” – 2 ore. 3 Elaborarea eseului „Intervenția și prevenția dependenței de alimente” - 2 ore (f/r)	1. Evaluare în grupuri mici. 2.Analiza eseului.
15	Dependență de muncă.	4	7	Studierea particularităților dependenței de muncă.	1. Elaborarea eseului „Transformarea muncii în comportament compulsiv” – 2 ore 2. Elaborarea eseului „Istoricul și particularitățile specifice evoluției dependenței de muncă” – 2 ore 3 Elaborarea eseului „Prevenirea dependenței de muncă”. - 3 ore (f/r)	1. Evaluare în grupuri mici. 2.Analiza eseului.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Alecu Gh. „Manual de educație antidrog.”, Constanța, Ed. C.N.A.P.M.-S.A., 2003, p. 15.
2. Bulgaru M. „Aspecte teoretice și practice ale asistenței sociale” Chișinău, Centrul Ed. poligr. a USM,

2003.

3. Carata D. „*Asistența Socială a persoanelor dependente*” Tipografia UPS „I.Creangă”, Chișinău, 2010
4. Dee Pak Chora „*Comportamentul dependenților*”, Traducere de Elena Neculcea, ed. Curtea Veche, București, 2003.
5. Drăgan J., Alecu Gh., Țipișcă M. „*Dreptul Drogurilor.*”, Ed. Dobrogea, Constanța, 2001.
6. Sabău G.V. „*Traficul și consumul ilicit de droguri și precursori*”, Editura Universul Juridic, București, 2010

Opțională:

1. Boroi A., Neagu N., Sultănescu R. „*Combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.*”, București, Ed. Rosetti, 2001.
2. Carata D. „*Problematika reabilitării persoanelor dependente de alcool.*” În: International Conference „The Contemporary Issues Of The Socio-Humanitarian Sciences In The Context Of Metality`S Transformation”, Chișinău, ULIM, 8-9 Decembrie 2016.
3. Dima T. „*Traficul și consumul ilicit de droguri*”, Ed. Lumina-Lex, București, 2001.
4. Young Kimberly „*Internet Addiction: Symptoms, Evaluation And Treatment*” in “Innovations in Clinical Practice: A Source Book”, Sarasota, FL: Professional Resource Press, 1999.
5. Горбатенко А. С. и др. „*Родителям и педагогам: Все о наркомании.*” из. Феникс, Ростов – На – Дону, 2003
6. w.w.w.statistica.md

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>Licență</i>
Denumirea cursului	<i>Pedagogia socială</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Valentina Stratan, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	vstratanmd@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.04.O.030 zi	3	II	IV	90	45	45
U.05.O.028 f/f	3	III	V	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina este continuarea logică a cursurilor cu conținut umanist (U) și vizează pregătirea studenților pentru abordarea corectă a socializării copiilor/adolescenților aflați în dificultate. Actualitatea cursului este incontestabilă prin obiectivul ei general și special și contribuția în realizarea competențelor, ce definesc programul de studii, precum și corelarea acestuia cu alte cursuri din program. În acest context, cursul constituie o conexiune cu cursurile de specialitate care concură la formarea profesională a viitorilor asistenți sociali.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea diferitelor trasee de socializare a copiilor/adolescenților aflați în dificultate.
- Diferențierea mecanismelor de dezvoltare și socializare a copiilor/adolescenților.
- Înțelegerea aspectelor particulare în dezvoltarea și socializarea atipică a copiilor/adolescenților aflați în dificultate.
- Însușirea de strategii de prevenție și intervenție pentru copiii/adolescenții, aflați în dificultate.
- Exercițierea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice profesiei.
- Însușirea unor abilități de comunicare verbală eficientă.
- Învățarea unor abilități de lucru în echipă.

Finalități de studii

- să confere noi dimensiuni teoriei sociologice asupra educației;
- să argumenteze statutul și obiectul de cercetare al pedagogiei sociale;
- să cunoască și să caracterizeze metodele de influență pedagogică asupra socializării omului;
- să demonstreze cunoașterea și descrierea profesiei de pedagog social;
- să proiecteze activități curente și de perspectivă privind activitatea social-pedagogică cu copiii/adolescenții dezadaptați;
- să elaboreze obiective operaționale pentru activitățile social-pedagogice;
- să structureze tehnologii de lucru cu persoane care manifestă comportament social negativ;
- să analizeze lucrul instructiv-educativ din penitenciare și să propună tehnologii de corectare a comportamentului și atitudinii;
- să utilizeze în practică modelele social-pedagogice de influență;
- să ilustreze posibilitățile realizării mecanismelor socializării în cadrul activităților social-pedagogice.

Precondiții

1. Discipline de curriculum: *Introducere în asistența socială, Psihologia specială și psihopatologia, Sociologia generală, Psihologia vîrstelor, Pedagogia specială și reabilitare.*
2. Competențe: de a-și determina scopurile de învățare; de cunoaștere și înțelegere a conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare (adaptare/dezadaptare/readaptare, situația socială de dezvoltare a copilului, mecanisme de socializare, etapele socializării, metode de prevenție/intervenție/recuperare/reabilitare a dezadaptării ș.a.); de analiză și rezumare a surselor bibliografice; de căutare independentă a informației; de a lucra în echipă; a asuma diferite

roluri în colectiv; de organizare independentă a activității de învățare; de a-și autoevalua activitatea de cunoaștere; respectarea eticii profesionale și civice; de autoreglementare emoțională și sprijin etc.

Unitățile de curs

- Tema 1. Teorii sociologice asupra educației
- Tema 2. Obiectul, specificul și principiile de bază ale pedagogiei sociale
- Tema 3. Procesul social-pedagogic.
- Tema 4. Socializarea ca fenomen social-pedagogic
- Tema 5. Omul în procesul socializării. Educația în contextul microfactorilor socializării omului.
- Tema 6. Activitatea social-pedagogică. Principiile și direcțiile de bază ale activității social-pedagogice
- Tema 7. Reabilitarea social-pedagogică a copiilor/elevilor cu CES din medii incluzive.
- Tema 8. Aspectul pedagogic al lucrului cu persoanele cu comportament social-negativ (deviant)
- Tema 9. Cultura pedagogică a lucrătorului din domeniul social

Strategii de evaluare

Prin examen scris, constituit din:

- Proba I și II de evaluare curentă;
- Prezentări a proiectelor tematice, a proiectelor aplicative de intervenție, experimente/studii realizate individual.
- Participări în dezbateri, discuții interactive, analiza studiilor de caz, proiectelor, eseele etc.
- Proba finală – examen scris.

Bibliografie

Obligatorie:

- Cojocaru-Borozan M. Teoria și metodologia dezvoltării culturii emoționale a cadrelor didactice. Teză de doctor habilitat în pedagogie, Chișinău: 2011. 385 p.
- Elena Davidescu, Stratan Valentina. Pedagogia socială: (Suport de curs)/Univ. Ped. de Stat ”Ion Creangă”, Fac. Pedagogie, Catedra Științe ale Educației.- Chișinău : S.n., 2013 (Tipogr. UPS”I.Creangă”).- 394p.
- Drobot. L. Pedagogie socială. București: Didactică și Pedagogică, 2008. 156 p.
- Neacșu M.G. Contribuții la dezvoltarea pedagogiei sociale românești: I.C.Petrescu. În: Revista de Psihologie și Științe ale Educației a Universității Transilvania din Brașov, vol.III, 2008, nr.1, pg.93-101
- Neamțu N. (coord.) Procese de asistență socială centrate pe individ, familie și grup, Editura Accent, Cluj-Napoca. 2012
- Stratan V. Eventuale condiții socio-pedagogice de realizare și protecție a drepturilor copiilor educați în instituții rezidențiale. Conf. științifică anuală a corpului profesoral didactic UPSC, aprilie 2016
- Stratan V., Lapoșina E. Reinsertia socială a delincvenților minori prin procese de învățare socială dirijată. În: Dezvoltarea inovațională din Republica Moldova: problemele naționale și tendințele globale. Инновационное развитие Республики Молдова: национальные задачи и мировые тенденции. conf. intern. șt.-practică. 7-8 нояб. 2013, Comrat. S.n., 2013- 627p.

Opțională:

- Acriș C., Dumitru A.C. Pedagogie socială aplicată. Intervenție în munca socială. Buc. Cartea Universitară, 2005.
- Cuznețov L. Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei. Chișinău, 2008. 150 p.
- Lăscuș V. Deontologia pedagogului social. Cluj Napoca: Gewalt, 2002. 107 p.
- Neacșu M.G. Coordonate actuale ale profesiei de pedagog social. În: Revista științifică Studia Universitatis, Seria Științe ale Educației a Universității de Stat Moldova din Chișinău, 2008, nr. 9(19), pg.60-64.
- Neculau A. Pedagogie socială (experiențe românești). Iași: Universitatea „A.I.Cuza”. Iași, 1994. 201 p.
- Pedagog social [on line] http://82.78.73.82/so/Sanatare_asist/Pedagog%20social.pdf (vizitat 10.10.2013)
- Липский И. Понятийный аппарат и парадигмы развития социальной педагогики//Педагогика.2001.нр.10.с.13-20.
- Стратан В., Яниогло М. Психопедагогические и социальные аспекты аддиктивного поведения. Монография. Комрат: Комратский государственный университет. 2016 – 304 с.

**Universitatea Pedagogică
de Stat „ION CREANGĂ”
din Chișinău**

str. Ion Creangă, nr. 1, MD - 2069,
Chișinău, Republica Moldova
www.upsc.md

Denumirea programului de studii	Asistența Socială
Ciclul	licență
Denumirea cursului	Pedagogia specială
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială
Titular de curs	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
e-mail	emilia.laposina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.008 zi	3	I	II	90	45	45
F.03.O.014 f/r	3	II	III	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina este continuarea logică a cursurilor fundamentale și vizează pregătirea studenților pentru abordarea corectă a dezvoltării atipice, a educației speciale și a socializării copiilor/adolescenților aflați în dificultate. Actualitatea cursului este incontestabilă prin obiectivul ei general și special și contribuția în realizarea competențelor, ce definesc programul de studii (*cunoștințe privind profilurile atipice de dezvoltare și socializare în copilărie; înțelegerea și conceperea unor design-uri de cercetare care să fie aplicate în studiul dezvoltării, socializării și protecției sociale a copiilor/adolescenților aflați în dificultate*), precum și corelarea acestuia cu alte cursuri din program. În acest context, cursul constituie o conexiune cu cursurile de specialitate care concură la formarea profesională a viitorilor asistenți sociali (*Teorii și metode în asistența socială, Psihosociologia devianței, Pedagogia socială, Asistența socială a persoanelor cu handicap, Asistența socială a persoanelor în dificultate ș.a.*).

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Precizarea cadrului conceptual-metodologic al pedagogiei speciale (obiect de studiu și relații interdisciplinare; concepte de bază; clasificarea deficiențelor; finalități teoretice și practice ale pedagogiei speciale etc.).
- Identificarea specificului diagnozei și prognozei în pedagogie specială. Cu accent pe activitatea de prevenire și consiliere a familiilor copiilor.
- Expunerea principalelor caracteristici ale diferitor categorii de disabilități (tulburări de dezvoltare, tulburări de învățare, deficiențe neuromotorii, deficiențe mintale, auditive, vizuale), precum și abordarea fenomenului de policanicarp (autism și surdocecitate).
- Formarea unor reprezentări sociale corecte privind persoanele cu disabilități și locul acestora în societate.
- Familiarizarea cu principalele modalități de evaluare, particularizate pentru diferite trasee atipice de dezvoltare și socializare (deficiență, dizabilitate, handicap, dezadaptare, deprivare, tulburări de comunicare, copii rămași fără grija și atenția părinților etc).
- Explicarea cauzelor, efectelor și formelor de intervenție recuperatorie în cazul copiilor cu diferite tipuri de dizabilități și socializare atipică
- Operarea cu concepte fundamentale în domeniul pedagogiei speciale și reabilitare și utilizarea lor corectă și cu sens
- Conceperea și propunerea de planuri individualizate de intervenție privind optimizarea calității vieții copiilor/adolescenților cu un traseu atipic de dezvoltare și socializare.
- Înțelegerea aspectelor particulare în dezvoltarea și socializarea atipică și caracterizarea cognitive-comportamentală a unor profile.
- Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercitarea profesiei.
- Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social.
- Însușirea unor abilități de comunicare verbală prin susținerea de prezentări orale și prin implicarea activă în discuții.
- Învățarea unor abilități de lucru în echipă.

- Analiza comparativă a diferitelor tipuri de instrumente de depistare a dificultăților în dezvoltarea și socializarea copiilor și a metodelor de corectare/prevenire a acestora
- Însușirea de strategii de prevenție a excluderii sociale și intervenție pentru copiii/adolescenții cu dizabilități și familiilor acestora

Finalități de studii

- Să identifice și explice conceptele specifice pedagogiei special.
- Să integreze conceptele specifice cu alte concepte și teorii socio-psiho-pedagogice.
- Să explice modul în care pedagogia specială integrează concepte, teorii, metode etc. din alte ramuri ale psihopedagogiei și din domenii conexe, inclusive sociale.
- Să înțeleagă și dezvolte metodele și tehnicile de diagnoză și recuperare/reabilitare folosite în pedagogia specială
- Să structureze cunoștințele privind diferențierea între dezvoltarea/socializarea tipică – trasee atipice de dezvoltare/socializare.
- să acumuleze cunoștințe privind dezvoltarea diferitor profiluri atipice de dezvoltare/socializare (dizabilitate, tulburari de dezvoltare, de adaptare, învățare, de comunicare, probleme generate de divorțul sau plecarea părinților etc.).
- Să dobândească abilități de concepere și propunere a unor planuri de prevenție și intervenție pentru a reduce efectele unui traseu atipic de dezvoltare/socializare.
- Să proiecteze design-uri aplicative de stimulare a dezvoltării copiilor cu dizabilități, adecvate obiectivelor concrete ale cercetării în domeniul pedagogiei speciale.
- Să adopte o atitudine proactivă și pozitivă în integrarea/incluziunea educațională și social a copiilor cu dizabilități
- Să internalizeze aspectele deontologice necesare aplicării noilor metode, tehnici și instrumente specifice noilor abordări în pedagogia specială cu aplicații în asistența socială.
- Să cultive dorința de autorealizare în plan profesional și personal prin implicare în parteneriate de cercetare, publicarea de articole și participarea la evenimente științifice, educaționale și culturale în domeniul pedagogiei speciale și asistenței sociale.

Precondiții

1. Discipline de curriculum: *Introducere în asistența socială, Psihologia specială și psihopatologia, Psihologia generală, Psihologia vîrstelor.*
2. Competențe: de cunoaștere și înțelegere a conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare (norma de vîrstă și patologie, analizatori, adaptare/dezadaptare/readaptare, deficiență/disabilitate/handicap, defectul primar/secundar/terțial, situația socială de dezvoltare a copilului, metode de recuperare/reabilitare ș.a.), utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională; de analiză și rezumare a surselor bibliografice; de organizare independentă a activității de învățare etc.

Unități de curs

Rolul și locul psihopedagogiei speciale în cadrul științelor educației. Cadrul conceptual și Cadru conceptual și cadru legislativ
Principii moderne în domeniul asistenței persoanelor cu cerințe educative speciale
Modele de organizare a educației incluzive și factorii implicați în realizarea învățământului de tip incluziv
Sistemul de învățământ în Republica Moldova: bazele teoretice și aplicative
Principalele categorii de persoane cu cerințe educative speciale – clasificări, etiologie, scurtă prezentare clinică și psihopedagogică
Aspecte privind proiectarea unui curriculum în condițiile educației inclusive
Integrarea școlară pentru principalele categorii de copii cu cerințe educative special
Metode activ-participative aplicate în clasele integrate
Procesul de diagnostic și evaluare în condițiile educației integrate
Rolul factorilor non-cognitivi în eficiența învățării
Formarea parteneriatelor cu familiile
Facilitarea dezvoltării sociale și emoționale
Facilitarea dezvoltării limbajului

Stimularea dezvoltării abilităților cognitive
Ajutorul acordat copiilor în dezvoltarea abilităților motorii
Elaborarea planului educațional individualizat PEI

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii și specificarea acestora.
2. Prelegere clasică:
3. Dezbateri:
4. Proiect
5. Învățare situațională
6. Învățare bazată pe problemă
7. Învățare experiențială
8. Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen scris, constituit din:
Proba I de evaluare curentă: prezentarea referatului și lucrarea de control;
Proba II de evaluare curentă: test de cunoaștere la Pedagogia reabilitară;
Prezentări a proiectelor tematice, eseurilor, a proiectelor aplicative de intervenție, elaborate în baza rezultatelor obținute la unul din studii de caz, realizate individual.
Participări în dezbateri, analiza studiilor de caz, etc

Bibliografie

Obligatorie:

1. Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014. Publicat în Monitorul Oficial Nr. 319-324 art Nr : 634 Hotărârea nr. 523, Guvernul Republicii Moldova din 11.07.2011 privind aprobarea Programului de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011-2020. Publicat: 15.07.2011 în Monitorul Oficial Nr. 114-116 art Nr: 589
2. Comisarul ONU pentru Drepturile Omului în Studiu Tematic privind dreptul la educație al persoanelor cu dizabilități, 13 decembrie 2013, p. 7.
3. Crețu V. Incluziunea socială și școlară a persoanei cu handicap – Strategii și metode de cercetare. București: Ed. Printech, 2006. 232 p.
4. Danii A., Racu A. Educația terapeutică complexă și integrată. Chișinău: Ed. Univers Pedagogic, 2006. 208 p.
5. Dicționar enciclopedic de Psihopedagogie specială, Editura Fundației Culturale Marin Speteanu, București, 2009
6. Gerguț A. Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale. Strategii diferențiate și incluziune în educație. Polirom, Iași, 2006.
7. Izolați printre noi: dimensiuni ale participării copiilor cu cerințe educaționale speciale în sistemul de educație românesc / coord.: Mădălina Turza, Gelu Duminiță. - București: Rentrop & Straton, 2015.
8. Gherguț A. Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație. -B., Polirom, 2006
9. Lapoșina Emilia Importanța formării coeziunii grupului școlar în instituțiile cu practici incluzive, Revista de Științe Socioumane” numărul 2 (39), Tipografia UPSC, 2018, pag.19-29.
10. Lapoșina E. Particularitățile adaptării școlare a copilului cu dizabilități - abordarea psiho-pedagogică în învățământul incluziv. //Conferința științifică internațională:”Structura și dinamica personalității umane în epoca globalizării: perspective psiho-socio-pedagogice” 26 mai 2017, Tipografia USARB, Bălți 2017, p.144-150.
11. Lapoșina E.,Stratan V. Prevenirea comportamentelor de bullying în școala incluzivă. În Dimensiuni psihosociale și legale ale devianței comportamentale. Ch.: Tipografia UPS ”Ion Creangă”, 2014. p. 85 – 93. ISBN 978-9975-46-215-0.
12. Laposina E. Stratan V. Intervenția individualizată în relația timpurie părinte-copil cu dizabilități. În Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Ch.: Tipografia UPS ”Ion Creangă”, 2014., p.482-487 . ISBN 978-9975-46-198-6.
13. Laposina E. Comportamentul de bullying în școala ca forma incipientă a violenței. În Dimensiuni contemporane în formarea personalității copilului și adolescentului. Ch.: Tipografia „Reclama”,2014. P.228-234.ISBN 978-9975-58-019-9

14. Mara Daniel – Strategii didactice în educația incluzivă, Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 2009
 15. Turza M. Asigurarea dreptului la educație pentru copiii cu dizabilități din România, în The Exercise of the Right to non-discrimination and equal opportunities in the contemporary society, Ed. proUnivesritaria, 2014
 16. Verza Florin Emil (in colab.), Psihopedagogia corecțională – Suport didactic pentru coordonatorii educației incluzive – Programul de formare continuă în domeniul educației incluzive, Chișinău , 2011.
 17. Verza, F. E., Pedagogie speciala, I.S. FE-P Tipografia Centrala, Chisinau 2012, ISBN 978-9975-53-061-3
 18. Verza F.E., Popovici D.V (coord). Ghid de educație specială. Diagnoză, evaluare și terapie, Editura Universității din București, 2013
 19. Pereteatcu Maria Psihopedagogie special. Curs de prelegeri la disciplina. Bălți, 2005.
 20. Popovici D. V. Orientări teoretice și practice în educația integrată, Arad: Ed. Univ., 2007, 354 p.
 21. Popovici D. V. Integrarea și incluziunea educațional școlară a copiilor cu deficiențe. În: Tratat de psihopedagogie specială, București: Ed. Universitatea din București, 2011, p. 1007-1130.
- Opțională:**
22. Racu A., Popovici D. V., Crețu V., Racu S., Bucinschi C. Asistența socială a persoanelor cu dizabilități. Chișinău: Ed. Pontos, 2007, 298 p.
 23. Racu A., Popovici D. V., Danii A., Crețu V. Intervenția recuperativ-terapeutică pentru copiii cu dizabilități multiple, Chișinău: Ed. Ruxanda, 2009. – 376 p.
 24. Ainscow M. (coord.) Improving Schools, Developing Inclusion. Ed:Routledge, London and New York, 2006.
 26. Chicu V.,Cojocar V.Educație incluzivă.Repere metodologice.-Ch.,2006.
 27. Vrasmas E.Coord.Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu disabilități. B.,2003

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licențiat</i>
Denumirea cursului	<i>Asistența socială a persoanelor cu handicap</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psiologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
e-mail	emilia.laposina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.031 zi	2	II	IV	60	30	30
S.05.O.029 f/f	2	III	V	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina este continuarea logică a cursurilor de specialitate și vizează pregătirea formabililor/studentilor pentru abordarea corectă și cu maxim succes a problemei handicapului și protecției sociale a persoanelor cu dizabilități de diferite vârste. În acest context, obiectivul general constituie dezvoltarea competențelor de bază în domeniul prevenției handicapului și intervenției asistențiale pentru recuperarea persoanelor cu dizabilități.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

conștientizare a diversității specifice lumii contemporane.

- aplicare a serviciilor de asistență socială pentru persoane cu dizabilități;
- cooperare, colaborare, parteneriat în recuperarea asistențială a persoanelor cu dizabilități;
- identificare a factorilor de risc cu privire la discriminarea persoanelor cu dizabilități;
- elaborare a planului de intervenție asistențială;
- implicare a comunității în activitatea de prevenție a stărilor de handicap.

Finalități de studii

la nivel de integrare:

- să planifice, realizeze și verifice procesele de dezvoltare a beneficiarului cu dizabilități;
- să propună proiecte de cooperare și parteneriat dintre specialiști în prevenția fenomenului de marginalizare și excludere socială,
- să întocmească elaborări metodologice privind studii de caz,
- să ilustreze posibilitățile realizării politicilor sociale în domeniul protecției sociale ale persoanelor cu dizabilități.

la nivel de aplicare:

- să identifice nevoile persoanelor cu dizabilități,
- să structureze și să aplice un program de recuperare și protecție a persoanei cu dizabilități;
- să aplice tehnici de diagnosticare a problemelor persoanelor cu dizabilități și tehnologii eficiente de terapie ocupațională,
- să aplice tehnici de muncă asistențială cu membrii familiei copilului cu dizabilități;
- să determine rolul serviciilor de asistență socială, de sprijin, de protecție, de prevenire în combaterea fenomenului de handicap.

la nivel de cunoaștere:

- să argumenteze aspectul multidisciplinar al asistenței sociale a persoanelor cu dizabilități,
- să relateze despre cauzele și consecințele fenomenului handicap,
- să descrie flexibilizarea abordării problemei recuperării persoanelor cu dizabilități,
- să definească conceptele fundamentale ale asistenței sociale a persoanelor cu dizabilități,
- să abordeze aspectul multidimensional al intervenției în cazurile persoanelor cu dizabilități și familiilor acestora.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Introducere în asistența socială, Teorie și metoda în asistența socială, Psihologia generală, Psihologia vârștelor, Pedagogia specială și reabilitară*; etc.
2. Studenții trebuie să cunoască legislația în domeniul protecției persoanelor cu dizabilități, legitățile cu referire la dezvoltarea individului la diferite vârste, bazele teoretice ale asistenței sociale, metode și tehnici de diagnostic și intervenție asistențială, să elaboreze strategii de activitate în studiu de caz, servicii de asistență socială.

Unități de curs

Obiectul, problematica și funcțiile disciplinei Asistența socială a persoanelor cu dizabilități
Politica socială față de persoanele cu dizabilități
Repere istorice ale asistenței sociale în Republica Moldova și perspective
„Invaliditatea”.Grade. Procedura. Reabilitarea. Implicarea asistentului social pentru asistența beneficiarelor
Asistența socială a copii cu dizabilități. Recuperarea copiilor cu cerințe educaționale speciale
Recuperarea și reintegrarea socială a persoanelor cu nevoi speciale
Prevenirea instituționalității
Asistența socială a familiilor cu dizabilități
Discriminarea și modalități de combatere a fenomenului discriminare a persoanelor cu dizabilități

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii și specificarea acestora.
2. Prelegere clasică:
3. Dezbateri:
4. Proiect
5. Învățare situațională
6. Învățare bazată pe problemă
7. Învățare experiențială
8. Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen oral, care se constituie din:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază în sistemul de protecție a persoanelor abuzate;
- Proba II de evaluare curentă: evaluarea portofoliului, elaborarea referatului tematic/ eseului și prezentarea discursului/studiului de caz;

Prezentări orale, participări în dezbateri, portofolul, analiza studiilor de caz, planuri de intervenție elaborate

Bibliografie

Obligatorie:

- Crețu V. Incluziunea socială și școlară a persoanei cu handicap – Strategii și metode de cercetare. București: Ed. Printech, 2006. 232 p.
- Danii A., Racu A. Educația terapeutică complexă și integrată. Chișinău: Ed. Univers Pedagogic, 2006. 208 p.
- Popovici D. V. Orientări teoretice și practice în educația integrată, Arad: Ed. Univ., 2007, 354 p.
- Popovici D. V. Integrarea și incluziunea educațional școlară a copiilor cu deficiențe. În: *Tratat de psihopedagogie specială*, București: Ed. Universitatea din București, 2011, p. 1007-1130.
- Popovici D.V. Schiță de program educativ personalizat pentru organizarea integrării sociale a școlărilor mici instituționalizați cu deficiență mentală. În revista „Societate și Handicap”, nr.2, 2004, p. 32-36.
- Racu A., Popovici D. V., Crețu V., Racu S., Bucinschi C. Asistența socială a persoanelor cu dizabilități. Chișinău: Ed. Pontos, 2007, 298 p.
- Racu A., Popovici D. V., Danii A., Crețu V. Intervenția recuperativ-terapeutică pentru copiii cu dizabilități multiple, Chișinău: Ed. Ruxanda, 2009. – 376 p.
- Gerguț A. Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale. Strategii diferențiate și incluziune în educație. Polirom, Iași, 2006.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

- Chicu V., Cojocaru V. Educație incluzivă. Repere metodologice. -Ch., 2006

Opțională:

- Ainscow M. (coord.) Improving Schools, Developing Inclusion. Ed: Routledge, London and New York, 2006.
- Vrasmas E. Coord. Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu dizabilități. B., 2003

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licențiat</i>
Denumirea cursului	<i>Servicii de îngrijire la domiciliu. Asistența socială a persoanelor infectați cu HIV/SIDA.</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Carata Dumitru, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Carata Dumitru, dr., conf. univ.
e-mail	d.carata@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
<i>S.04A.032</i>	4	II	IV	120	60	60
<i>S.05.A.030</i>	4	III	V	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>În cadrul cursului să analizează obiectivele și principiile furnizării serviciului de îngrijire la domiciliu, drepturile beneficiarilor de servicii și obligațiile personalului, sunt descrise managementul resurselor umane și formarea echipei multidisciplinare de îngrijire la domiciliu; sunt descrise etiologia și patogenia sindromului imunodeficient dobândit, aspectele psihosociale ale bolii, posibilități de intervenție și asistența socială a persoanelor HIV infectați și bolnavilor cu SIDA, obiectivele principale, strategii prioritare și acțiunile prevăzute în domeniul profilaxiei infecției HIV/SIDA.</p> <p>Actualitatea cursului se datorează îmbătrânirii demografice a populației din Republica Moldova și evoluției rapide infecției HIV și maladii SIDA în Republica Moldova, necesității acumulării competențelor profesionale la viitorii specialiști în domeniul Asistenței Sociale, precum și corelarea acestuia cu alte cursuri din program. În acest context, cursul constituie o conexiune cu cursurile fundamentale și de specialitate care concurează la formarea profesională a viitorilor asistenți sociali (<i>Teorii și metode în AS, AS a persoanelor de vârstă a III, AS a persoanelor dependente, AS a persoanelor în dificultate ș.a.</i>).</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea obiectivelor, sarcinilor și principiilor furnizării serviciului de îngrijire la domiciliu, nevoilor și drepturilor beneficiarilor, particularităților procesului epidemic în R. Moldova și sistemului de asistență socială persoanelor infectați cu HIV și bolnavi cu SIDA, concepțiilor principale a etiologiei, patogeniei și evoluției sindromului imunodeficient dobândit, aspectelor psihosociale, demografice și economice ale bolii, termenilor și noțiunilor specifice domeniilor.</p> <p>Competențe de învățare: studenții vor manifesta capacitatea de a se documenta privind furnizorii serviciilor la domiciliu, categorii de rețele a îngrijirilor comunitare, metodele contemporane de intervenție asistențială privind beneficiarii îngrijirii la domiciliu, a acumula cunoștințele de epidemiologie, de prevenire și control a infecției HIV, cunoștințele legislative și terapeutice, cunoștințele despre o anumită categorie de servicii și resurse psihosociale și medicale, inclusiv facilități din afara instituțiilor (grupuri de suport, organizații care cuprind în program și secțiuni referitoare la persoanele cu SIDA), despre organizațiile de ajutor ambulatoriu și autoritățile locale; în priceperea de a consulta sursele de specialitate și de a învăța din propriile experiențe pe parcursul orelor la seminare (simulare), orelor de voluntariat și orelor de practică în ONG „Credința”, „Viața Nouă” și alt.</p>

Competențe de aplicare: se materializează în realizări concrete: elaborarea planului de intervenție psihosocială privind reabilitarea și re-socializarea dependenților de îngrijiri la domiciliu, privind prevenirea extinderii infecției HIV și pentru a susține pacienții în procesul de acceptare a bolii, de depășire a crizelor și de formulare a unor planuri realiste pentru viitor în cadrul simulărilor și al celor două practici la specialitate; în capacitatea de transfer al celor învățate asupra situațiilor de reabilitare și re-socializare beneficiarilor, colaborarea eficientă în echipa multidisciplinară;

Competențe de analiză: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare/dezvoltare a competențelor, pentru a lua o decizie științific întemeiată privind diagnosticul, reabilitarea și integrarea în societate persoanelor dependente de îngrijiri la domiciliu, persoanelor infectați cu HIV și bolnavilor cu SIDA; în aplicarea unor grile sau parametri de evaluare, prin care să desfășoare autoevaluarea și evaluarea reciprocă a cunoștințelor în cadrul cursului studiat.

Finalități de studii

1. Să determine rolul serviciilor de asistență socială, de sprijin, protecție, reabilitare și integrare socială persoanelor dependente de îngrijiri la domiciliu, persoanelor infectați cu HIV și bolnavilor cu SIDA.
2. Să utilizeze tehnicile de diagnostic psihosocial persoanelor dependente de îngrijiri la domiciliu, persoanelor infectați cu HIV și bolnavilor cu SIDA, și să argumenteze necesitatea și specificul metodelor de intervenție psihosocială.
3. Să repereze metodele, procedeele/tehnicile și exercițiile aplicabile în lucrul său cu persoanele dependente de îngrijiri la domiciliu, persoanelor infectați cu HIV și bolnavilor cu SIDA.
4. Să argumenteze aspectul multidisciplinar al asistentei medico-psiho-sociale a persoanelor dependente de îngrijiri la domiciliu, persoanelor infectați cu HIV și bolnavilor cu SIDA.

Precondiții

1. Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede limba de instruire.
2. Discipline anterior studiate: Introducere în AS; Teorii și metode în AS.
3. Deprinderi de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, un proiect, un eseu, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare.

Repartizarea orelor de curs

1. Definiția, legislația de bază și componentele principale ale îngrijirii la domiciliu. Beneficiarii de îngrijire la domiciliu și drepturile beneficiarilor de servicii
2. Furnizorii serviciilor la domiciliu. Principiile și sarcinile care stau la baza furnizării serviciilor de îngrijire la domiciliu
3. Managementul resurselor umane
4. Echipa furnizoare de servicii de îngrijire la domiciliu
5. Echipa operațională (echipa de profesioniști)
6. Formarea echipei multidisciplinare, managementul îngrijirilor la domiciliu.
7. Evaluarea serviciilor de îngrijire la domiciliu
8. Planul al serviciilor de îngrijiri la domiciliu. Monitorizarea și bilanțul serviciilor de îngrijiri la domiciliu
9. Serviciile de îngrijire la domiciliu a bătrânilor în sistemul medical și social în Moldova și alte țări.
10. SIDA - pandemia secolului XXI.

11. Arhitectura fenomenului SIDA.
12. Aspectele psiho-sociale ale bolii și posibilității de intervenție.
13. Consilierea în domeniul infecției HIV și maladii SIDA.
14. Educația și cultura în domeniul infecției HIV/SIDA.
15. Politici sociale și legislația în vigoare în domeniul HIV-SIDA.
16. Strategii naționale și sarcinile principale în domeniul profilaxiei infecției HIV/SIDA.

Strategii de evaluare

Nota finală la cursul studiat este constituită din:

- Proba I de evaluare curentă (a 7 săptămână): test de cunoaștere a materialului predat la cursul „Servicii de îngrijire la domiciliu și asistența socială a persoanelor infectați cu HIV/SIDA” - 15%
- Proba II de evaluare curentă (a 14 săptămână): test de cunoaștere a materialului predat la cursul „Servicii de îngrijire la domiciliu și asistența socială a persoanelor infectați cu HIV/SIDA” - 15%
- Studiul individual -10%
- Reușita curentă (evaluarea formativă) -20%
- Rezultatul la examen (evaluarea finală în scris) – 40%

Bibliografie

Obligatorie:

1. Buzducea D. „SIDA. Confluente psiho-sociale”, Ed. Știința și Tehnica, București 1997.
2. Buzducea D., „Aspecte contemporane în asistență socială”, Ed. Polirom, Iasi, 2005.
3. Carata D. „Servicii de îngrijire la domiciliu” în publicația didactică „Asistența Socială – un răspuns la problematica grupurilor de risc”, Tipografia UPS „I.Creangă”, Chișinău, 2013
4. „Hospice – îngrijiri paliative”, Ed. Pontos, Chișinău, 2004
5. Mereuță I, Bujor V., Munteanu L, Saudea A. „Demnitatea oamenilor bătrâni și asistența lor medico-socială”; Asociația pentru Demnitatea Umană din RM”, Chișinău, 2004
6. Miftode V., Cojocaru M., Cojocaru Ș. „Populații vulnerabile și fenomene de auto-marginalizare. Strategii de intervenție și efecte perverse”; Ed. Lumen, Iași, 2002
7. „Prevenirea infecției cu HIV/SIDA, a altor infecții cu transmitere sexuală și a consumului de droguri”, manual educatorului, Salvați copiii, București, 2005
8. „Principii îngrijirii la domiciliu”, manual, Tipografia Centrală, Chișinău, 2002.

Opțională:

1. Buletin informativ privind situația epidemică, realizarea programului național pe anii 2001-2017, Chișinău, centru SIDA, 2017.
2. Carata D., „Evoluția HIV în Republica Moldova”, Conferința științifică anuală a profesorilor și cercetărilor UPS de Stat „I.Creangă” : „Problemele ale științei socioumanistice și modernizării învățământului” 23 -24 martie 2017.
3. Ciufecu C., Ciufecu E., „HIV - SIDA: Manual practic. De la cunoaștere la prevenție”, Ed. Viața Medicală Românească, București, 1998
4. Hotărârea Guvernului R. Moldova n. 948 de la 5.IX.2005.
5. Барден И., Фогель А., Водрашке Г. „Домашний уход за больными . Большая книга советов” «ТРИАС».Перевод с немецкого .Издательство «СТРИМ», Львов 2001.
6. w.w.w.statistica.md

Denumirea programului de studii	Asistența socială
Ciclul	Licența
Denumirea cursului	Asistența socială în domeniul sănătății mintale
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și psihopedagogie specială/Asistență socială
Titular de curs	Plămădeală Victoria
Cadre didactice implicate	
e-mail	victoria.plamadeala001@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.A.034 zi	3	2	4	90	45	45
S.05.A.032 f/f	3	3	5	90	24	66

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul dat face parte din cursurile la alegere care contribuie la însușirea unei sume de cunoștințe teoretice despre om și sănătatea mintală. „Asistența socială în domeniul sănătății mintale” prin valențele sale multiple reprezintă un important instrument de acțiune practică a asistentului social în activitatea de promovare a stării de sănătate mintală și de combatere a factorilor de risc atât la individ, cât și în cadrul comunității social – umane.

Actualitatea acestei discipline reiese din necesitatea promovării acțiunii de igienă mintală pentru prevenirea creșterii riscului bolilor psihice, devianțelor sociopatice, violenței, toxicomanilor, alcoolismului, perversiunilor sexuale, etc. Odată cu introducerea unității de asistent social în spitalele psihiatrice și rețeaua de centre de sănătate mintală a apărut necesitatea predării acestui curs la instituțiile superioare de învățământ implicate în formarea asistenților sociali.

Cursul dat se bazează și are tangențe cu următoarele discipline:

Dreptul și legislația în AS

Sociologia generală și tehnici de cercetare

Psihologie și psihopatologie

Psihologia dezvoltării

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- ✓ Identificarea factorilor de risc pentru sănătatea mintală în raport cu etapele vieții;
- ✓ Identificarea problemelor cu care se confruntă familia persoanei cu probleme de sănătate mintală;
- ✓ Elaborarea planului de intervenție asistențială privind recuperarea și (re)socializarea persoanei cu probleme de sănătate mintală;
- ✓ Identificarea rolului asistentului social în protecția dreptului persoanelor cu probleme de sănătate mintală;
- ✓ Edificarea poziției active în promovarea valorilor sănătății mintale și educației unui mod sănătos de viață;

Finalități de studii

- Să determine obiectivele și funcțiile asistenței sociale în domeniul sănătății mintale;
- Să explice conceptul de normalitate și anormalitate;
- Să identifice factorii de risc ai sănătății mintale;
- Să determine specificul sănătății mintale în raport cu etapele vieții;
- Să explice caracteristicile bolnavului psihic;
- Să identifice dificultățile cu care se confruntă familia persoanei cu probleme de sănătate mintală;
- Să determine rolul serviciilor de recuperare a persoanelor cu probleme de sănătate mintală;
- Să structureze și să aplice un program de (re)socializare a persoanei cu probleme de sănătate mintală;

- Să determine rolul asistentului social în diminuarea factorilor de risc pentru sănătatea mintală;
- Să determine principiile și scopurile educației sănătății mintale;
- Să aplice diverse modele de educație a modului sănătos de viață;

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Sociologia generala si tehnici de cercetare, Introducere in asistenta sociala, Teorie si metoda in asistenta sociala, Dreptul și Legislația în AS, Psihologia dezvoltării, etc.*

2. Condiții prealabile:

- cunoașterea limbii de instruire la nivelul C2;
- operaționalizarea terminilor în domeniul asistenței sociale: sănătate mintală, igienă mintală, normalitate/anormalitate psihică, boală psihică, factorii de sanogeneză, factorii de morbigeneză, psihoprofilaxia, recuperare, resocializare, etc.
- formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare.

Unități de curs

- Abordări conceptuale cu privire la sănătate mintală
- Conceptul de normalitate prin prisma ideilor moderne
- Istoricul abordării sănătății mintale
- Factorii de risc pentru sănătatea mintală
- Sănătatea mintală pe parcursul vieții
- Sănătatea mintală în copilărie și adolescență
- Sănătatea mintală a adultului
- Sănătatea mintală a persoanei de vârstă a treia
- Protecția socială a persoanelor cu probleme de sănătate mintală
- Modelul social și sănătatea mintală

Strategii de predare și învățare

Prelegere clasică;
Prelegere interactivă;
Prelegere în baza suportului;
Dezbateri tematice;
Învățare situațională;
Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen oral care se constituie din:
Proba de evaluare curentă: evaluarea portofoliului, prezentarea studiului de caz/planului de intervenție
Proba finală: bilet cu 3 întrebări la nivel de cunoaștere, aplicare și integrare

Bibliografie

Obligatorie:

1. Suport pentru curs universitar Plămădeală V., Stratan V., 2018
2. Enăchescu C. Tratat de igienă mintală, Polirom, Iași, 2004;
3. Golu F. Manual de psihologia dezvoltării, Polirom, Iași, 2015;
4. Prelipceanu D. Psihiatrie note de curs, Info Medica, București, 2003;

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

5. Melnic M. Societatea civilă și sănătatea mintală, Chișinău 2003;
6. Neamțu G. , Tratat de asistență socială, Iași, 2003

Opțională:

1. Tudose F., Tudose C., Dobranici L., Psihologie și psihiatrie pentru psihologi, Info Medica, București, 2002;
2. Buzdicea D. Sisteme moderne de asistență socială, Polirom, Iași, 2009;
3. Dilion M. Suport de curs Instruirea asistenților sociali comunitari, Chișinău, 2007;
4. Hărățau M., Ghid de promovare a sănătății mintale la locul de muncă
www.romtens.ro/images/Brosura_Sanatate_Mintala_La_Munca.pdf
5. Milea Ștefan – Psihiatrie și/sau sănătate mintală – Revista Română de Psihiatrie, seria a - III – a, vol. X, nr. 1 – 2, 2008

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	Asistență Socială
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Administrarea comunitară a justiției
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie Specială/Catedra Asistența Socială
Titular de curs	Maria Vîrlan, conf. univ., dr. , Frunze Olesea, conf. univ., dr.
Cadre didactice implicate	Maria Vîrlan, conf. univ., dr. , Frunze Olesea, conf. univ., dr. Dița M., lector univ.
e-mail	maria_virlan@yahoo.com , patricia07@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.A.036 zi	3	II	IV	90	45	45
S.04.A.036 f/r	3	III	VI	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Administrarea comunitară a justiției” are menirea de a pregăti viitorii specialiști în domeniul asistenței sociale în a avea cunoștințe și abilități de prevenire și combatere a infracționalității la nivel de comunitate, deoarece criminalitatea ia naștere în comunitate, acționează în interiorul și împotriva ei. Totodată viitorii asistenți sociali sunt instruiți în sensul reintegrării sociale a persoanelor liberate din locurile de detenție și prevenirea recidivei. Un aspect important în desfășurarea acestui curs este pregătirea viitorilor specialiști în domeniul Probațiunii, rolului consilierului de probațiune în resocializarea persoanelor liberate din detenție. Tot în acest context o importanță majoră îl are derularea programului PRO Social în procesul de pregătirea deținuților pentru liberare din detenție.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea și înțelegerea conceptului de administrare comunitară a justiției; va ști obiectivele administrării comunitare a justiției; va demonstra cunoașterea principalelor politici sociale în domeniul administrării justiției comunitare; va ști etape ale probațiunii și tehnici de intervenție la fiecare etapă; va dovedi cunoaștere cadrului legal cu privire la probațiune.

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se documenta în vederea completării referatului prezentențial, proiectării design-ului evaluării la etapa sentențială, elaborării unui plan de intervenție pentru supraveghere la această etapă; capacitatea de a face legătură dintre justiția restaurativă și cea tradițională; în priceperea de a consulta sursele de specialitate și de a învăța din propriul demers educativ.

Competențe de aplicare: studentul va aplica cunoștințele specifice disciplinei în identificarea nivelului de dezvoltare proprie a abilităților de comunicare și relaționare, în selectarea corectă a metodelor de evaluare și intervenție la diferite etape ale probațiunii.

Competențe de analiză: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de

formare/dezvoltare a competențelor, pentru a lua o decizie științific întemeiată; în aplicarea unor grile sau parametri de analiză a legislației naționale în domeniul probațiunii; în analiza posibilităților de dezvoltare personală din perspectiva asistențială.

Competențe de comunicare: se arată în capacitatea de a se exprima în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific asistenței sociale în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihosocială și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbaj profesional.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de a întocmi referatul de evaluare psihosocială, de a stabili parteneriate la nivel comunitar în procesul de asistență psiho/socială la diferite etape ale probațiunii, de a proiecta programe de asistență și consiliere la etapa sentențială, programe de resocializare și reintegrare psihosocială a persoanelor în conflict cu legea.

Finalități de studii

- Să diferențieze componentele din sistemul de administrare comunitară a justiției.
- Să identifice standardele naționale și internaționale privind justiția comunitară .
- Să argumenteze rolul probațiunii în administrarea justiției comunitare.
- Sa identifice modele de consiliere corecțională.
- Să formeze deprinderi de utilizare a consilierii în sistemul de probațiune și administrare comunitară a justiției.
- Să cunoască prevederile și sarcinile programului Pro Social.
- Să pună în aplicare practică Programul dar și alte activități destinate pregătirii pentru eliberare a deținuților.
- Să dețină abilități practice în lucru cu infractorii minori în vederea prevenirii infraționalității și resocializării minorilor delicvenți.

Precondiții

- Abordarea temelor incluse în program se va fundamenta pe cunoștințele și deprinderile dobândite anterior pe parcursul predării cursurilor de Legislația familiei în AS, Dreptul și legislația în AS, Psihosociologia devianței, TMAS
- Operaționalizarea termenilor în domeniul asistenței sociale: teorii, metode și tehnici în asistență socială, intervenție asistențială, echipă multidisciplinară, procesul de asistență socială, asistent social, beneficiar, comportament deviant, consiliere psihologică etc.

Unități de curs

Tema: Justiția restaurativă.

Tema: Bazele teoretice ale probațiunii .

Tema: Probațiune presentențială.

Tema: Relațiile de parteneriat în procesul de asistență psiho-socială la etapa presentențială.

Tema: Probațiunea sentențială.

Tema: Probațiunea postpenitenciară.

Tema: Monitorizarea executării pedepsei cu muncă neremunerată în beneficiul comunității.

Tema: Probațiunea pentru minori.

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii informaționale
2. Prelegere clasică
3. Brainstorming
4. Lucrul în grup
5. Analiza studiilor de caz
6. Lucru individuală, portofoliu.

Strategii de evaluare

Prin examen oral, care se constituie din:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază
- Proba II de evaluare curentă: evaluarea portofoliului, elaborarea referatului tematic/ eseului și prezentarea discursului/studiului de caz;

Prezentări orale, participări în dezbateri, portofoliu, analiza studiilor de caz, planuri de intervenție elaborate etc.

Proba finală – examen scris.

Bibliografie

Obigatorie:

1. Buzducea D., Aspecte contemporane în asistența socială. Iași: Polirom, 2005.
2. Ciobanu D., Bolotovici L., Popa V., Gribincea T., Zaharia V., Reintegrarea socială a persoanelor liberate din locurile de detenție, IRP, Chișinău, 2009.
3. Cojocaru, S. Metode apreciative în asistența socială. Ancheta, supervizarea și managementul de caz, Polirom, Iași, 2005.
4. Dița M., Strategii și metode de lucru a asistentului social în lucrul cu ex deținuții în vederea restabilirii legăturii acestuia cu familia, Cahul 2015, ppg. 192-196.
5. Dița M., Consumul de droguri în rîndul adolescenților-o formă a devianței comportamentgale, Chișinău, 2014, pg. 474-482.
6. Dița M., Vîrlan M., Rolul echipei multidisciplinare în profilaxia comportamentului deviant, Chișinău 2014, pg 442-449.
7. Ghid de aplicare practică. Mobilizare a comunității, aprobat prin Ordinul Ministrului MPSF nr. O22 din 04 decembrie 2009.
8. Florian Gh., V. Zaharia, M. Dion, Vit. Popa, R. Moraru-Chiliman, Probațiunea presentențială în privința minorilor. Teorie și practică, IRP, Chișinău, 2005.
9. Vîrlan M., Frunze O., Intervențiile psihosociale în lucru cu delicventele minore, Chișinău 2014, pg. 474-482.
10. Vîrlan M., Frunze O., Aspectele resocializării delicvenților minori, Chișinău 2014, pg. 234-238.
11. Zaharia V., Popa Vl., Popa Vit., Postu D., Astrahan L., Ghidul consilierului de probațiune, IRP, Chișinău, 2009.
12. Ulianoschi X., Mîrza V., Golubțov I., Rîjicova S., Ghid privind munca neremunerată în folosul comunității

aplicată față de minori, IRP, Chișinău, 2006.

Opțională:

1. Balahur Doina, Fundamente socio-juridice ale probațiunii, Iași, Editura Bit, 2001.
2. Botescu G.M., Delincvența juvenilă, București, Editura Universitară, 2004.
3. Miftode V. Tratat de asistență socială. Iași: Lumen, 2010.
4. Zaharia V., Popa Vl., Popa Vit., Postu D., Astrahan L., Ghidul consilierului de probațiune, IRP, Chișinău, 2009. Ulianovschi X., Probațiunea. Alternative la detenție, IRP, Chișinău, 2004.
5. Vulpescu, N. Canțer, D. Postu, I. Adam, Pregătirea pentru liberare a deținuților, IRP, Chișinău, 2007.
6. Giles G. W., Administrarea justiției în comunitate. Standarde și reglementări internaționale, 2001.
7. Zaharia V., Harconiță N., Popa V., Ghid de implicare comunitară în activitatea de probațiune în privința minorilor. - Ch.: „Bons Offices” S.R.L., 2010.

Denumirea programului de studii	Asistență socială
Ciclul	I
Denumirea cursului	ȘTIINȚE FILOSOFICE
Facultatea/catedra responsabilă de curs	CATEDRA ȘTIINȚE FILOSOFICE ȘI ECONOMICE
Titular de curs	Buzinschi Elena, doctor în pedagogie, conferențiar universitar
Cadre didactice implicate	S.Roșca, M.Saboșciuc
e-mail	nutel@list.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.05.A.038	3	III	V	90	45	45
U.06.A.036	3	III	VI	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Științe filosofice va contribui la formarea unei concepții adecvate despre lume, la pregătirea teoretică și metodologică a specialistului cu studii universitare; va ajuta la orientarea în multiplicitatea și diversitatea fenomenelor naturale și sociale din lume; va orienta spre studierea modalităților de gândire și investigare, formată dintr-un ansamblu de noțiuni și idei, care tinde să cunoască și să înțeleagă sensul existenței sub aspectele sale cele mai generale, o concepție generală despre lume și viață. Disciplina nominalizată va contribui la formarea unui sistem analitic de cugetare, deprinderilor de cugetare logică, să participe la discuții, polemici, la sintetizarea ideilor și valorilor general-umane.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoașterea noțiunilor, categoriilor, limbajului filosofic.
Studierea domeniilor filosofiei: Ontologia, Gnoseologia, Praxiologia, Axiologia, Antropologia, Istoriei filosofiei etc..
Cunoașterea funcțiilor filosofiei: cognitive, educative, metodologice, axiologice, de generalizare, de prognozare etc.
Studierea metodelor filosofice: socratică, dialectică, fenomenologică, hermeneutică, raționalismului critic, analizei lingvistice etc.
Conceperea problemei omului, a relațiilor umaniste, inclusiv, a libertății, a creativității și a culturii elevului, studentului, pedagogului.
Cursul de Științe filosofice va contribui la formarea concepției despre lume a viitorului specialist pedagog; la pregătirea lui metodologică și spirituală.
Analiza comparativă a concepțiilor educaționale, etice ale marilor gânditori pe parcursul secolelor.
Se creează și se dezvoltă gândirea analitică cu privire la relațiile sociale, spirituale, politice și economice la etapa contemporană.
Științele filosofice contribuie la realizarea standardelor de formare profesională în învățământul universitar.

Finalități de studii

Să înțeleagă conexiunea dintre filosofie și disciplinele de specialitate: pedagogie, psihologie, istorie, filologie etc..
În rezultatul studierii Științelor filosofice viitorul specialist cu studii universitare va avea o pregătire teoretică, metodologică și spirituală; va dispune de o viziune constructivă, realistă de analiză și sinteză a vieții contemporane.
Studentul de azi, specialistul de mâine, concepe că filosofia ocupă locul central în contextul culturii spirituale, creează și dezvoltă personalitatea pedagogului.
Să opereze cu noțiunile, categoriile, concepțiile filosofice necesare formării gândirii, culturii și educației spirituale.
Să fie capabili să aplice cunoștințele, competențele acumulate în scopul dezvoltării profesionale continue.
Să aplice metodele și formele dialogului, polemicii, comunicării în procesul activității în învățământul public: gimnaziu, liceu, colegiu, universitate.

Precondiții

- Cunoștințele obținute prin predarea cursurilor de Pedagogie generală, Psihologie generală, Istorie universală, Istoria culturii, Bazele micromacroeconomiei, Științe politice etc.
- În cadrul disciplinelor nominalizate sunt analizate probleme ce țin de studierea termenilor om, conștiință, individualitate, cultură, civilizație, valoare etc.
- Formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizare independentă a activității de învățare.

Unități de curs

Filosofia în contextul spiritualității umane.
Logica. Însemnătatea ei și raportul cu alte științe.
Istoria filosofiei: filosofia antică, filosofia medievală, filosofia modernă, filosofia română, filosofia contemporană.
Ontologia
Gnoseologia. Cunoașterea științifică.
Praxiologia. Conținutul și structura acțiunii umane.
Axiologia
Antropologia. Problema educației în filosofie.

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin expunere, explicare cu aplicarea TIC.
2. Prelegerea clasică.
3. Dezbateri.

Strategii de evaluare

Ev. Inițială: prezentări orale, participări la dezbateri, comunicări, referate etc.
Ev. formativ-continuuă: evaluări curente scrise la teme: gândirea filosofică în perioada antică, gândirea filosofică în perioada medievală.
Ev. sumativ-cumulativă/finală: examen oral.

Bibliografie

Obligatorie:

1. I.Humă, Introducere în filosofie, Iași, 1992.
2. N.Bagdasar, Bogdan, Narly, Antologie filosofică. Filosofi străini. Chiș., 1995.
3. E.Puhă, Introducere în filosofie, Iași., 1993.
4. Filosofie, Ed.Didactică și Pedagogică, 1991.
5. Jeanne Hersch, Mirarea filosofică. București, 1994.
6. Gh.Al.Cazan, Introducere în filosofie: filosofia antică, filosofia medievală, filosofia modernă până la Kant. București, 2006.

Opțională:

1. Capcelea, Filosofia, Chiș., 2005.
2. Vlăduțescu Gh., O istorie a ideilor filosofice. București, 1990.
3. S.Roșca, Din istoria gândirii filosofice. Chișinău, 1998.
4. Problema educației în filosofie, Chișinău, 2003.
5. S.Roșca, V.Cușcă, Gândirea filosofică din Europa occidentală sec. XVII-XVIII, Chiș., 1993.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	Asistența socială
Ciclul	Licența
Denumirea cursului	Statistica socială și analiza datelor
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și psihopedagogie specială/Asistență socială
Titular de curs	Plămădeală Victoria
Cadre didactice implicate	
e-mail	victoria.plamadeala001@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.O.040 zi	2	3	5	60	30	30
S.06.O.038 f/f	2	3	6	60	12	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Pentru formarea specialiștilor în asistență socială rigorile timpului impun studierea disciplinei „Statistică socială și analiza datelor” în cadrul procesului de instruire universitară. Cursul dat este prevăzut pentru prima etapă de instruire universitară și are rolul determinant în pregătirea studenților pentru realizarea activităților de cercetare științifică atât pe parcursul anilor de studii cât și pentru activitatea postuniversitară. Această disciplină trebuie să constituie nu numai însușirea unei sume de cunoștințe teoretice despre sistemul de statistică socială ci și un instrument de acțiune practică în activitatea specialistului contemporan în asistență socială, în activitatea sa de elaborare a programului de cercetare statistică.

Actualitatea acestei discipline reiese din necesitatea dobândirii deprinderilor de operare cu un program computerizat de prelucrare statistica a datelor necesare atât în lucrul de cercetare sociologică cât și în activitatea asistentului social.

Cursul dat se bazează și are tangențe cu următoarele discipline:

Tehnologii informaționale în AS

Teorii și metode în AS

Sociologia generală și tehnici de cercetare.....

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- ✓ Cunoașterea metodei științifice de analiza a faptelor și datelor statistice în domeniul asistenței sociale;
- ✓ Demonstrarea modului de utilizare a tehnicilor și instrumentelor de analiza a datelor;
- ✓ Identificarea surselor de date pentru construirea indicatorilor sociali;
- ✓ Formarea gândirii critice în interpretarea și descrierea rezultatelor la testele statistice.

Finalități de studii

- Să determine obiectul și metoda statisticii;
- Să explice concepte de bază ale statisticii;
- Să determine caracteristicile unei analize statistice;
- Să identifice frecvențele în statistică;
- Să identifice caracteristicile observării statistice, formele și metodele acesteia;
- Să determine formele de observare statistică: chestionarul; recensământul, sondajul, ancheta statistică, monografia;

- Să aplice cunoștințele teoretice în activitatea sa de elaborare a programului de cercetare statistică;
- Să abordeze critic interpretarea și descrierea rezultatelor obținute.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: Tehnologii informaționale în AS, Teorii și metode în AS, Sociologia generală și tehnici de cercetare;
2. Condiții prelabile:
 - cunoașterea limbii de instruire la nivelul C2;
 - operaționalizarea termenilor în domeniul statisticii sociale: colectivitate statistică, unitate statistică, variabile statistică, evidență statistică, înregistrare statistică, recensământul, sondajul, scale: nominale, ordinale, de interval etc.
 - formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare.

Unități de curs

Strategii de predare și învățare

Prelegere clasică;
Prelegere interactivă;
Prelegere în baza suportului;
Dezbateri tematice;
Învățare situațională;
Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen oral care se constituie din:
Proba I de evaluare curentă: proba scrisă pentru cunoașterea conceptelor de bază a statisticii sociale și a metodelor de cercetare a datelor statisticii;
Proba II de evaluare curentă: evaluarea portofoliului, interpretarea datelor obținute în urma cercetării statistice;
Proba finală: bilet cu 3 întrebări la nivel de cunoaștere, aplicare și integrare

Bibliografie

Obligatorie:

1. Plămădeală V., Sanduleac S. Statistica socială și analiza datelor. Curs universitar, 2018.
2. Culic Irina, Metode avansate în cercetarea socială, Editura Polirom, Iași, 2004
3. Pah Iulian, Statistica aplicată în științele sociale, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2011
4. Rîșteiu, Mircea; Marina, Lucian; Milllea, Vlad și Filipescu, Cornel, Informatica aplicată în științele sociale, vol. I și II, Editura Aeternitas, Alba Iulia, 2003
6. Drugaș, M., Roseanu, G., Analiza statistică pas cu pas: sinteze teoretice, exercitii si demonstratii, Editura Universității din Oradea, 2010

Opțională:

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

1. Clocotici Valentin, Stan Aurel, Statistică aplicată în psihologie, Editura Polirom, Iași, 2000
2. Rateau, Patrick, Metodele și statisticile experimentale, Editura Polirom, Iași, 2004
3. Rotariu, Traian (coord.), Metode statistice aplicate în științele sociale, Editura Polirom, Iași, 1999

Denumirea programului de studii	Asistența Socială
Ciclul	licență
Denumirea cursului	Asistența socială a refugiaților
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Vîrlan Maria, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Vîrlan Maria, dr., conf. univ., Dița Maria, lector
e-mail	maria_virlan@yahoo.com , patricia07@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.041 zi	3	III	V	90	45	45
S.05.A.039f/f	3	III	VI	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Din categoria beneficiarilor asistențiali fac parte și refugiații și solicitanții de azil. Viitorul asistent social trebuie să cunoască o serie de aspect psiho-sociale a acestei categorii de beneficiari ,mai ales că în ultimii ani, numărul acestora crește anual în R.Moldova. În cadrul cursului studenții fac cunoștință cu o serie de trăsături și aspecte diferite legate de refugiu și efectele acestuia, învață care sunt etapele refugiului, fac cunoștință cu problemele cu care se confruntă refugiații și solicitanții de azil odată ajunși în țara-gazdă.

Cursul face parte din disciplinele de specialitate; este orientat spre formarea competențelor profesionale de bază de intervenție asistențială (multidisciplinară) în cazul *refugiaților și familiilor de refugiați*. Acest curs este considerat unul practic și se studiază la anul III când deja viitorii asistenți sociali dețin un bagaj imens de cunoștințe teoretico-practice din domeniul socio-asistențial și vor putea realiza programe de intervenție destinate acestei categorii de beneficiari. Studenții studiază serviciile sociale create în R.Moldova pentru refugiați. Spre finalul cursului asistentul social va cunoaște care sunt măsurile asistențiale și de intervenție în lucrul cu refugiații, care este rolul consilierii la toate etapele procesului de integrare social a refugiaților în țara-gazdă.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea și înțelegerea aspectelor psihosociale ale refugiaților; va ști etapele refugiului; va demonstra cunoașterea metodelor de lucru cu refugiații; va ști care sunt serviciile sociale pentru refugiați.

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se documenta în vederea proiectării măsurilor asistențiale și de intervenție în lucrul cu refugiații; în informarea la zi privind problemele legate de fenomenul persoanele refugiate; în priceperea de a consulta sursele de specialitate și de a învăța din propriul demers educativ.

Competențe de aplicare: studentul va aplica cunoștințele specifice disciplinei în identificarea problemelor cu care se confruntă refugiații, în selectarea corectă a metodelor de evaluare; în elaborarea planului de intervenție.

Competențe de analiză: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare/dezvoltare a competențelor, pentru a lua o decizie științific întemeiată; în aplicarea unor grile sau parametri de evaluare, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a planului individual de intervenție; în analiza posibilităților de dezvoltare personală din perspectiva asistențială.

Competențe de comunicare: se arată în capacitatea de a se exprima în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific asistenței sociale în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihosocială și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbaj profesional.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de a proiecta un design de evaluare inițială și complexă, un plan de intervenție individualizat corect din punct de vedere a standardelor existente în lucrul cu refugiații; în capacitatea de a realiza consilieri cu refugiații la toate etapele procesului de integrare socială a refugiaților în țara –gazdă.

Finalități de studii

- Să analizeze teoretic fenomenul refugierii, etapele refugiului, consecințele refugiului.
- Să abordeze profesionist aspectele legate de integrarea socio-profesională a refugiaților
- Să definească drepturile și obligațiile refugiaților și solicitanților e azil, precum și serviciile existente în țara de azil, pentru aceștia
- Să definească care este procedura de azil, cum se obține statutul de refugiat, ce se întâmplă atunci când străinul încalcă regimul de ședere într-o țară
- Să delimiteze aspecte socio - juridice privind integrarea socială a refugiaților în R Moldova
- Să identifice și să conștientizeze care este rolul asistentului social în echipa de profesioniști ce se ocupă de reintegrarea socială a refugiaților
- Să-și asume rolurile asistentului social în relaționarea cu beneficiarii sistemului.
- Să demonstreze autonomie în ceea ce privește învățarea, precum și un nivel ridicat de înțelegere a proceselor învățare.

Precondiții

Acest curs se bazează mult pe cunoștințele asimilate de către studenți pe parcursul a trei ani de studii, în cadrul a mai multor discipline precum: Drept și legislație în AS, Etică și deontologie în Asistență Socială, Introducere în Asistență Socială, Migrație în AS, tehnici de intervenție în AS, Comunicare și consiliere.

Condiții prealabile:

- operaționalizarea termenilor de specialitate din domeniul asistenței sociale: protecția socială; drepturile omului/copilului; teorii, metode și tehnici în asistență socială, intervenție asistențială, echipă multidisciplinară, recuperare, program de intervenție, servicii sociale, consiliere, servicii de asistență socială, stres, agresivitate, vulnerabilitate, violență etc.

Unități de curs

1. Dimensiuni conceptuale ale fenomenul refugiului
2. Standarte naționale și internaționale privind AS a refugiaților
3. Aspecte practice ale asistenței sociale a familiilor refugiate
4. Procedura de azil
5. Drepturile și obligațiile refugiaților
6. Dimensiuni psiho-sociale ale refugiului. Consilierea refugiaților
7. Valori și dimensiuni etice în munca asistențială cu refugiații
8. Sistemul de protecție socială și integrare socială a refugiaților în R.Moldova
9. Cadrul juridic privind asistența și protecția refugiaților și solicitanților de azil. Prevederi legislative naționale și internaționale
10. Activitatea asistentului social cu copiii refugiați

Strategii de predare și învățare

Strategii de predare & învățare:

Prelegere, seminar, analiza filmelor documentare, dezbateri, situații-problemă, studiul individual, joc de rol, consultarea surselor bibliografice, eseu

Strategii de evaluare

Strategii de evaluare:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază
- Proba II de evaluare curentă: elaborarea referatului tematic și prezentarea unui studiu de caz
- Prezentări orale, lucru individual, portofoliu, participări în dezbateri, analiza studiilor de caz, planuri de intervenție elaborate etc.
- Proba finală – examen scris.

Bibliografie

Obligatorie

1. Dița M., Centrul de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil-formă de protecție socială a persoanelor străzii, Chișinău, 2015.
2. Ghidul migrantului în Republica Moldova, Chișinău 2013.
3. Integrarea socială a refugiaților, editor Maria Bulgaru, Chișinău 2005.
4. Legea privind integrarea străinilor în Republica Moldova nr. 274 din 27.12.2011, publicată în Monitorul Oficial nr.48/144 din 13.03.2012.
5. Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200 din 16.07.2010, publicată în Monitorul Oficial, nr.179-181/610 din 24.09.2010. 2.
6. Manual de pregătire în domeniul integrării sociale a refugiaților în România, Iași 2009, ISBN: 978-973-745-019-7, Cod CNCISIS 270
7. Osmochescu Eugen. Legislația Republicii Moldova din perspectiva Convențiilor Națiunilor Unite cu privire la apatridie. Chișinău 2010.
8. Poalelungi O. Integrarea socială a migrantilor - modele europene și variante optime pentru Republica Moldova. În: Revista de Filozofie, Sociologie și Științe Politice, 2011, nr.3, p. 133.
9. Vîrlan M., Beșliu N. Refugiați în Moldova: între excludere și incluziune socială. *Revista Psihologie. Pedagogie specială. Asistență socială.* 2012. nr. 2. (27). p.80 – 94.
10. Vîrlan M., Dița M. Impactul dezmembrării temporare a familiei asupra orientărilor valorice ale preadolescentului, Chișinău 2013.
11. Vîrlan M., Dița M. Modalități asistențiale în prevenirea și combaterea vagabondajului în rândul minorilor, Chișinău 2016.

Opțională:

1. Convenția din 1951 privind statutul refugiaților
2. Greceanu Alessandra și colab., Azilul și migrația, abordări teoretice și jurisprudențiale. Editura Monitorul Oficial, București, 2008.
3. <http://curaj.tv/amatorul/2/refugiatii-in-republica-moldova/> , aprilie 2011.
<http://societateapentrefugiati.blogspot.com/> , <http://charity-centre.blogspot.com/>
4. <http://www.mai.md/node/10383> 4
5. <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/home>
6. Protocolul din 1967 privind statutul refugiaților
7. Raport analitic „Profilul migrațional extins al Republicii Moldova, anii 2010–2015”, Biroul migrație și azil al MAI, http://www.mai.gov.md/sites/default/files/document/attachments/raport-analiticpme_2010-2015_ed_2016.pdf 54. Raport analitic „Persoanele apatride în Republica Moldova”, Biroul migrație și azil al MAI, 2016.
8. Reprezentanța ÎCNUR în RM, Manual referitor la proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat, Reeditat Geneva, ianuarie 1992, Retipărit, Chișinău, RM, decembrie 2000.

**Universitatea Pedagogică
de Stat „ION CREANGĂ”
din Chișinău**

str. Ion Creangă, nr. 1, MD - 2069,
Chișinău, Republica Moldova
www.upsc.md

Denumirea programului de studii	Asistența socială
Ciclul	Licența
Denumirea cursului	Protecția și asigurarea socială
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și psihopedagogie specială/Asistență socială
Titular de curs	Plămădeală Victoria
Cadre didactice implicate	
e-mail	victoria.plamadeala001@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S. 05. A. 041 zi	3	3	5	90	45	45
S.06.A.039 f/f	3	3	6	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul dat face parte din cursurile la alegere care contribuie la însușirea unei sume de cunoștințe teoretice despre protecția drepturilor beneficiarilor sistemului de protecție socială. „Protecția și asigurarea socială” prin valențele sale multiple reprezintă un important instrument de acțiune practică a asistentului social în activitatea de promovare a drepturilor beneficiarilor sistemului de protecție socială.

Actualitatea acestei discipline reiese din necesitatea promovării ansamblului beneficiilor sociale destinat cetățenilor pentru satisfacerea nevoilor de bază ale indivizilor. Pentru formarea specialiștilor în asistență socială se impune studierea sistemului de Protecție și Asigurare Socială în cadrul procesului de instruire universitară, această disciplină trebuie să constituie nu numai însușirea unei sume de cunoștințe teoretice despre protecție și asigurare socială, ci și un instrument de acțiune practică în activitatea specialistului contemporan în asistență socială, pentru ridicarea bunăstării tuturor categoriilor de beneficiari din cadrul comunității.

Cursul dat se bazează și are tangențe cu următoarele discipline:

Dreptul și legislația în AS

Legislația familiei

Sistemul de servicii în AS

Asistența socială a persoanelor cu handicap

AS a persoanelor de vârstă a treia

Sociologia generală și tehnici de cercetare

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea și înțelegerea conținutului cursului de Protecție și Asigurare Socială în spectrul sistemului de valori a modelului socio – cultural al lumii contemporane;
- Identificarea conținutului și rolului Protecției Sociale în societatea modernă;
- Aprecierea aportului asistentului social în promovarea principiilor de bază a protecției sociale;
- Identificarea tipurilor de pensii și condițiilor de stabilire a acestora;
- Determinarea dificultăților sistemului de protecție socială la etapa actuală în Republica Moldova;

Finalități de studii

- Să determine obiectivele și principiile protecției și asigurării sociale;
- Să identifice conținutul protecției sociale și necesitatea cunoașterii lui de asistentul social;
- Să explice conceptul de protecție socială în spectrul valorilor lumii contemporane;
- Să cunoască categoriile de beneficiari ai sistemului actual de protecție socială și prestațiile de asigurări sociale;
- Să determine specificul sistemului de protecție socială la nivel național, raional și local;

- Să identifice problemele tipice sistemului de protecție socială și asigurare socială în RM;
- Să identifice diferențele între principiile sistemelor de protecție socială suedez, german, latin;
- Să aprecieze corelația între contribuțiile de asigurări și baza impozabilă în domeniul pensionării;
- Să determine rolul asistentului social în prestarea serviciilor de asistență socială persoanelor cu dizabilități;
- Să aplice cunoștințele teoretice în activitatea sa de susținere și protecție a categoriilor

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Sociologia generala si tehnici de cercetare, Introducere in asistenta sociala, Teorie si metoda in asistenta sociala, Dreptul și Legislația în AS, etc.*
2. Condiții prealabile:
 - cunoașterea limbii de instruire la nivelul C2;
 - operaționalizarea termenilor în domeniul protecției și asigurării sociale: securitate socială, sistemul de asigurări sociale, furnizorii bunăstării sociale, beneficii universaliste etc.
 - formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare, abilitatea de a lucra în echipă;

Unități de curs

1. Abordări conceptuale cu privire la Protecția Socială

- Aspecte generale privind protecția socială (securitatea socială).
 - Precizări terminologice privind conceptele securitate socială – protecție socială
 - Riscurile sociale: concept, conținut, clasificare
 - Funcțiile protecției sociale
- „Asigurările sociale” și „asistența socială” – elementele componente ale protecției sociale.
- Formele de organizare a protecției sociale.
- Finanțarea protecției sociale.

2. Structura sistemului de protecție socială în RM

- Furnizorii bunăstării sociale
- Structura sistemului de asistență socială
- Structura sistemului de asigurări sociale
- Organizarea sistemului de protecție la nivel național, raional, local

3. Protecția socială a persoanelor cu dizabilități

- Noțiuni conceptuale cu privire la dizabilitatea
- Cadrul juridic internațional/național de protecție a persoanelor cu dizabilități
- Sistemul de servicii adresat persoanelor cu dizabilități în RM
- Necesitatea integrării în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități

4. Aspectele generale ale protecției muncii

- Normele internaționale ale muncii
- Legislația națională a RM în domeniul muncii
- Principiile de bază ale realizării dreptului la muncă
- Asigurarea legală a accesului egal la muncă și ocupații profesionale (garanții la angajarea în muncă)
- Libertatea în alegerea profesiei, instruirea profesională și reciclarea, avansarea în serviciu. Restricțiile utilizării muncii femeilor
- Remunerarea egală pentru o muncă echivalentă

- Dreptul la sănătate și condiții de muncă inofensive. Garanții și facilități în legătură cu gravitatea și maternitatea

5. Protecția socială a copiilor

- Standarde internaționale și naționale privind protecția copilului
- Contextul normativ legal, instituțional, de politici de protecție a copilului în RM
- Situația copiilor în Republica Moldova (date statistice)

6. Tema: Asigurarea Socială. Sistemul de Pensionare

- Reformarea sistemelor de pensionare: țările UE și post – socialiste
- Analiza legislației RM în domeniul pensionării
 - Principiile generale
 - Contribuțiile de asigurare și baza impozabilă

7. Sistemul de pensionare în Republica Moldova

- Bazele legislației de pensionare în Republica Moldova
- Noțiuni generale privind sistemul de pensionare
- Temeiurile acordării pensiilor
- Asigurații domiciliați în Republica Moldova
- Sursele pentru plata pensiilor
- Categoriile de pensii în Republica Moldova
 - Pensii pentru limita de vârstă
 - Pensii de invaliditate
 - Pensie de urmaș
 - Pensiile pentru unele categorii de cetățeni
- Pensiile/alocațiile sociale
- Pensia minimă și minimul garantat
- Indexarea pensiilor

Strategii de predare și învățare

Prelegere clasică;
Prelegere interactivă;
Prelegere în baza suportului;
Dezbateri tematice;
Învățare situațională;
Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen oral care se constituie din:

Proba de evaluare curentă: evaluarea portofoliului, prezentarea studiului de caz/planului de intervenție
Proba finală: bilet cu 3 întrebări la nivel de cunoaștere, aplicare și integrare

Bibliografie

Obligatorie:

1. Stratan V., Plămădeală V., Cerneavski V. Protecția socială a grupurilor de populație în dificultate. Curs universitar, 2018;
2. Maria Bulgaru, N. Sali..., Asistență socială în contextul transformărilor din Republica Moldova. – Chișinău 2008;.
3. Zamfir Elena., Strategii antisărăcie și dezvoltare comunitară – București, 2000;.
4. Romandaș Nicolai, Proca Ludmila, Dreptul protecției sociale – Chișinău, 2011;
5. Doru Buzducea, Sisteme moderne de asistență socială – Polirom, 2009;
6. Legea asistenței sociale, nr.547 din 25 decembrie 2003 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 42-44 din 12.03.2004;
7. Legea privind sistemul public de asigurari sociale nr.489-XIV din 8.07.1999, art.44, // Monitorul Oficial al R.M.nr.1-4 din 06.01.2000;

Opțională:

1. Buzducea Doru, Asistența socială a grupurilor de risc - Polirom, 2010.
2. Neamțu Gh. și Stan D. Asistența socială- Studii și aplicații - Polirom, 2005.
3. Neamțu Gh. , Tratat de asistență socială, Iași, 2003.
4. [www . statistica.md](http://www.statistica.md).

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	<i>Asistența socială a persoanelor în dificultate</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială
Titular de curs	Stratan Valentina
Cadre didactice implicate	
e-mail	<i>vstratanmd@yahoo.com</i>

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.43 zi	3	III	V	90	45	45
S.07.A.48 f/f	3	IV	VII	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina este continuarea logică a cursurilor de specialitate și vizează pregătirea studenților pentru abordarea serviciilor de asistență socială acordate persoanelor în dificultate. Actualitatea și necesitatea cursului este testată prin contribuția la realizarea competențelor, ce definesc programul de studii, precum și corelarea acestuia cu alte cursuri din program. În acest context, cursul constituie o conexiune cu cursurile fundamentale și de specialitate care concurează la formarea profesională a viitorilor asistenți sociali .

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Interpretarea conceptelor specifice cursului.
- Diferențierea principalelor modalități de evaluare pentru diferite dificultăți.
- Cunoașterea și promovarea standardelor minimale de calitate pentru serviciile de protecție socială și de protecție specială a persoanelor în dificultate.
- Conceperea și propunerea de planuri, programe de intervenție, respectiv optimizarea calității vieții persoanelor în dificultate.
- Explicarea conținuturilor teoretice și conceptuale specifice tipurilor de dificultăți.
- Exercițierea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercitarea profesiei.
- Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social.
- Însușirea unor abilități de comunicare orală (susținerea de prezentări orale, implicarea activă în discuții etc.).
 - Învățarea unor abilități de lucru în echipă.

Finalități de studii

- să argumenteze statutul și obiectul de cercetare al disciplinei;
- să confere noi dimensiuni conceptelor de dificultate, problemă, dezavantaj, risc de dezadaptare etc;
- să cunoască și să caracterizeze metodele de asistare a persoanelor aflate în dificultate;
- să demonstreze cunoașterea principiilor/metodelor, funcțiilor, aspectelor manageriale și conținutul activității principalelor instituții de stat și ONG în domeniul asistenței sociale a persoanelor aflate în dificultate;
- să elaboreze proiecte pentru obținerea fondurilor necesare implementării acțiunilor de asistență și protecție socială a persoanelor aflate în dificultate;
- să argumenteze specificul aplicării metodelor speciale de asistare a persoanelor aflate în dificultate;
- să definească valoarea socială și practică al disciplinei;
- să elaboreze obiective operaționale pentru activitățile asistențiale a persoanelor aflate în dificultate;
- să utilizeze metode și tehnici de sporire a calității vieții persoanelor aflate în dificultate;
 - să elucideze metodologia operaționalizării obiectivelor în funcție de individ, grup, dificultate;
 - să conștientizeze rolul muncii în echipă și a parteneriatelor în domeniul asistenței sociale.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Sociologia, Introducere în asistența socială, Pedagogia specială și reabilitară, Pedagogia*

socială, Politici sociale etc..etc.

2. Competențe: de cunoaștere și înțelegere a conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare, utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională; de analiză și rezumare a surselor bibliografice; de organizare independentă a activității de învățare etc., operaționalizarea termenilor în domeniul asistenței sociale: protecția socială/protecție specială; persoane vulnerabile; teorii, metode și tehnici în asistență socială; intervenția asistențială; evaluare socială; echipă multidisciplinarăetc.

Unități de curs

Tema 1. Tipologia dificultăților și a persoanelor aflate în dificultate.

Tema 2. Legislația și principalele acte normative europene și din țara noastră referitoare la protecția și asistența socială a persoanelor aflate în dificultate.

Tema 3. Principalele instituții de stat și ONG furnizoare de servicii pentru persoanele aflate în dificultate.

Tema 4. Nevoile sociale, nevoile speciale și nevoile de sprijin în asistența socială.

Tema 5. Protecția socială și protecția specială a persoanelor aflate în dificultate. Marketingul serviciilor de protecție socială.

Tema 6. Aspecte generale și probleme speciale de asistență socială a persoanelor din grupurile defavorizate economico-social, a persoanelor cu dizabilități, a persoanelor eliberate din detenție, a persoanelor dependente de droguri.

Tema 7. Serviciile alternative ca modalitate de integrare comunitară a persoanelor aflate în dificultate.

Tema 8. Strategia de elaborare și designul unui proiect de finanțare pentru serviciile de asistență socială și de asistență specială a persoanelor aflate în dificultate.

Tema 9. Managementul serviciilor de asistență socială și de asistență specială a persoanelor aflate în dificultate.

Strategii de predare și învățare

Prelegere interactivă, învățarea prin cooperare, seminar interogativ, dezbateri, conversație euristică, învățarea bazată pe problemă, metoda proiectelor, studiul de caz, studiul individual, simularea, consultarea surselor bibliografice.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza prin:

- Proba I și II de evaluare curentă.
- Prezentări a proiectelor tematice, a proiectelor aplicative de intervenție, elaborate în baza rezultatelor obținute la unul din experimentele realizate individual.
- Participări în dezbateri, analiza studiilor de caz etc.

Forma finală de evaluare este examenul în scris.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Legea cu privire la serviciile sociale nr.123 din 18.06.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 03.09.2010, nr.155-158/541.
2. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Strategiei pentru protecția copilului pe anii 2014-2020 nr. 434 din 10.06.2014. În: Monitorul Oficial, 20.06.2014, nr. 160-166.
3. Buzducea D. Asistența socială a grupurilor de risc. Iași: Polirom, 2010.
4. Nomenclatorul serviciilor sociale. Aprobata prin Ordinul Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 353 din 15 decembrie 2011.
5. Opran Constantin. Managementul proiectelor. București: Comunicare.ro, 2014.
6. Protecția copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți. Suport de curs. Chișinău: Caritas, 2013. 98 p.
7. Stratan Valentina. Protecția socială a grupurilor de populație în dificultate: Curs universitar/ Stratan V., Plămădeală V., Cerneavski V.; Univ. Ped. de Stat "Ion Creangă", Fac. De Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra de Asistență Socială. – Chișinău : S.n., 2018 (Tipogr. "Garomont-Studio"). – 148 p.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

8. V. Stratan, E.Lapoșina Asistența socială a familiilor cu copii cu dizabilități. În: Asistența socială - un răspuns la problematica grupurilor de risc. Chișinău: Tipogr. UPS “I.Creangă”, 2013.
9. CHENG, H., KOTLER, Ph., LEE, N. R. Social marketing for public health: global trends and succes stories, USA: Jones and Bartlett Publishers, 2011, 422 p.
10. В.С. Стратан. Психологические и социальные аспекты аддиктивного поведения / **В. С. Стратан, М.А.Яниогло. – Комрат: Комратский государственный университет. Кафедра педагогики, 2016.**

Opțională:

1. Asistența socială a persoanelor în dificultate/UPSC. Centrul DACAS, coord. V. Stratan - Ch.: S.n, 2002.
2. Bulgaru M. Aspecte teoretice și practice ale asistenței sociale. Chișinău: CE USM, 2003.
3. Buzducea D. Asistența socială a grupurilor de risc. Iași: Polirom, 2010.
4. Neamțu Gh., Stan D. Asistența socială. Iași: Polirom, 2005.
5. Standarde profesionale în domeniul asistenței sociale. Ch., 2006.
6. Programul național privind crearea sistemului integrat de servicii sociale, aprobat în ședința Guvernului din 10.12.2008.
11. V.Stratan, E.Lapoșina. Managementul de caz în sistemul integrat de servicii sociale. Conferința științifică anuală a profesorilor din UPSC, Chișinău, 2013.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	<i>Asistența socială în școală</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	<i>Cerneavschi Viorica</i>
Cadre didactice implicate	<i>Cerneavschi Viorica</i>
e-mail	<i>vioricacerneavschi@gmail.com</i>

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.043 zi	3	III	V	90	45	45
S.06.A.048 f/f	3	IV	VII	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul face parte din disciplinele de specialitate și este orientat spre formarea competențelor profesionale de prevenire și intervenție asistențială în cazul problemelor care se ivesc în arealul școlar. Temele abordate sunt tratate atât teoretic cât și metodologic, cursul oferind astfel, atât clarificări conceptuale cât și repere pentru intervenția de specialitate. Disciplina se studiază după cursuri fundamentale cu privire la organizarea procesului instructiv-educativ, particularitățile dezvoltării copiilor de diferite vârste.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea funcțiilor și a rolurilor asistentului social în instituția școlară.
- Formularea obiectivelor intervențiilor asistentului social școlar.
- Cunoașterea specificului și înțelegerea modalităților de abordare a consilierii școlare.
- Descrierea diverselor forme de manifestare a devianței școlare.
- Cunoașterea strategiilor de prevenție și intervenție în cazurile de devianță școlară.
- Explicarea modelelor de organizare ale învățământului integrat pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.
- Descrierea serviciilor oferite de asistența socială din școală personalului educativ, noneducativ și comunității.
- Cunoașterea specificului lucrului asistentului social cu diverși actori implicați în procesul instructiv-educativ.

Finalități de studii

- Să definească principalele concepte specifice domeniului dat.
- Să estimeze particularitățile problemelor specifice mediului școlar.
- Să identifice și să evalueze cazuri și situații pentru care asistența socială/consilierea școlară este recomandată.
- Să aplice diverse modalități de abordare a consilierii școlare cu diverși actori sociali.
- Să identifice variabilele cauzale ale devianței școlare și să recomande strategii de prevenție a devianței școlare.
- Să aplice diverse măsuri de intervenție în funcție de formele de devianță școlară.
- Să dobândească o viziune sistemică pentru încadrarea diferitelor categorii de actori școlari în sistemul educației școlare și în comunitate.
- Să aprecieze necesitatea implementării principiului incluziunii în învățământul de masă.
- Să aplice instrumente adecvate specifice lucrului asistentului social cu diverși actori implicați în procesul instructiv-educativ.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Psihologia dezvoltării; Pedagogia specială și pedagogia reabilitară; Psihologia și sociologia devianței; Pedagogia socială; Comunicarea și consilierea; AS a elevului greu educabil etc.*
2. Condiții prealabile:
 - operaționalizarea termenilor în domeniul asistenței sociale: intervenția asistențială; elevi cu cerințe educative speciale; evaluare socială; echipă multidisciplinară; recuperare; integrare; servicii de asistență socială etc.etc.
 - formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de sistematizare a informațiilor, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizare independentă a activității de învățare, de a elabora un referat.

Unități de curs

- Tema 1.** Asistența socială școlară: obiective, probleme, categorii de beneficiari, metode de intervenție.
- Tema 2.** Adaptarea și inadaptația școlară.
- Tema 3.** Consilierea elevilor și a părinților.
- Tema 4.** Devianța școlară – definiții și delimitări.
- Tema 5.** Variabile cauzale ale devianței școlare. Devianța școlară și mediul familial.
- Tema 6.** Esența socializării în școală. Influența grupului școlar în socializare.
- Tema 7.** Forme de manifestare a devianței școlare.
- Tema 8.** Strategii de prevenție și intervenție în devianța școlară.
- Tema 9.** Servicii oferite elevilor cu cerințe educative speciale și părinților lor.
- Tema 10.** Servicii oferite de asistentul social școlar personalului educativ, noneducativ și comunității.
- Tema 11.** Copii aparținând unor categorii speciale. Modele de consiliere, probleme școlare și tehnici de intervenție.

Strategii de predare și învățare

Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii informaționale; conversație euristică; dezbateri; lucrul în grup; studiul individual; seminar interogativ; analiza studiilor de caz; consultarea surselor bibliografice.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza prin diverse metode și forme:

- Proba de evaluare curentă: realizarea studiului de caz, lucrări scrise.
- Răspunsuri orale, participări la discuții, evaluarea portofoliului, referat tematic.

Forma finală de evaluare - examen oral.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% – nota de la examenul final; 60% – nota medie de la evaluările scrise și orale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cerneavski V., Stratan V., Plămădeală V. Asistența socială în școală. Curs universitar. Chișinău: Garomont-Studio, 2018.
2. Gal D. Asistența socială și consiliere în școli. Suport de curs. Cluj-Napoca, 2017.
3. Cerneavski V. Măsurile de prevenție și intervenție în cazurile de violență școlară. Conferința științifică națională cu participare internațională „Aspecte psiho-sociale în protecția copilului și familiei de violență”, UPS „Ion Creangă”, Chișinău, 2016.
4. Cerneavski V. Dimensiunile și conținutul asistenței sociale școlare. Conferința științifico-practică, Comrat, 2013.

6. Dumitrașcu H. Consilierea în asistența socială. Iași: Polirom, 2012.
7. Educație incluzivă. Ghid metodologic pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general. Chișinău, 2013.
8. Racu A., Danii A. Psihopedagogie specială. Chișinău, 2007.
9. Neamțu G. Tratat de Asistență Socială. Iași: Polirom, 2003.
10. Neamțu C. Devianța școlară. Iași: Polirom, 2003.
11. Gal D. Consiliere școlară. Cluj-Napoca, 2003.

Opțională:

1. Stratan V., Cerneavschi V. Școala incluzivă și facilitarea accesului tuturor la o educație de calitate. În: Probleme ale Științelor Socioumanistice și Modernizării Învățământului. Materialele Conferinței științifice anuale a profesorilor și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”, 2017, Chișinău, p.242-251.
2. Cerneavschi V. Incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale. În: Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Materialele Conferinței științifice anuale a profesorilor și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”. Seria XVII Vol. I. Chișinău: Tipografia UPS „Ion Creangă”, 2015, p.207-212.
3. Gherguț A. Sinteze de psihopedagogie specială. Iași: Polirom, 2005.
4. Buică C. Bazele defectologiei. București: Aramis, 2004.
5. Stahl Paul H. Familia și școala. București: Paideia, 2002.
6. Băban A., Consiliere educațională. Cluj-Napoca, 2001.
7. Popescu L., Roth M. Asistența socială ca activitate de mediere în societate. Cluj-Napoca, 1995.
8. Vărășmaș T. Învățământul integrat și/sau incluziv. București: Aramis, 2001.
9. Gherguț A., Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Iași: Polirom, 2001.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	<i>Psihosociologia victimei</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	<i>Cerneavschi Viorica</i>
Cadre didactice implicate	<i>Cerneavschi Viorica</i>
e-mail	<i>vioricacerneavschi@gmail.com</i>

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.045	2,5	III	V	75	38	37
S.06.A.041	2,5	III	VI	75	12	63

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul face parte din disciplinele de specialitate și este orientat spre formarea competențelor profesionale de intervenție asistențială în cazul diverselor categorii de victime, asistentul social fiind specialistul care identifică necesitățile beneficiarului, îl direcționează spre a-și canaliza resursele spre un proces de adaptare, menit să restabilească normalitatea în planul funcționării sociale. Cursul are menirea de a oferi cunoștințe cu privire la noțiunile de bază ale victimologiei, personalitatea și comportamentul victimei în mecanismul actului infracțional, psihologia victimei, factorii de risc și formele de victimizare a diverselor categorii de victime, precum și măsurile de protecție socială și autoprotecție împotriva victimizării

Acest curs se studiază după cursuri fundamentale cu privire la abordarea corectă a sistemului de protecție socială; disciplina are conexiuni cu alte cursuri de formare profesională privind intervenția asistentului social în cazul altor grupuri de beneficiari în situații de risc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Definirea conceptelor de bază și utilizarea corectă a termenilor de specialitate.
- Cunoașterea scopului, sarcinilor și înțelegerea importanței disciplinei în activitatea asistentului social.
- Determinarea particularităților speciale ale diferitelor categorii de victime.
- Precizarea și evidențierea necesității cunoașterii psihologiei victimei.
- Selectarea diverselor măsuri de protecție socială și metode de reabilitare a victimelor.
- Formarea competențelor necesare aplicării metodologiei specifice asistării victimelor.

Finalități de studii

- Să definească principalele concepte specifice activității asistentului social cu victimele.
- Să determine nevoile și valorile diferitelor categorii de victime.
- Să elaboreze planuri personalizate de intervenție cu diverse tipuri de victime.
- Să aplice diverse modalități de intervenție în lucrul cu victimele.
- Să integreze în practică diverse măsuri de protecție socială și autoprotecție împotriva victimizării.
- Să interpreteze sistemul de referire a victimelor violenței, exploatării și traficului de ființe umane la nivel național

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Legislația familiei în AS; Psihologia și sociologia devianței; Teorii, metode și tehnici în asistența socială; Protecția și asigurarea socială; AS a persoanelor abuzate etc.*

2. Condiții prealabile:

- operaționalizarea termenilor în domeniul asistenței sociale: protecția socială; persoane vulnerabile; teorii, metode și

tehnici în asistență socială; intervenția asistențială; evaluare socială; echipă multidisciplinară; recuperare; integrare; servicii de reabilitare etc.etc.

- formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de sistematizare a informațiilor, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizare independentă a activității de învățare, de a elabora un referat.

Unități de curs

Tema 1. Obiectul și istoricul victimologiei. Noțiuni de bază ale victimologiei. Aspecte privind tipologia în victimologie.

Tema 2. Personalitatea și comportamentul victimei în mecanismul actului infracțional.

Tema 3. Psihologia victimei. Victimitatea: aspecte psihologice.

Tema 4. Victima și principiile asistenței victimiare.

Tema 5. Victimizarea femeii. Violul și tipurile de relație violator-victimă. Modalități de prevenire și strategii de intervenție în cazurile de victimizare a femeii.

Tema 6. Victimizarea copilului. Reabilitarea și/sau reintegrarea socială a copilului victimă a violenței.

Tema 7. Victimizarea persoanelor de vârstă a treia.

Tema 8. Autovictimizarea. Metode de reabilitare și asistență.

Tema 9. Traficul de ființe umane și traficul de femei. Reabilitarea și reintegrarea persoanelor traficate.

Tema 10. Aspecte psihosociale privind protecția și autoprotecția împotriva victimizării.

Tema 11. Prevenirea victimologică. Concept și particularități.

Strategii de predare și învățare

Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii informaționale; conversație euristică; dezbateri; lucrul în grup; studiul individual; consultarea surselor bibliografice; seminar interogativ; analiza studiilor de caz.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza prin diverse metode și forme:

- Proba de evaluare curentă: realizarea studiului de caz (metode de evaluare și plan de intervenție), lucrări scrise.
- Răspunsuri orale, participări la discuții, evaluarea portofoliului, referat tematic.

Forma finală de evaluare - examen oral.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% – nota de la examenul final; 60% – nota medie de la evaluările scrise și orale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cerneavschi V., Stratan V., Plămădeală V. Psihosociologia victimei și servicii de reabilitare. Curs universitar. Chișinău: Garomont-Studio, 2018.
2. Cerneavschi V. Asistența socială a victimelor traficului de ființe umane. In: Publicație didactică: Asistența socială între teorie și practică. Chișinău: Tipogr. UPS “I.Creangă”, 2016.
3. Vremiș M. Profilul femeilor victime ale violenței. Chișinău: Tipografia Centrală, 2016.
4. Cerneavschi V. Violența domestică – aspecte psihosociale. In: Publicație didactică: Asistența socială-un răspuns la problematica grupurilor de risc. Chișinău: Tipogr. UPS “I.Creangă”, 2013.
5. Bulat I. Victimologie și psihologia victimei. Note de curs. Chișinău, 2013.
6. Ghid cu privire la identificarea victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane. Chișinău, 2012.
7. Muntean A., Munteanu A. Violență, traumă, reziliență. Iași: Polirom, 2011.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

8. Bodrug-Lungu V., Zmuncila L. *Violența domestică: strategii de prevenire și combatere*. Chișinău, 2007.
9. Bujor V., Manole-Țăranu D. *Victimologie*. Chișinău, 2002.
10. Ferreol G., Neculau A. *Violența*. Iași: Polirom, 2003.
11. Neamțu Gh. *Tratat de asistență socială*. Iași: Polirom, 2003.
12. Bulgaru M. *Aspecte teoretice și practice ale asistenței sociale*. Chișinău: CE USM, 2003.
13. *Suport informativ. Contracurarea traficului cu ființe umane*. Chișinău, 2004.

Opțională:

1. Buzducea D. *Asistența socială a grupurilor de risc*. Iași: Polirom, 2010.
2. *Manual în asistența victimelor traficului de ființe umane*. Chișinău, 2007.
3. Neamțu Gh., Stan D. *Asistența socială*. Iași: Polirom, 2005.
4. Stratan V., Lapoșin E. *Asistența socială a persoanelor în dificultate*. Chișinău, 2002.
5. Bejan O., Botnaru Gh. *Traficul de ființe umane*. Chișinău: Pontos, 2002.
6. Ciupercă C. *Cuplul modern- între emancipare și disoluție*. Alexandria: Tipoalex, 2000.
7. Astărăstoae V. *Evaluarea și predicția factorilor de risc în suicid*. Bioetica și suicid. Iași, 1994.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licențiat</i>
Denumirea cursului	Servicii de reabilitare
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Dița Maria, lector univ., drd.
Cadre didactice implicate	Dița Maria, lector univ., drd., Frunze O., dr., conf.univ.
e-mail	patricia07@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.045	3	III	IV	75	38	37
S.06.A.041	2,5	III	VI	75	12	63

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina "Servicii de reabilitare" este un curs obligatoriu și fundamental. Aceasta le permite viitorilor asistenți sociali să se familiarizeze cu principalele tipuri de servicii de reabilitare socială, contribuie în mare măsură la formarea competențelor și abilităților în ceea ce privește realizarea metodelor asistențiale în procesul reabilitării sociale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea și înțelegerea principalelor servicii de reabilitare socială destinate soluționării problemelor persoanelor în dificultate
- Dezvoltarea competențelor în prestarea serviciilor de reabilitare socială și psihosocială
- Dezvoltarea competențelor în abordarea profesionistă riguros structurată a activității în sfera socială
- Cunoașterea căilor de prestare a serviciilor de reabilitare socială
- Însușirea principiilor reabilitării sociale

Finalități de studii

- Aplicarea în practică a prevederilor reabilitării speciale
- Utilizarea criteriilor de clasificare a serviciilor sociale
- Compararea sistemului de servicii sociale în vederea selecției eficiente a soluțiilor de reabilitare socială, psiho socială și medicală a celor în dificultate
- Evaluarea corectă a necesității de servicii de reabilitare a beneficiarilor vulnerabili
- Utilizarea și aplicarea principiului multidisciplinarității în procesul de reabilitare socială.

Precondiții

În însușirea acestui curs este necesară utilizarea cunoștințelor dobândite la cursurile anterioare: Servicii de îngrijire la domiciliu, Introducere în AS și rețeaua de AS. TMAȘ, Tehnici de intervenție în AS

Condiții prealabile: operaționalizarea termenilor: reabilitare, dificultate, rețea de servicii, reabilitare psiho-socială. Asistent social plan individualizat de asistență, dosar personal, etc

Unități de curs

1. Definierea Sistemului de servicii sociale de reabilitate
2. Clasificări, tipuri, funcții
3. Noțiune de reabilitare socială
4. Metode de reabilitare socială
5. Forme de reabilitare socială
6. Servicii de reabilitare psihiatrică
7. Servicii de reabilitare a deținuților și ex deținuților
8. Servicii de reabilitare a victimelor violenței domestice
9. Servicii de reabilitare a vârstnicilor
10. Servicii de reabilitare a copiilor maltratați
11. Servicii de reabilitare a persoanelor fără adăpost
12. Servicii de reabilitare a victimilor traficului de ființe umane
13. Servicii de reabilitare a minorilor în conflict cu legea
14. Servicii de reabilitare a adolescenților în dificultate
15. Servicii de reabilitare a persoanelor și copiilor cu dizabilități
16. Servicii de reabilitare a dependenților
17. Terapii aplicate în lucrul cu persoanele ce necesită reabilitare socială.
18. Atribuțiile asistentului social în procesul de reabilitare socială

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii informaționale
2. Prelegere clasică
3. Brainstorming
4. Lucrul în grup
5. Analiza studiilor de caz

Strategii de evaluare

Prin examen oral, care se constituie din:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază
- Proba II de evaluare curentă: evaluarea portofoliului, elaborarea referatului tematic/ eseului și prezentarea discursului/studiului de caz;

Prezentări orale, participări în dezbateri, portofoliu, analiza studiilor de caz, planuri de intervenție elaborate etc.

Proba finală – examen scris.

Bibliografie

1. A Handbook on Non-State Social Service Delivery Models. A guide for policy makers and practitioners in the CSI region. Bratislava: UNDP, 2012.
2. A Guide to Social Contracting. Sofia, USAID- BCNL, 2006.

3. Ghid pentru dezvoltare comunitară și descentralizarea serviciilor de asistență socială. Iași, 2008.
4. Cojocaru Șt. Proiectul de intervenție în asistența socială. De la propunerea de finanțare la proiectele individualizate de intervenție. Iași: Polirom, 2006.
5. Mazur N., Newman C. Delegarea serviciilor sociale de către administrația publică locală din Moldova organizațiilor non-comerciale. Chișinău: EveryChild, 2006.
6. Vîrlan M., Dița M., Șomajul, sărăcia și persoanele fără adăpost, Chișinău 2013, pg. 23-26
7. Vîrlan M., Dița M., Tehnici de intervenție în AS, Suport de curs, Chișinău, 2016, ISBN 978-9975-46-309-6
8. Vîrlan M., Dița M., Problematika reintegrării sociale a vârstnicilor fără adăpost în R.M, Chișinău, 2016, pg. 262-271, ISBN 978-9975-46-333-1
9. Mecanismul de referire a cazului în serviciile sociale, Ghid de aplicare practică, nr. 55 din 12.06.2009
10. Proca L., Conceptul privind serviciile sociale. Rolul APL și altor actori sociali în organizarea și dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele afkate în dificultate, Chișinău 2015,
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Concepte%20privind%20serviciile%20sociale..pdf.
11. Raport privind mecanismul contractare a serviciilor sociale , Chișinău 2012
12. Legea cu privire la serviciile sociale nr.123 din 18.06.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 03.09.2010
13. Legea cu privire la asociațiile obștești nr. 837-XIII din 17.05.1996. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 02.10.2007, nr.153-156 BIS.
14. Legea cu privire la fundații nr.581 din 30.07.1999. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 28.10.1999, nr.118/556.
15. Legea privind achizițiile publice nr.96 din 13.04.2007 În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 27.07.2007, nr.107-111/470.
16. Legea cu privire la parteneriatul public – privat nr.179 din 10.07.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 02.09.2008, nr.165-166/605.
17. Hotărîrea Guvernului nr.96 din 16.02.2010 cu privire la acțiunile de implementare a Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 26.02.2010

**Universitatea Pedagogică
de Stat „ION CREANGĂ”
din Chișinău**

str. Ion Creangă, nr. 1, MD - 2069,
Chișinău, Republica Moldova
www.upsc.md

Denumirea programului de studii	Asistență socială
Ciclul	Licența
Denumirea cursului	Adopție și plasament
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și psihopedagogie specială/Asistență socială
Titular de curs	Plămădeală Victoria
Cadre didactice implicate	
e-mail	victoria.plamadeala001@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S. 05. A. 047 zi	4	3	5	120	60	60
S.07.A.043 f/f	4	4	7	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul dat face parte din cursurile la alegere care contribuie la însușirea unei sume de cunoștințe referitor la cauzele, dimensiunile și caracteristicile ale abandonului copilului, după cum și formele de protecție ale copilului rămas fără îngrijire părintească. În cadrul cursului de „Adopție și plasament” este studiat cadrul legal cu privire la adopție și rolul asistentului social în procedura adopției, tutelei/curatelei, instituirea APP. Cursul dat prin valențele sale multiple reprezintă un important instrument de acțiune practică a asistentului social în activitatea de promovare a drepturilor fundamentale a copilului și revenirea instituționalizării.

Actualitatea acestei discipline reiese din necesitatea promovării valorilor familiei și respectiv a formelor de ocrotire de tip familial a copilului rămas fără îngrijire părintească. Disciplina universitară „Adopție și plasament” fortifică pregătirea profesională a viitorilor asistenți sociali prin antrenarea lor în: înțelegerea esenței formelor alternative de protecție a copilului în dificultate; proiectarea și analiza strategiilor de dezvoltare a serviciilor alternative de ocrotire a copilului; discutarea modalităților de instituire a tutelei/curatelei; tălmăcirea bazei legislative de constituire a casei de copii de tip familial; valorificarea esenței serviciului de asistență parentală profesionistă; analiza modalităților de instituire a adopției; elucidarea rolului asistentului social în implementarea serviciilor alternative de protecție a copilului rămas fără îngrijire părintească.

Cursul dat se bazează și are tangențe cu următoarele discipline:

- Dreptul și legislația în AS;
- Legislația familiei;
- Sociologia generală și tehnici de cercetare;
- Sistemul de servicii în AS;
- Psihologia dezvoltării;
- Etica și deontologia asistentului social;

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- ✓ Cunoașterea riscurilor de abandon al copilului;
- ✓ Determinarea cauzelor și efectelor abandonului copilului;
- ✓ Determinarea riscurilor instituționalizării copilului în dificultate;
- ✓ Identificarea formelor alternative de protecție a copilului rămas fără îngrijirea părintească;
- ✓ Aprecierea aportului asistentului social în instituirea adopției, tutelei/curatelei, Asistenței Parentale Profesioniste;
- ✓ Edificarea poziției active în prevenirea instituționalizării;

Finalități de studii

- Să determine cauzele, dimensiunile și efectele abandonului copilului;

- Să identifice factorii de risc ai instituționalizării copilului;
- Să explice necesitatea prevenirii instituționalizării copilului;
- Să identifice formele de protecție ale copilului;
- Să identifice obiectivele protecției copilului;
- Să explice procedura adopției;
- Să identifice problemele realizării procedurii adopției;
- Să analizeze adopția națională și internațională;
- Să explice instituirea tutelei/curatele;
- Să determine rolul asistentului social în instituirea adopției, tutelei/curatele, APP și alte forme de protecție ale copilului lipsit de îngrijirea părintească;
- Să ilustreze posibilitățile realizării programelor de prevenire a instituționalizării copiilor;

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: Dreptul și legislația în AS; Legislația familiei; Sociologia generală și tehnici de cercetare; Sistemul de servicii în AS; Psihologia dezvoltării;
2. Condiții prealabile:
 - cunoașterea limbii de instruire la nivelul C2;
 - operaționalizarea termenilor în domeniul asistenței sociale: protecția copilului; copii rămași fără ocrotire părintească; procedura adopției; filiația; tutela/curatele; Asistență Parentală Profesionalistă; Casă de Copii de Tip Familial, etc.
 - formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare.

Unități de curs

Tema 1. Sistemul actual de prevenire a separării copilului de familie în RM

Structura sistemului de prevenire a separării copilului de familie în RM;
Serviciile sociale adresate familiilor și copiilor aflați în dificultate;
Comisia pentru protecția copilului aflat în dificultate;
Autoritatea tutelară, atribuțiile

Tema 2. Abordări conceptuale cu privire la abandon

Nevoile de bază ale copilului
Funcții și abilități parentale
Deprivarea maternă: efecte ale experiențelor de viață timpurii
Contextul legal cu privire la abandonul copilului
Servicii destinate familiilor și copiilor în dificultate

Tema 3. Procedura de lucru în cadrul sistemului de prevenire a separării copilului de familie.

Etapa de susținere a copilului și familiei aflate în dificultate
Etapa de luare a deciziei privind separarea copilului de familie
Etapa de monitorizare a situației copilului după separarea lui de familie

Tema 4. Formele de protecție a copiilor în situație de risc și cei rămași fără îngrijire părintească

Clasificarea și caracteristica formelor alternative la instituționalizare
Principiile pe care se bazează plasamentul copilului înafara familiei biologice
Pregătirea copiilor pentru o nouă formă de plasament;

Tema 5. Adopția – concepte și condiții de realizare.

Cadrul normativ/legal cu privire la adopție
Determinarea statutului copilului
Autoritățile competente în domeniul adopției
Procedura de instituire a adopției
Caracteristicile adopției naționale și internaționale
Efectele juridice ale adopției
Confidențialitatea adopției

Tema 6. Servicii alternative la îngrijirea rezidențială: Tutela/curatela

Tutela/Curatela ca formă de protecție a copilului în dificultate
Procedura de instituire a tutelei/curatelei;
Drepturile copiilor aflați sub tutelă/curatelă;
Drepturile și obligațiile tutorelui (curatorului)

Tema 7. Casele de copii de tip familial (CCTF) – formă de protecție a copilului în dificultate

Noțiuni generale despre CCTF
Drepturile și obligațiile părinților educatori
Regulamentul – cadru de funcționare a CCTF

Tema 8. Asistență Parentală Profesionistă: Accepțiuni și tipologii

Definirea noțiunii de asistență parentală profesionistă și de asistent parental.
Funcțiile asistentului parental profesionist
Codul etic al asistentului parental.

Strategii de predare și învățare

Prelegere clasică;
Prelegere interactivă;
Prelegere în baza suportului;
Dezbateri tematice;
Învățare situațională;
Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen oral care se constituie din:
Proba I de evaluare curentă: Descrieți structura sistemului actual de prevenire a separării copilului de familie și a procedurii de lucru în acest sistem;
Proba II de evaluare curentă: evaluarea portofoliului, prezentarea studiului de caz/planului de intervenție
Proba finală: bilet cu 3 întrebări la nivel de cunoaștere, aplicare și integrare

Bibliografie

Obligatorie:
1. Plămădeală V., Stratan V., Cerneavski V. Adopție și plasament. Suport de curs universitar, 2018.
2. Neamțu G., Tratat de asistență socială, Iași, 2003

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

3. Asistența socială on contextul transformărilor din Republica Moldova / coord. Dilion M., Prițcan V. / Chișinău, Editura Cu drag, S.R.L., 2008, 438 pag.
4. Asistența socială: Studii și aplicații / C. Bocancea, M. Borș, I. Compeanu,; coord. G. Neamțu, D. Stan.- Iași: Ed. Polirom, 2005.- 444 p
5. Dilion M. Asistența parentală profesionistă. Ghid de aplicare practică. Chișinău 2003. 103 p.
6. Managementul și acordarea serviciilor sociale de tip nou pentru copii și familii în situații de risc. Suport de curs. Coord. Bulgaru M., Prițcan V., Milicenco S., Chișinău 2007.
7. Legea 99/2010 privind regimul juridic al adopției;
8. Legea 140/2013 privind protecția special a copiilor aflați în situații de risc și a copiilor separați de părinți.

Opțională:

1. Buzdicea D. Sisteme moderne de asistență socială, Polirom, Iași, 2009;
2. Dilion M. Suport de curs Instruirea asistenților sociali comunitari, Chișinău, 2007;
3. Romandaș Nicolai, Proca Ludmila, Dreptul protecției sociale – Chișinău, 2011;

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>Licență</i>
Denumirea cursului	<i>Asistența socială a elevului greu educabil</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Valentina Stratan, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	vstratanmd@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
Zi S.05.A.49	4	III	V	120	60	60
Fr S.07.A.45	4	IV	VII	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina este continuarea logică a cursurilor de specialitate și vizează pregătirea studenților pentru abordarea serviciilor de asistență socială acordate elevilor greu educabili. Actualitatea și necesitatea cursului este testată prin contribuția la realizarea competențelor, ce definesc programul de studii, precum și corelarea acestuia cu alte cursuri din program. În acest context, cursul constituie o conexiune cu cursurile fundamentale și de specialitate care concură la formarea profesională a viitorilor asistenți sociali .

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Interpretarea conceptelor specifice cursului: copil/elev problemă, copil/elev dificil, copil/elev greu educabil.
- Diferențierea principalelor modalități de evaluare particularizate pentru diferite trasee de educație (copil detestat, agresiv, brutal și vulgar, violent, impulsiv, delăsat pedagogic, tiran, răzbunător etc.).
- Conceperea și propunerea de planuri individualizate de intervenție, respectiv optimizarea calității vieții copiilor cu un traseu atipic de dezvoltare.
- Utilizarea corectă și cu sens a conceptelor specifice disciplinei.
- Explicarea conținuturilor teoretice și conceptuale specifice disciplinei.
- Dezvoltarea capacității de a proiecta și realiza studii și cercetări în funcție de diferite teme de referință.
- Exercițierea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercitarea profesiei.
- Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social.
- Însușirea unor abilități de comunicare orală.
- Învățarea unor abilități de lucru în echipă.

Finalități de studii

- să argumenteze statutul și obiectul de cercetare al disciplinei;
- să confere noi dimensiuni conceptelor - copii/elevi dificili, greu educabili, problemă;
- să cunoască și să caracterizeze metodele de asistare a copiilor/elevilor dificili, greu educabili, copii-problemă;
- să demonstreze cunoașterea principiilor/metodelor activității corecțional-educative cu elevii greu educabili;
- să argumenteze specificul aplicării metodelor speciale de asistare a copiilor/elevilor greu educabili;
- să definească valoarea instructiv-corecțională și practică a disciplinei;
- să elaboreze obiective operaționale pentru activitățile corecțional-educative și corecțional-dezvoltative;
- să utilizeze metode și tehnici de dezvoltare a deprinderilor și abilităților practice, social adecvate;
- să utilizeze în practică modele de corecție și reeducare a copiilor/elevilor greu educabili;
- să elucideze metodologia operaționalizării obiectivelor în funcție de individ, grup, dificultate;
- să argumenteze metodologia de învățare a comportamentelor social adecvate în condiții de instruire specială segregată precum și în situații de instruire integrată, educație incluzivă.

Precondiții

1. Discipline de curriculum: *Introducere în asistența socială, Psihologia specială și psihopatologia, Sociologia generală, Psihologia vîrstelor, Pedagogia specială și reabilitară, Pedagogia socială, Tehnici de intervenție în criză.*
2. Competențe: de a-și determina scopurile de învățare; de cunoaștere și înțelegere a conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare, utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională; de analiză și rezumare a surselor bibliografice; de căutare independentă a informației; de a lucra în echipă; a asuma diferite roluri în colectiv; de organizare independentă a activității de învățare; de a-și autoevalua activitatea de cunoaștere; respectarea eticii profesionale și civice; de autoreglementare emoțională și sprijin etc.

Unitățile de curs

- Tema 1. Asistența socială e elevului greu educabil în sistemul de științe psiho -socio-pedagogice.
Tema 2. Aspecte psihopedagogice ale concepțiilor de Normă și Patologie în educație.
Tema 3. Familia și școala ca instituții sociale și educaționale.
Tema 4. Stilul de educație ca premiză a dezvoltării sentimentului de comuniune socială.
Tema 5. Programul complex de studiere a copilului/elevului greu educabil
Tema 6. Stările emoționale ale elevului ca determinante ale cooperării sociale
Tema 7. Asistența corecțional-educativă. Copii/elevii cu stări depresive și lucrul corecțional adaptativ.
Tema 8. Asistența corecțional- recuperativă și dezvoltativă a elevilor cu nereușită școlară.
Tema 9. Asistența psiho-socială a copiilor impulsivi și isterici.
Tema 10. Asistența corecțional-educativă a copiilor cleptomani.
Tema 11. Asistența corecțional-educativă a elevului tabacist, alcoolizat și stupifiat.
Tema 12. Asistența socială a elevului din familii incomplete.
Tema 13. Asistența socială facilitatoare a copilului detestat și a copiilor/elevilor instituționalizați.
Tema 14. Asistența psiho-socială a elevului/copilului integrat.

Strategii de evaluare

Prin examen scris, constituit din:

- Proba I și II de evaluare curentă;
- Prezentări a proiectelor tematice, a proiectelor aplicative de intervenție, experimente/studii realizate individual.
- Participări în dezbateri, discuții interactive, analiza studiilor de caz, proiectelor, eseele etc.
- Proba finală – examen scris.

Bibliografie

Obligatorie:

- Chestionar privind serviciile sociale prietenoase copiilor. Consiliul Europei, 10 martie 2015.
- Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (CoE CM/Rec(2011) 12 privind Drepturile Copilului și Serviciile sociale prietenoase copilului și familiei (Adoptată de Comitetul de Miniștri la 16 Noiembrie 2011, la cea de-a 1125-a întâlnire a Miniștrilor Adjuncți)
- Peter Karla. Psihopedagogia copilului cu dificultăți de învățare. Suport pentru studiul individual al studenților. Universitatea din Oradea, 2012.
- Stratan Valentina. Elevul greu educabil – aspecte teoretice și practice de asistență sociopsihopedagogică: Curs universitar / Stratan V., Cerneavski V., Plămădeală V.; Univ. Ped. de Stat "Ion Creangă", Fac. de Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra de Asistență Socială. – Chișinău : S. n., 2018 (Tipogr. "Garomont-Studio"). – 150 p.
- Stratan V. Modelarea personalității elevului greu educabil prin reinterpretarea metodelor asistențiale. În: Asistența socială între teorie și practică: Manual / UPS "Ion Creangă", Fac. Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Asistență Soc. Chișinău: S.n., 2016. P.110-133
- Stratan V. Plămădeală V. Comportamentul și asertivitatea în asistență socială. În: Psihologie, Pedagogie Specială, Asistență Socială, 2018, nr. 1(50), p.56-68.
- Стратан В. Формирование социальной компетентности у подростков группы риска. Материалы Международной Научно-практической конференции: Посвященная 25-ой годовщине образования

Комратского государственного университета, 4 февр. 2016 г. Том 1. 2016 - 618 р.

- Стратан В. Неполная семья как объект социальной работы. Международная научно-практическая конференция, посвященная 20-летию Комратского Государственного Университета "Наука. Культура. Образование", 11 февр. 2011 год. - Комрат : Комрат. гос. ун-т, 2011. - 300 р.
- Lapoșina E., STRATAN V. Инклюзивные подходы к формированию культуры классного сообщества International university college and centre for civil initiatives, consultancy and trainings organize the tenth international scientific conference. În: Management in education: efficient practices (23-25.09.2014, Dobric Bulgaria). 8 pag. ISSN 1312-6539, p.226 - 234.

Opțională:

- Benga O. Intervenții validate științific asupra traumei la copii; Modelul intervenției cognitiv-comportamentale focalizate pe trauma. 2009. (Trauma-focused cognitive-behavioral therapy, TF-CBT).
- Evaluarea strategică a sistemului de protecție a copiilor în Republica Moldova. Raport / Min. Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Min. Educației, Min. Sănătății [et al.]. – Ch.: S. n., 2014 (Tip. Bons Offi ces).
- "The Essential 55" by Ron Clark -2006
- Методика работы социального педагога: Метод. рек. М В. Салтыкова-Волкович. Гродно:2004 ,63с.
- Stratan V., Lapoșina E. Reinsertia socială a delincvenților minori prin procese de învățare socială dirijată. În: Dezvoltarea inovațională din Republica Moldova: problemele naționale și tendințele globale. Инновационное развитие Республики Молдова: национальные задачи и мировые тенденции. conf. intern. șt.-practică. 7-8 нояб. 2013, Comrat. S.n., 2013- 627р.
- Ștefan M. Teoria situațiilor educative. Editura Aramis.- București, 2007.
- Стратан В. Особенности общения детей, зависимых от компьютера и интернета. În: Conferința Științifică Internațională "Limba, etnie, comunicare". Culeg. de art. elab. în baza comunic. la Conf. șt. intern. din 12 mai 2011, 9 dec. 2011/Univ. de Stat din Comrat, Catedra de Filologie română; coord.: Alexandru Burlacu [et al.]. – (Ed. 1-a; 2-a). – Comrat: S. n., 2012 (Tipogr. US Comrat). – 466 p. Editia II, p.221-226.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licențiat</i>
Denumirea cursului	<i>Etica și deontologia profesională în Asistență socială</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psiologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
e-mail	emilia.laposina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.06.O.051 zi	3	III	VI	90	45	45
U.07.O.047 f/r	3	IV	VII	90	24	66

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina este un curs de bază și vizează pregătirea studenților pentru abordarea corectă cu maxim succes a componentei etice ale activității profesionale în domeniul asistenței sociale, teoriilor fundamentale etice, valorilor și dilemelor etice, comportamentele etice. În acest context, obiectivul general constituie distingerea normelor etice ale profesiei de asistență socială și cunoașterea de standarde și componentele profesiei de asistent social.

Cursul se studiază după formarea noțiunilor fundamentale cu privire la abordarea corectă a sistemului de protecție socială, competențelor profesionale de bază de intervenție în cazul diverselor grupuri de beneficiari; disciplina are conexiuni cu alte cursuri fundamentale și de formare profesională privind grupuri de beneficiari în situații de risc..

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoaștere și înțelegere:

- Înțelegerea naturii profesiei de asistență socială;
- Cunoașterea concepției formării specialistului asistent social; obiectivului de bază și competențelor specialistului la specialitatea „Servicii de asistență socială”;
- Cunoașterea diferitor abordări teoretice ale valorilor asistenței sociale;
- Conștientizarea și fundamentarea profesiei asistent social: rolurile și funcțiile profesionale, orientările valorice;
- Cunoașterea eticii profesionale, Codului deontologic al asistentului social și Fișei de post a asistentului social și a lucrătorului social.

Explicare și interpretare:

- Explicarea și ilustrarea diferențelor dintre diverse abordări ale valorilor asistenței sociale;
- Interpretarea și argumentarea funcțiilor și rolurilor asistentului social ca profesionist;
- Explicarea diferențelor dintre Fișa de post a asistentului social și Fișa de post a lucrătorului social; argumentarea modalităților de intersectare dintre tipul și nivelul de program de intervenție.

Instrumental – aplicative:

- Determinarea și aplicarea în situații practice concrete a diverselor roluri și funcții profesionale în dependență de trebuințele beneficiarului/ beneficiarilor;
- Proiectarea strategiilor de intervenție primară în corespundere cu funcțiile și rolurile asistentului social, Fișa de post;
- Aplicarea principiilor etice profesionale în soluționarea problemelor beneficiarului;
- Soluționarea dilemelor etice în lucrul cu diferite categorii de beneficiari.

Atitudinale:

- Dezvoltă capacitatea studenților de a se raporta conștient și responsabil la domeniul asistenței sociale și ceea ce această profesie incumbă;
- Conștientizarea de către studenți a valorilor și principiilor etice profesionale ale asistenței sociale și a modului corect de raportare la posibilele situații conflictuale;
- Formarea responsabilității față de propria formare profesională;
- Aprecierea muncii în grupe mici.

Finalități de studii

- să demonstreze prin argumente obiectivitatea normelor etice, confirmarea, certitudinea deontologiei profesionale;
- să fundamenteze rolul atitudinii față de munca asistentului social;
- să conștientizeze importanța și semnificația relațiilor colegiale în colectivele de asistenți sociali;
- să stabilească corelații dintre cauze, reprezentări și consecințe în desfășurarea fenomenelor sociale.
- diferite forme ale acțiunii și interacțiunii asistențiale cu beneficiarii din perspectiva respectării normelor etice și deontologice;
- un ansamblu de procedee și tehnici de soluționare a anumitor probleme sociale ale clientului;
- să anticipeze evoluția etică a proceselor și fenomenelor cu impact negativ asupra personalității;
- să elaboreze recomandări cu privire la soluționarea situațiilor-problemă de ordin etic prin metode de previziune (reflexive, normative), pe bază de analiză (analiza valorii, input – output), de stimulare a creativității (brainstorming);
- să dezvolte orientări atitudinale de tip democratic prin conștientizarea diversității comportamentale și axiologice specifice lumii contemporane.

la nivel de aplicare:

- să respecte dreptul beneficiarului la unicitate, demnitate și autodeterminare;
- să evite etichetarea și clasificarea beneficiarilor;
- să utilizeze în mod etic metodele de analiză, sinteză și evaluare a situației sociale ale beneficiarului;
- să inițieze și să participe în mod etic la diferite forme ale acțiunii și interacțiunii sociale cu specialiști din diverse domenii profesionale;
- să compare specificul evoluției fenomenelor din societatea moldovenească cu cele similare din alte societăți;

la nivel de cunoaștere:

- să determine obiectul de studiu, problematica, funcțiile și rolul eticii generale și profesionale;
 - să definească valorile de bază ale asistenței sociale;
 - să cunoască și să aplice în activitatea profesională cerințele Codului etic și deontologic al asistentului social;
 - să identifice factorii ce determină devenirea personalității în sistemul relațiilor sociale;
- să descrie paradigmele etice interpretative integrate cu privire la relații cu beneficiarul;

Precondiții

1. Studiarea disciplinelor: Sociologia generală și tehnici de cercetare, Introducere în asistență socială, Teorie și metodă în asistență socială, Filosofie, Comunicarea și consiliere asistențială.
2. Studenții trebuie să cunoască, bazele teoretice ale asistentei sociale, metode și tehnici de diagnostic și intervenție asistențială, să elaboreze strategii de activitate în studiu de caz, servicii de asistență socială.
3. Formarea deprinderilor de a concepe și analiza un studiu de caz din diferite puncte de vedere,

Unități de curs

ETICA ÎN CONTEXTUL VALORILOR MORALE ȘI SOCIALE

Etica, disciplină filosofică a moralei

Obiectul și problematica eticii.

Funcțiile eticii

Evoluția concepțiilor filosofice despre morală

Morală socială

Noțiunea și caracteristicile moralei sociale.

Structura moralei sociale

Categoriile eticii

Natura, esența și conținutul sistemului categorial al eticii

Dialectica binelui și răului

Virtutea morală

Virtutea morală ca mod de a fi al personalității morale

Demnitatea și onoarea – fundamente ale virtuții morale

Conținutul și semnificația datoriei morale.

Deontologia și etica autorității

Conceptul de deontologie

Autoritate și deontologie

Fundamentele deontologiei

Bazele teoretico-filosofice ale deontologiei

Principiile deontologiei

ETICA ȘI DEONTOLOGIA ASISTENȚEI SOCIALE

Valori, principii și dileme etice ale asistenței sociale

Valorile etice ale asistenței sociale

Codul deontologic al asistentului social

Principiile etice ale asistenței sociale

Dileme etice în practica asistenței sociale

Aplicarea principiilor etice în practica asistența socială

Valori și principii generale ale Asistenței Sociale

Repere etice cu privire munca profesională a asistentului social

Aplicarea valorilor fundamentale în activitatea profesională de asistența socială

Modelul etic de rezolvare a problemelor beneficiarului

Relația asistent social - beneficiar

Elemente ale relației

Calitățile asistenților sociali

Bariere în procesul de comunicare

Finalizarea în practica asistenței sociale

CALITATEA SERVICIILOR SOCIALE

Standarde minime de calitate a serviciilor sociale

Importanța standardelor minime de calitate a serviciilor sociale

Categorii generale de standarde

Standarde în asistență socială.

Evaluarea efectivului în asistență socială.

Situații de conflict în practica asistenței sociale.

Burn-out. Prevenirea. Strategii de recuperare.

Personalitatea asistentului social

Spiritul democratic al activității asistentului social.

Atitudini generale față de probleme sociale (indiferența, resemnarea fatalistă, atitudinea specifică spiritului științific de a trata probleme sociale

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii și specificarea acestora.
2. Prelegere clasică:
3. Dezbateri:

4. Proiect
5. Învățare situațională
6. Învățare bazată pe problemă
7. Învățare experiențială
8. Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Gradul de implicare și calitatea participării studenților în cadrul seminariilor; calitatea realizării probelor de evaluare (I probă: – elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului - 20%) și a II-a probă: – 20%. Rezultatele evaluării curente constituie 60 % din cota notei finale. Evaluarea finală: examen (nota la examen va constitui 40% din cota notei finale)

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bulgaru M., Dilion M., „Concepte fundamentale ale Asistenței Sociale”, Chișinău, 2000.
2. Codul deontologic al profesiei de asistent social din România, codul nr.1/2008. În: Monitorul Oficial al României. Partea I, nr.173 din 06.03.2008.
3. Cozma, C. Deontologia profesiei de asistent social. În: Asistența socială. Iași: Ed. Universității „Al.I. Cuza”, 2009.
4. Cozma, C. Introducere în aretologie. Mic tratat de etică. Iași: Ed. Universității „Al.I. Cuza”, 2004. ISBN 973-9312-86-1 1
5. Etica în asistența socială. Declarație de principii. IFSW și IASSW, 2004. În: Buzducea, D. Sisteme moderne de asistență socială. Tendințe globale și practici locale. Iași: Polirom, 2009, p.205-211. ISBN 978-973-46-1332-8
6. Ghiduri de bună practică în Asistență Socială a copilului și familiei, București, 2003.
7. G.Neamțu Tratată de Asistență Socială, Polirom, Iași, 2003.
8. A.Neculau Analiza și intervenția în grupuri și organizații, ed. Polirom, Iași, 2000.
9. Tratată de asistență socială. Coord. George Neamțu. Iași, Polirom, 2003
10. Sârbu T. Etică: valori și virtuți morale. Iași: Editura Societății Academice „M.T. Botez”, 2005.

Oțională:

1. Etica. <http://filzfina.wordpress.com/etica>
2. Ghețau, Rodica, Rădulescu, Ana, Deontologia profesiei de asistent social, Revista de Asistență Socială, nr. 1/2002, București.
3. Mandacanu Virgil „Etica pedagogică”, Chisinau, 2000
4. Miroiu, Mihaela, Blebea, Nicolae, Gabriela, 2001, Introducere în etica profesională, Ed. Trei, București.
5. Morales M. & Sheafor W: B., 1980, Social Work Profession of Many Faces, Allynnd Bacon Inc.
6. Miroiu, M., Nicolae, G.B. Etica profesională. Curs universitar. București: Universitatea București, 2000.
7. Rădulescu Ana – Managementul de caz, suport de curs, 2004, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București.
8. Roth-Szamoskozi, Maria, 2003, Perspective teoretice și practice ale asistenței sociale, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj.
9. Roth, M., Rebeleanu, A. Asistența socială. Cadru conceptual și aplicații practice. Cluj: Presa Universitară Clujeană, 2007. ISBN 978-973-610-638-5
10. <https://prezi.com/-i7tnibop8dv/etica-si-valori-in-asistenta-sociala-prezentarea-1/#>
11. http://prezi.com/-i7tnibop8dv/?utm_campaign=share&utm_medium=copy&rc=ex0share

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	<i>Voluntariat și parteneriat în AS</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	<i>Frunze Olesea</i>
Cadre didactice implicate	<i>Frunze Olesea</i>
e-mail	<i>guzunalesea@yahoo.com</i>

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.052 zi	3	III	VI	90	45	45
S.07.A.050 f/r	3	IV	VII	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina *Voluntariat și parteneriat în AS* are menirea de a forma la studenți cunoștințe și abilități de lucru în domeniul voluntariatului, va ajuta la conștientizarea importanței activităților de voluntariat în sfera socială. Cursul are misiunea sa formeze la viitorii asistenți sociali competențe în formarea parteneriatului public și în armonizarea relațiilor dintre agenții sociali.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **Competențe cognitive:** studentul va demonstra cunoașterea și înțelegerea activității de voluntariat ca mișcare binevolă; drepturile și obligațiile voluntarilor; va ști cum să utilizeze conceptele specifice activităților de voluntariat; va determina specificul și necesitatea voluntariatului în sfera protecției sociale a copilului;
- **Competențe de învățare:** se exprimă în capacitatea de explicare a rolurilor pe care le îndeplinește în comunitate voluntarul și domeniile de activitate ale acestuia; în capacitatea de a asimila informația cu referire la pregătirea organizație pentru declararea voluntariatului drept valoare a ONG; în abordarea profesionistă a relației dintre angajații organizației și voluntarii.
- **Competențe de aplicare:** studentul va aplica cunoștințele specifice domeniul social în identificarea modurilor de recrutare a voluntarilor în ONG ; în capacitatea de a realiza transferuri interdisciplinare pentru analiza unor tipuri de politici necesare dezvoltării voluntariatului; în determinarea direcției de evoluție a mișcării de voluntariat în RM.
- **Competențe de analiză:** se vor manifesta prin dezvoltarea competențelor în prestarea serviciilor de voluntariat în cadrul ONG; creșterea abilităților de organizare sistematică a datelor și cunoștințelor din acest domeniu; în analiza rețelei naționale de voluntariat prin prisma perspectivei societății civile; în înțelegerea și respectarea determinărilor culturale și respectării valorilor individului; în analiza posibilităților de dezvoltare profesională ca consecință a informațiilor teoretice.
- **Competențe de comunicare:** se arată în capacitatea de a se exprima utilizând limbajul specific și termenii necesari în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură asistențială și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbajul domeniului.
- **Competențe la nivel de integrare:** se dovedesc prin capacitatea de folosire independentă a informațiilor oferite de acest curs și de alte surse în activitățile practice ; va permite studenților argumentarea modalităților de selectare a voluntarilor în ONG și determinarea specificului activității voluntariatului în sfera protecției copilului

Finalități de studii

1. Sa compare activitatea de voluntariat cu cea de binefacere;
2. Să selecteze factorii al consolidării voluntariatului în sfera protecției sociale;
3. Să aprecieze rolul implementării activităților de voluntariat în gama de ONG;

4. Sa determine importanța și necesitatea parteneriatului social ca parteneriat comunitar;
5. Să stabilească nivelul subiectiv al dezvoltării societății civile în baza voluntariatului.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Introducere în asistența socială, Psihologia generală, Psihologia vîrstelor, Teorii, metode și tehnici în asistența socială, Sociologia generală și tehnici de cercetare etc.*
2. Condiții prealabile:
 - operaționalizarea termenilor în domeniul: asistenței sociale- teorii, metode și tehnici în asistența socială etc.
 - formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de sistematizare a informațiilor, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizare independentă a activității de învățare, de a elabora un referat.

Unități de curs

1. Activitatea de voluntariat, funcții și roluri.
2. Drepturile și responsabilitățile voluntarilor.
3. Managementul voluntarilor - un proces în 9 pași
4. Pregătirea organizațiilor pentru implicarea voluntarilor.
5. Recrutarea voluntarilor.
6. Selecția voluntarilor, etape și forme.
7. Orientarea și instruirea voluntarilor în ONG.
8. Motivarea voluntarilor.
9. Evaluarea programelor și a voluntarilor.

Strategii de predare și învățare

Utilizarea tehnicilor ca: tehnica SWOT, feed-back, sistemul Cornell, întocmirea unui proiect de voluntariat, observația directă a mișcărilor sociale în cadrul ONG care facilitează înmagazinarea și utilizarea informațiilor noi.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza prin diverse metode și forme:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază a cursului;
- Proba II de evaluare curentă: 2 teme predate sub formă de eseuri sau scurte referate (2-4 pagini) ;
- Răspunsuri orale, participări la discuții, portofoliul, elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului etc.

Forma finală de evaluare este examenul oral.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% – nota de la examenul final; 60% – nota medie de la evaluările scrise și orale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ghid coordonatorului de voluntari din RM ,Chișinău 2014.
2. Ghid pentru Măsurarea efectelor și impactului voluntariatului asupra organizației gazdă. Ediția I, aprilie 2016
3. Legea Voluntarilor din RM, nr.121 din 2010.
4. Fisher, J.C, Cole K.M ., *Leadership and Management of Volunteer Programs*, Jossey- Bass Raport, 2004.

Opțională:

1. Culegere de declarații cu privire la drepturile și responsabilitățile voluntarilor, Centru Național de Voluntari Pro Vobis 2005;
2. Connors, T.D *Volunteer Management, Handbook, INC. SUA, 2014*

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	<i>Probleme sociale ale sărăciei</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	<i>Frunze Olesea</i>
Cadre didactice implicate	<i>Frunze Olesea</i>
e-mail	<i>guzunalesea@yahoo.com</i>

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.054 zi	3	III	VI	90	45	45
S.08.A.052 f/r	3	III	VIII	90	24	66

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina *Probleme sociale ale sărăciei* permite studenților să cunoască integru principalele cauze a fenomenului, contribuie la formarea competențelor și abilităților în ceea ce privește strategiile de nivelare și eradiere a fenomenului social. Aceasta disciplină universitară familiarizează studentii cu această categorie de clienți, cea a persoanelor fără un loc de muncă. Studentii au posibilitatea de a înțelege care sunt rolurile asistentului social în acest context.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **Competențe cognitive:** studentul va demonstra cunoașterea și înțelegerea principalelor factorii ale sărăciei; tipologiile societăților în funcție de starea sărăciei; indicatorii și dinamica sărăciei în RM; va ști cum să utilizeze conceptele specifice politicilor pasive și active pentru organizarea demersurilor de susținere a persoanelor aflate în somaj și explicare a unor fapte, evenimente, procese la nivel mezo- și macrosocial.
- **Competențe de învățare:** se exprimă în capacitatea de a asimila informația cu referire la politicile sociale din diferite surse în vederea organizării unui proiect social, conform obiectivelor enunțate; în cunoașterea modalităților de analiză a bazelor de date și studii publicate în privința sărăciei; identificarea interacțiunilor complexe dintre toate elementele structurale a politicilor în domeniul somajului; în formularea de obiective cognitive și alegerea modalităților de atingere a lor.
- **Competențe de aplicare:** studentul va aplica cunoștințele specifice domeniului politicilor sociale în diferențierea instrumentelor de intervenție ale statului în procesul de eradiere a sărăciei, în dezvoltarea competențelor în activitatea științifică, în abordarea profesională riguros structurată a activității în sfera politicilor de reducere a sărăciei;
- **Competențe de analiză:** se vor manifesta prin analizarea fenomenului de sărăcie ca stare socio-culturală; creșterea abilităților de organizare sistematică a datelor și cunoștințelor din acest domeniu; evaluarea corectă a nevoilor precum și resurselor persoanelor și a rețelei lor de suport; determinarea resurselor individuale de confruntare cu stresul pierderii locului de muncă.
- **Competențe de comunicare:** se arată în capacitatea de a se exprima utilizând limbajul specific asistenților sociali în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură asistențială și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbajul domeniului.
- **Competențe la nivel de integrare:** se dovedesc prin capacitatea de folosire independentă a informațiilor oferite de acest curs și de alte surse în activitățile practice ale asistenților sociali printr-o viziune sistematică asupra politicilor publice.

Finalități de studii

- Sa compare profilul sărăciei din R.M cu cel mondial;
- Să analizeze cauzalitatea sărăciei;
- Sa difirentieze exclusiunea socială de saracia relativa;
- Să apricieze rolul implemintării și monitorizării SCERS;
- Sa evalueze modelele ale răspunsului la stresul pierderii locului de muncă;
- Sa identifice rolurile profesionale ale asistentului social care lucrează cu persoanele cu venituri mici;
- Sa se raportateze corect, nondiscriminativ la aceasta categorie de beneficiari.

Precondiții

Formarea generală în domeniul științelor socio-umane de la nivelul primilor doi ani de studiu, cu precădere disciplinele : *Introducere in asistenta socială, Psihologia vîrstelor, Teorii, metode și tehnici in asistentă socială, Sociologia generală și tehnici de cercetare etc* oferă cunoștințe ce sunt utile în parcurgerea cu succes a stagiului de pregătire, respectiv pentru promovarea examenului de evaluare finală la cursul resectiv.

2. Condiții prealabile:

- operaționalizarea terminilor în domeniul: asistenței sociale- teorii, metode și tehnici în asistența socială etc.
- formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de sistematizare a informațiilor, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizare independentă a activității de învățare, de a elabora un referat.

Unități de curs

1. Definiția sărăciei și formele ei.
2. Factorii care produc și susțin sărăcia.
3. Abordări teoretice privind cauzalitatea sărăciei.
4. Metode de masurare a sărăciei.
5. Profilul sărăciei în Republica Moldova
6. Reere concetuale rivinbd fenomenul de somaj.
7. Politicile sociale din domeniul șomajului.
8. Considerații generale privind problematica stresului.
9. Tipuri de reacții la stres.
10. Resursele individuale de confruntare cu stresul pierderii locului de muncă.
11. Modele ale răspunsului la stresul pierderii locului de muncă.
12. Roluri profesionale ale asistentului social care lucrează cu persoanele cu venituri mici.

Strategii de predare și învățare

Prelegere dezbatere, prelegere interactivă, cu suport; conversație euristică; învățarea bazată pe problemă; activități în grup; brainstormingul; joc de rol; studiul individual; simularea; consultarea surselor bibliografice; seminar interogativ.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza prin diverse metode și forme:

- Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază în domeniul politicilor antisaracie;
- Proba II de evaluare curentă: 2 teme predate sub formă de eseuri sau scurte referate (2-4 pagini) ;
- Răspunsuri orale, participări la discuții, portofoliul, elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului etc.

Forma finală de evaluare este examenul oral.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% – nota de la examenul final; 60% – nota medie de la evaluările scrise și orale.

Bibliografie

1. Frunze O., Sărăcia – cauză a exploatării prin muncă a copilului. In: *Relația sărăcie – persoane în dificultate*:

aspecte psiho-sociale: 2013, Chișinău: Tipogr. UPS “Ion Creangă”. pp. 176-179, 2013.

2. Frunze O., Efectele psihosociale ale pierderii locului de muncă. În Probleme ale științelor socio - umane și modernizării învățământului. Univ. Ped. de Stat „Ion Creangă”. Chișinău, 2013. p. 80-86.
3. S. Milicenco. Abordari multidimensionale ale fenomenului saracie. Chișinău: USM, 2014.
4. Strategia Națională de Dezvoltare a Republicii Moldova 2012-2020, Chișinău.
5. Programul național de ocupare a forței de muncă pe anii 2017-2021.
6. Neculau A., Ferreol G. Aspecte psihosociale ale sărăciei. Polirom, Iași, 1999.

Opțională:

1. Căce, Sorin, *Politici sociale în domeniul șomajului în țările Europei Centrale și de Est*, Revista Calitatea vieții, anul 8, nr.3-4, p.225-254, 1997.
2. Dollard, M., F.; Winefield, A., H., *Mental health: overemployment, underemployment, unemployment and healthy jobs*, Australian e-Journal for the Advancement of Mental Health, vol. I, nr.3, 2002.
2. Pop, L. coord. Dicționar de politici sociale, București: Expert, 2012.
3. Maria Vremiș, Viorica Toartă. Abordări ale excluziunii sociale în Republica Moldova. Aspecte metodologice și analitice, Chișinău, 2010.
4. Raport privind sărăcia și impactul politicilor, Chișinău, 2009.
5. Mihăilescu, A., *Costurile sociale în evoluția României spre economia de piață*, în Calitatea vieții, vol.9, nr.1-2, p.19-29,1998.
6. Scheier, M., F., Carver, Ch., S., *Effects of optimism on psychological and physical well-being*, în Cognitive therapy and Research, vol.3, pp.1-18,1992.
7. Wanberg C., R., Griffiths, R., F., Gavin, M., B., *Time Structure and Unemployment: A longitudinal Investigation*, în Journal of Occupational and Organisational Psychology, The British Psychological Society, ed. Igor Chernyshev, Central European University Press, Budapest, London, New York vol. 70, part I, p. 75-95,1997.
8. Riga, S., Riga, D., *Cercetarea internațională în domeniul stresului în condițiile globalizării fenomenului*, Revista română de sănătate mintală – Liga română pentru sănătate mintală -, Tipored SRL, București, nr. 6, p. 31-33,1997.

Denumirea programului de studii	Asistența Socială
Ciclul	licențiat
Denumirea cursului	Training de comunicare eficientă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistență Socială
Titular de curs	Vîrlan Maria dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Vîrlan Maria dr., conf. univ., Dița Maria, lector
e-mail	maria_virlan@yahoo.com , patricia07@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.056 zi	2	III	VI	60	30	30
S.08.A.054 f/r	2	IV	VIII	60	18	42

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul are caracter aplicativ în cadrul căruia studenții vor fi antrenați și implicați în o serie de activități practice cum ar fi: rezolvarea dificultăților de comunicare simulate prin exersare, dezvoltarea ascultării active prin repetarea exercițiilor specifice însușite în cadrul seminarelor, jocul de rol în identificarea remediilor și înlăturarea obstacolelor comunicării interpersonale, identificarea barierelor în comunicarea asistențială, dificultățile de comunicare dintre asistent social-client, soluționarea conflictelor în relația de asistență social prin modalități amiabile, comunicare eficientă, empatie și răbdare.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea și înțelegerea formelor și nivelelor de comunicare umană; va ști stilurile și căile de transmitere a mesajelor; va demonstra cunoașterea barierelor în comunicare și metode de învingere a acestora; va ști metode și tehnici de comunicare verbală și nonverbală eficientă.

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se documenta în vederea proiectării unui plan de intervenție pentru dezvoltarea abilităților comunicative; capacitatea de a face legătură dintre comunicare și limbaj; în priceperea de a consulta sursele de specialitate și de a învăța din propriul demers educativ.

Competențe de aplicare: studentul va aplica cunoștințele specifice disciplinei în identificarea nivelului de dezvoltare proprie a abilităților de comunicare și relaționare, în selectarea corectă a metodelor, stilului de comunicare cu diferite categorii de beneficiari.

Competențe de analiză: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare/dezvoltare a competențelor, pentru a lua o decizie științific întemeiată; în aplicarea unor grile sau parametri de evaluare, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a capacităților comunicative; în analiza posibilităților de dezvoltare personală din perspectiva asistențială.

Competențe de comunicare: se arată în capacitatea de a se exprima în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, utilizând limbajul specific asistenței sociale în diverse contexte socio-culturale și profesionale; în abilitățile de a realiza convorbiri, expuneri, caracterizări de factură psihosocială și de a reacționa adecvat la solicitările exprimate în limbaj profesional.

- **Competențe la nivel de integrare:** se probează prin capacitatea de a proiecta un program de eficientizare a metodelor și tehnicilor de realizare a unei comunicări eficiente în sistemul asistențial; capacitatea de a identifica tehnici de comunicare eficientă cu beneficiarii problematici.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor reuși să:

- descrie schema de transmitere a mesajelor;
- enumere principiile și funcțiile unei comunicări eficiente;
- identifice formele și nivelurile comunicării umane;
- sesizeze legătura dintre comunicare și limbaj;
- înțeleagă rolul social al unei comunicări eficiente;
- aplice metode eficiente de rezolvare a conflictelor
- formuleze un răspuns/refuz asertiv în situații concrete

Precondiții

Cursul menționat va fi însușit cu succes de către viitorii asistenți sociali dacă aceștia vor cunoaște cursurile: TMAȘ, tehnici de intervenție în AS. Comunicare și consiliere, Psihosociologia devianței, etc

Condiții prealabile: la acest nivel studenții trebuie să posede un bagaj terminologic complex. Cei mai frecvent utilizați termeni în cadrul acestui curs sunt: comunicare eficientă, relația asistent social - client, conflict, beneficiari problematici, consiliere, stres, empatie, etc

Unități de curs

Tema: Noțiuni de comunicare

Tema: Comunicarea verbală

Tema: Comunicarea nonverbală

Tema: Abilități de comunicare eficientă

Tema : Comunicare orală în public

Tema: Comunicarea și rolul empatiei

Tema: Comunicarea în cadrul autorităților publice

Tema: Comunicarea asistentului social cu asistații

Strategii de predare și învățare

Procesul de predare –învățare în cadrul acestui curs se bazează în mare parte pe desfășurarea activităților de training, joc de rol, lucru în grup, simulare, seminar

Strategii de evaluare

Evaluarea finală se va face în formă de examen. Se va aplica un test care conține aspecte teoretic cât și practice care presupune prezentarea unui răspuns complet care să conțină viziunea de ansamblu asupra tematicii bazei comunicării.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Chiru I., Comunicarea interpersonală, Ed Tritonic, 2003.
2. Gisele C., Arta de a comunica și de a învinge, Polirom.Iași, 2003.
3. Fiske John. Introducere în științele Comunicării. Iași: Editura Polirom, 2003.
4. Graur Evelina, Tehnici de comunicare, Cluj-Napoca: Editura MEDIAMIRA, 2001.
5. Mardare E. I. Suportul social și starea de sănătate, Revista de Asistență Socială, nr. 3/4, Iași : Ed.Polirom, p.109-124. 2005.
6. Pânișoară I-O, Comunicarea eficientă. Ediția a III-a, revăzută și adăugită. Polirom.Iași, 2008
7. Roth M., Diaconescu M., (coord). Formarea deprinderilor de comunicare creativă, Leonardo Da Vinci Community Vocational Trainin Action Programme, B Procedure, Second Phase. Pilot Projects. Establishing

- an European Centre for the integration of institutionalized children, Cluj- Napoca, 2003.
8. Calancea A., Training-ul de dezvoltare a competențelor afective. Ghid metodic. Tipografia centrală. Chișinău 2012 .
 9. Teretti A., Legrand JA, Boniface J., Tehnici de comunicare, Iași: Editura Polirom, 2001.
 10. Van Cuilenburg, J.J., O.Scholten, G.W. Noomen, Știința comunicării, Humanitas, Bucuresti, 2000.
 11. Vîrlan, M.; Dița, M. Capacitățile comunicative ale asistenților sociali. În: Psihologie. Pedagogie specială. Asistență socială. 2011. nr. 4 (25), p. 29-33.
 12. Vîrlan, M.; Dița, M. Metode și tehnici de comunicare a asistentului social cu delicvenții minori. În: Probleme ale științelor socio-umane și modernizării învățământului. Vol. I, coord. Racu Ig., Ch.: Tipogr. UPS ”Ion Creangă”, 2012, p. 179-185.
 13. Vîrlan M., Dița M., Tehnici de intervenție, suport de curs, Chișinău 2016.
 14. Vîrlan M., Șlehtițchi M. Particularitățile de comunicare ale tinerilor delicvenți, Cahul, 2015, pg. 141-145.

Opțională:

1. 855 de jocuri și activități. Ghidul animatorului. Chișinău, 2012.
2. Diaconescu Maria. Empathy and Interpersonal Communication. În: Studia Universitatis Babeș-Bolyai Sociology, issue no.2, p.41-53, 2007.
3. Miley Karla K., O’Melia Michael, Dubois Brenda. Practica Asistenței Sociale: o abordare participativă. Polirom Iași (traducere Ioana Ciocian, Maria Paula Mărginean, Elena Hortenzia Pop), 2006.
4. Preda M. Comportament Organizațional, Iași, Polirom,. 2006
5. Rückle Horst, Limbajul corpului pentru manageri, Editura Tehnica, 2000.
6. Prutianu S. Manual de comunicare și negociere în afaceri. Vol. 1 Comunicarea. Iași: Editura Polirom, 2000.
7. Săvulescu Silvia. Retorică și Teoria argumentării. București, 2001.
8. Stephen E. Lucas. The Art of Public Speaking, Seventh International edition, Ed Mc Graw-Hill, 2003.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	<i>AS a persoanelor de vîrsta a treia</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	<i>Cerneavschi Viorica</i>
Cadre didactice implicate	<i>Cerneavschi Viorica</i>
e-mail	<i>vioricacerneavschi@gmail.com</i>

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.058 zi	2	III	VI	60	30	30
S.08.A.056 f/f	3	IV	VIII	60	18	42

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul face parte din disciplinele de specialitate; este orientat spre formarea competențelor profesionale de intervenție asistențială în cazul beneficiarilor în etate; se studiază după cursuri fundamentale cu privire la abordarea corectă a sistemului de protecție socială; disciplina are conexiuni cu alte cursuri de formare profesională privind intervenția asistentului social în cazul altor grupuri de beneficiari în situații de risc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea celor mai importante aspecte legate de bătrînețe și procesul de îmbătrînire.
- Cunoașterea modificărilor bio-psiho-sociale caracteristice vîrstei a treia și influențele asupra dezvoltării de relații interpersonale.
- Înțelegerea problematicii vîrstei a treia în contextul social actual.
- Determinarea formelor de servicii sociale în dependență de evaluarea situației funcționale și a deficiențelor vîrstnicilor.
- Determinarea metodelor de intervenție cu persoanele de vîrsta a treia.
- Dobîndirea unui set de valori, cunoștințe și deprinderi în vederea lucrului cu persoanele vîrstnice.
- Conștientizarea specificului lucrului cu persoanele vîrstnice în diferite tipuri de servicii.

Finalități de studii

- Să explice principalele concepte specifice domeniului dat.
- Să determine problemele social-economice ale persoanelor de vîrsta a treia.
- Să aplice diverse modalități de evaluare și intervenție în lucrul cu persoanele de vîrsta a treia.
- Să structureze management de caz în cazul beneficiarilor de vîrsta a treia.
- Să determine modul de cazare a persoanelor de vîrsta a treia în instituțiile sociale.
- Să stabilească modalități de acordare a asistenței sociale persoanelor vîrstnice la nivelul comunităților locale.
- Să conștientizeze importanța și specificul lucrului cu persoanele vîrstnice utilizînd metodele specifice asistenței sociale.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: *Psihologia vîrstelor; Teorii, metode și tehnici în asistența socială; Protecția și asigurarea socială; Etica și deontologia profesională etc.*

2. Condiții prealabile:

- operaționalizarea termenilor în domeniul asistenței sociale: protecția socială; persoane vulnerabile; teorii, metode și tehnici în asistență socială; intervenția asistențială; evaluare socială; echipă multidisciplinară; recuperare; integrare; servicii de asistență socială etc.etc.

- formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de sistematizare a informațiilor, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizare independentă a activității de învățare, de a elabora un referat.

Unități de curs

1. Aspecte generale referitoare la procesul de îmbătrânire. Definierea bătrîneții și îmbătrînirii. Teorii sociologice despre bătrînețe.
2. Modificări biologice și psihologice caracteristice vîrstei a treia.
3. Adaptarea la vîrsta a treia și crizele de adaptare. Depresia și demența –tulburări cu risc ridicat de apariție la vîrsta a treia.
4. Serviciile sociale prestate persoanelor de vîrsta a treia.
5. Dependența și autonomia persoanelor vîrstnice. Serviciile de îngrijire la domiciliu a persoanelor în etate.
6. Instituționalizarea persoanelor vîrstnice.
7. Cunoștințe și abilități necesare asistenților sociali care lucrează cu persoanele de vîrsta a treia. Metode de lucru în practica asistenței sociale pentru vîrstnici.
8. Familia și persoanele de vîrsta a treia. Vîrsta a treia și stadiul terminal.

Strategii de predare și învățare

Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii informaționale; dezbateri; lucrul în grup; studiul individual; consultarea surselor bibliografice; seminar interogativ; analiza studiilor de caz.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza prin diverse metode și forme:

- Proba de evaluare curentă: realizarea studiului de caz (metode de evaluare și plan de intervenție).
- Răspunsuri orale, participări la discuții, evaluarea portofoliului, referatului tematic și prezentarea discursului.

Forma finală de evaluare - examen oral.

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% – nota de la examenul final; 60% – nota medie de la evaluările scrise și orale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cerneavschi V. Asistența socială a persoanelor de vîrsta a treia. Curs universitar. Chișinău: Garomont-Studio, 2018.
2. Asistența socială a persoanelor vîrstnice. București, 2018.
3. Asistența socială a persoanelor vîrstnice furnizată la nivelul comunităților locale. București, 2014.
4. Roth-Szamoskozi M. Perspective teoretice și practice ale asistenței sociale. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2013.
5. Luca C., Gîrleanu-Șoitu D. Metodologie de lucru în asistența psiho-socio-juridică a persoanelor vîrstnice. Iași, 2012.
6. Mîndrilă C. Procesul de îmbătrînire din perspectiva asistenței sociale. Iași: Ed. Universității „Al. Ioan Cuza”, 2008.
7. Neamțu G. Tratat de asistență socială. Iași: Polirom, 2003.
8. Gal D. Asistența socială a persoanelor vîrstnice, aspecte metodologice. Cluj-Napoca, 2003.
9. Popescu L., Roth M. Asistența Socială ca activitate de mediere în societate. Cluj-Napoca, 1995.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Opțională:

1. Cerneavschi V. Problemele sociale cu care se confruntă persoanele vîrstnice din Republica Moldova. Conferința științifică internațională jubiliară „Asistența psihologică, psihopedagogică și socială ca factor al dezvoltării societății”, UPS „Ion Creangă” cu prilejul a 40 de ani a Facultății de Psihologie și Psihopedagogie Specială, 05 noiembrie 2010.
2. Cerneavschi V. Ocrotirea instituțională a persoanelor de vîrsta a treia și modalități de îmbunătățire a vieții în căminul de bătrîni. UPS „Ion Creangă”, Revista de științe socioumane, nr. 3 (10), 2008.
3. Buzducea D. Asistența socială a grupurilor de risc. Iași: Polirom, 2010.
4. Miftode V., Cojocaru M. Populații vulnerabile și fenomene de auto-marginalizare. Iași: Lumen, 2002.
5. Șchiopu U., Verza E. Psihologia vîrstelor. București: Didactică și Pedagogică, 1997.
6. Mănoiu F., Epureanu V. Asistența socială în România. București: ALL, 1997.
7. Miftode V. Dimensiuni ale Asistenței sociale. Botoșani: Eidos, 1995.
8. Marshall M. Asistența socială pentru bătrîni. București: Alternative, 1993.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	Practica în asistență socială
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	<i>Plămădeală Victoria</i>
Cadre didactice implicate	
e-mail	<i>victoria.plamadeala001@gmail.com</i>

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
zi	8	II	IV	240	120	120
ff	8	III	V	240	120	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Stagiul de practică a studenților include activitatea studenților la Direcții de Asistență Socială. Aceasta este orientată spre familiarizarea studenților cu activitățile profesionale a asistentului social în cadrul Direcției de Asistență Socială, determinând domeniul de activitate profesională.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- A efectua evaluarea primară și aprofundate a cazului;
- A examina documentația și a distribui după domeniul de activitate;
- A determina problemele beneficiarilor și direcțiile de soluționare;
- A elabora planuri și programe individuale de asistență a beneficiarilor;
- A colabora cu specialiștii din domeniul asistenței sociale și beneficiarii;
- A exprima atitudini empatice față de persoanele din grupul țintă;
- A utiliza limbaj adecvat categoriei de beneficiari;
- A demonstra responsabilități individuale, colective și sociale în instituție și față de grupul țintă.

Finalități studii

- ✚ Să determine nevoile beneficiarilor;
- ✚ Să identifice actele ce oferă drepturi beneficiarilor pentru a primi servicii sociale;
- ✚ Să descrie organigrama locului de practică;
- ✚ Să cunoască serviciile oferite în cadrul Direcției de Asistență Socială;
- ✚ Să cunoască responsabilitățile și sarcinile ce-i revin asistentului social în cadrul Direcției de Asistență Socială;
- ✚ Să analizeze ancheta socială ca metodă de bază în asistența socială;
- ✚ Să comunice empatic cu clientul;
- ✚ Să respecte clientul;
- ✚ Să respecte specialiștii din cadrul Direcției de Asistență Socială;
- ✚ Să analizeze studiul de caz pe etape;
- ✚ Să utilizeze tehnologiile informaționale din dotarea instituției;
- ✚ Să utilizeze actele normative de organizare și funcționare a Direcției de Asistență Socială. (Regulamentele, fișele de post, actele legislative relevante etc.)

Precondiții

1. **Cunoștințe obligatorii din:** Introducere în AS, Teorie și Metodă în AS, Sociologie, Legislația familiei, Dreptul și legislația în AS, Protecția socială și asigurările sociale, Politicile sociale, serviciile sociale, Tehnologii informaționale în domeniul Asistenței sociale.

Unități de curs

- Modul de organizare și funcționare a sistemului de asistență socială și a Direcțiilor de Asistență Socială;
- Gama de servicii oferite în cadrul Direcției de Asistență Socială, (categoriile de servicii oferite de direcție, temeiul oferirii serviciilor sociale și procedura oferirii acestora);
- Caracteristica beneficiarilor țintă;
- Actele necesare ce oferă drepturi beneficiarilor să primească servicii/ajutor sociale;
- Responsabilitățile și sarcinile asistentului social în cadrul Direcției de Asistență Socială;
- Abilități necesare în lucru cu beneficiarul;
- Metode și tehnici ale asistentului social în cadrul direcției de Asistență Socială;
- Studiu de caz – metodă calitativă în Asistență Socială;
- Ancheta socială metodă descriptivă în Asistență Socială;
- Interviul ca tehnică de culegere a datelor.

Strategii de predare și învățare

Conferința de inițiere, explicația, discuția, elaborarea caietului de practică, scrierea raportului.

Strategii de evaluare

Evaluarea finală se efectuează prin acordarea notelor studentului pentru:

- calitatea activității studentului stagiar privind realizarea programei stagiului de practică;
- calitatea executării și a susținerii raportului în cadrul examenului.

Evaluarea se realizează prin analiza portofoliului de practică care reflectă:

- relevanța activităților desfășurate în formarea profesională;
- deprinderile și cunoștințele dobândite;
- calificativul obținut la evaluarea în instituția gazdă;
- modul de susținere a raportului de practică în fața comisiei de evaluare.

Bibliografie

Obligatorie:

1. *Plan-cadru pentru studii superioare (ciclul I – Licență, ciclul II – Master, studii integrate, ciclul III – Doctorat)*, aprobat prin ordinul Ministrului Educației nr.1045 din 29 octombrie 2015;
2. *Regulamentul-cadru privind stagiul de practică în învățământul superior (ciclul I – studii superioare de licență, ciclul II – studii superioare de masterat, studii superioare integrate și învățământ medical și farmaceutic)*, aprobat prin ord. Ministerului Educației al Republicii Moldova, nr. 203, din 19 martie 2014;
3. *Regulament privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică (ciclul i – studii superioare de licență, ciclul ii – studii superioare de master)*, aprobat la ședința Senatului UPSC din 2016, proces-verbal nr.6., Chișinău, 2016
4. *Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu*, aprobat prin ord. Ministerului Educației al Republicii Moldova, nr. 726, din 20 septembrie 2010;
5. *Managementul de caz. Ghid de suport pentru aplicare practică*. Aprobat prin ordinul Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr.96 din 18.05.2016, 139 p.

Opțională:

1. Legea nr.547-XV din 25.12.2003 asistenței sociale
2. Legea nr. 123 din 18 iunie 2010 cu privire la serviciile sociale

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

3. Legea nr. 133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social
4. Legea nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți. ...
5. Neamțu G. Tratat de Asistență Socială. Iași: Polirom, 2003.
6. Bulgaru M., Metode și Tehnici în Asistență Socială, Chișinău, Centrul Editorial USM 2002.

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	Practica în asistență socială
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	<i>Plămădeală Victoria</i>
Cadre didactice implicate	<i>Stratan Valentina</i>
e-mail	<i>victoria.plamadeala001@gmail.com</i>

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
zi	8	III	VI	240	120	120
ff	8	IV	VIII	240	120	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Practica de specialitate este o componentă esențială a procesului de învățământ și are scopul de a crea un cadru real pentru *completarea, clarificarea și aplicarea cunoștințelor teoretice* dobândite în cadrul cursurilor și seminarelor.

Practica studentului-stagiatar prevede familiarizarea cu sistemul de protecție și asistență socială în RM. Principalele categorii de persoane asistate în instituțiile în care studenții desfășoară practica de specialitate sunt: familii sărace; familii cu mulți copii; familii monoparentale; copii care trăiesc într-un mediu familial / social advers, copii abandonati, instituționalizați; minori delincvenți; tineri neintegrați; persoane dependente de droguri; persoane abuzate fizic, sexual etc.; persoane cu handicap; persoane cu boli cronice fără susținători legali; persoane vârstnice neajutorate etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- A evalua nevoile beneficiarilor;
- A exprima toleranță față de beneficiari;
- A proiecta planul de intervenție și a procesului de asistență socială;
- A efectua consilierea și asistarea beneficiarilor;
- A utiliza diferite circuite ale: informațiilor, documentelor, deciziilor, rapoartelor ierarhice, etc., din instituție;
- A justifica implementarea în practica asistentului social a prevederilor și documentelor naționale și internaționale din domeniu;
- A promova imaginea Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”;
- A manifesta competență de autoevaluare;
- A valorifica spiritul de inițiativă și creativitate, de armonizare a climatului de lucru etc.

Finalități de studii

- Să manifeste spirit de echipă;
- Să aibă o ținută corespunzătoare în raport cu cerințele unității - bază;
- Să asigure menținerea unei relații de colaborare între instituție și universitate;
- Să respecte confidențialitatea și unicitatea fiecărui client;
- Să manifeste respect față de instituția de practică, față de programul de funcționare al acesteia, de personalul angajat, precum și față de cerințele tutorelui de practică;
- Să manifeste empatie și toleranță față de beneficiar;
- Să proiecteze un plan de intervenție conform nevoilor individuale ale clientului;
- Să consilieze clientul;
- Să utilizeze prevederile și actele normative naționale și internaționale din domeniu;

- Să promoveze imaginea UPS „I. Creangă”
- Să gândească critic;
- Să gândească creativ.

Precondiții

1. **Cunoștințe obligatorii din:** domeniul sociologiei, funcției familiei, tipurilor de familie;
Cunoștințe cu privire la drepturile copilului și legislației în Asistență Socială; Protecției Sociale;
Psihosociologia victimei, Administrarea justiției comunitare, Adopția și plasament, Voluntariat, asistența socială a persoanelor dependente, etc.

Unități de curs

Categoriile de beneficiari, caracteristica acestora: familii sărace; familii cu mulți copii; familii monoparentale; copii care trăiesc într-un mediu familial / social advers, copii abandonati, instituționalizați; minori delincvenți; tineri neintegrați; persoane dependente de droguri; persoane abuzate fizic, sexual etc.; persoane cu handicap; persoane cu boli cronice fără susținători legali; persoane vârstnice neajutorate etc.

Deontologia profesională și statutul asistentului social;
Dileme etice în asistența socială;
Legislația națională și internațională cu privire la serviciile sociale;
Politici și strategii de susținere a familiilor în dificultate;
Managementul studiului de caz;
Consilierea în asistență socială;

Strategii de predare și învățare

Conferința de inițiere, explicația, discuția, elaborarea caietului de practică, scrierea raportului.

Strategii de evaluare

Evaluarea finală se efectuează prin acordarea notelor studentului pentru:

- calitatea activității studentului stagiari privind realizarea programei stagiului de practică;
- calitatea executării și a susținerii raportului în cadrul examenului.

Evaluarea se realizează prin analiza portofoliului de practică care reflectă:

- relevanța activităților desfășurate în formarea profesională;
- deprinderile și cunoștințele dobândite;
- calificativul obținut la evaluarea în instituția gazdă;

modul de susținere a raportului de practică în fața comisiei de evaluare.

Bibliografie

Obligatorie:

1. *Regulament privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică (ciclul i – studii superioare de licență, ciclul ii – studii superioare de master)*, aprobat la ședința Senatului UPSC din 2016, proces-verbal nr.6., Chișinău, 2016
2. *Managementul de caz. Ghid de suport pentru aplicare practică*. Aprobat prin ordinul Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr.96 din 18.05.2016, 139 p.
3. *Ghid privind organizarea și desfășurarea stagiului de practică la specialitatea Asistență socială (an.3 zi și 4 f/r)*. Aprobat la senatul UPS „Ion Creangă”. 2018
4. *Legea nr.547-XV din 25.12.2003 asistenței sociale*
5. *Legea nr. 123 din 18 iunie 2010 cu privire la serviciile sociale*

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

6. Legea nr. 133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social
7. Legea nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți. ...

Opțională:

1. Neamțu G. Tratat de Asistență Socială. Iași: Polirom, 2003.
2. Bulgaru M., Metode și Tehnici în Asistență Socială, Chișinău, Centrul Editorial USM 2002.
3. Regulamentul cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului de asistență parentală profesionistă, 2014
4. Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Asistență personală”, 2012
5. Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Echipă mobilă” și a standardelor minime de calitate, 2011.
6. Legea 99 cu privire la adopție. 2011.